

Η
ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ
7ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 29 Μαρτίου 2021 με την εξής σύνθεση: Χρυσάνθη Ζαράρη
- Πρόεδρος, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου – Εισηγήτρια και Μιχαήλ
Σειραδάκης, Μέλη.

Για να εξετάσει την, από 18.02.2021, Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό
Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών
(ΑΕΠΠ) 372/19.02.2021 της προσφεύγουσας με την επωνυμία «...» και τον
διακριτικό τίτλο «...», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά του ν.π.δ.δ. με την επωνυμία ... (εφεξής αναθέτουσα αρχή), όπως
νόμιμα εκπροσωπείται.

Της παρεμβαίνουσας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο
«...», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Της παρεμβαίνουσας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο
«...», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Της παρεμβαίνουσας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο
«...».

Με την ανωτέρω Προδικαστική Προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει,
όπως ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 133/02.02.2021 Απόφαση του Πρυτανικού
Συμβουλίου (Θέμα: 5γ) [Αρ. πρωτ.: 2070/21/ΓΠ] της αναθέτουσας αρχής - κατ'
αποδοχή των με αρ. πρωτ. 23101/20/ΓΡ2/25.11.2020 και
1474/21/ΓΡ2/29.1.2021 Πρακτικών (No 1 και No2, αντίστοιχα) της Επιτροπής
Διενέργειας του υπόψη Διαγωνισμού - που εκδόθηκε στο πλαίσιο του δημόσιου
ανοιχτού διεθνή ηλεκτρονικού διαγωνισμού για την ... και συγκεκριμένα στις

Αριθμός απόφασης: 714/2021

πόλεις του Βόλου, της Καρδίτσας, της Λαμίας, της Λάρισας και των Τρικάλων για τα έτη 2020, 2021 & 2022, προϋπολογισμού 2.084.477,68€ μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας/σταθερής τιμής (με αρ. πρωτ. ... Διακήρυξη - ..., Συστημικός αριθμός Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ: ...).

Με την Παρέμβασή της, η πρώτη παρεμβαίνουσα («...»), ζητεί, όπως απορριφθεί καθολοκληρίαν η Προδικαστική Προσφυγή της προσφεύγουσας και όπως διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έγινε αποδεκτή η υποβληθείσα Προσφορά της.

Με την Παρέμβασή της, η δεύτερη παρεμβαίνουσα («...»), ζητεί, όπως απορριφθεί καθολοκληρίαν η Προδικαστική Προσφυγή της προσφεύγουσας και όπως διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έγινε αποδεκτή η υποβληθείσα Προσφορά της.

Με την Παρέμβασή της, η τρίτη παρεμβαίνουσα («...»), ζητεί, όπως απορριφθεί καθολοκληρίαν η Προδικαστική Προσφυγή της προσφεύγουσας και όπως διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έγινε αποδεκτή η υποβληθείσα Προσφορά της.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της Προδικαστικής Προσφυγής προκύπτει πως έχει προσκομιστεί, ελεγχθεί και δεσμευτεί το υπ' αριθμ. ..., ποσού δέκα χιλιάδων τετρακοσίων είκοσι δύο ευρώ και σαράντα λεπτών 10.422,40€ αναλογούν Παράβολο υπέρ Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 (Α' 147) και 5 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 «Κανονισμός

Αριθμός απόφασης: 714/2021

Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της ΑΕΠΠ» (Α΄ 64) (εφεξής Κανονισμός).

2. Επειδή, η προσφεύγουσα άσκησε την, από 18.02.2021, Προδικαστική Προσφυγή της, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ 372/19.02.2021 με χρήση του τυποποιημένου εντύπου της Α.Ε.Π.Π, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2 του Κανονισμού.

3. Επειδή, η ως άνω Προδικαστική Προσφυγή στρέφεται κατά πράξης που εκδόθηκε στο πλαίσιο δημόσιου, ανοικτού, ηλεκτρονικού Διαγωνισμού, συνολικού προϋπολογισμού 2.084.477,68 € μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α 24%, ανώτερου του ορίου που θεσπίζεται στο άρθρο 345 του Ν. 4412/2016 για την καθ' ύλη αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π, ενώ επιπλέον θεμελιώνεται και η κατά χρόνο αρμοδιότητά της, όπως απαιτείται από τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, τροποποιηθείσας της διάταξης, δυνάμει του άρθρου 43 παρ. 4 του Ν. 4487/2017 (Α΄ 116), δεδομένου ότι η αντίστοιχη διαγωνιστική διαδικασία εκκίνησε μετά τις 26.06.2017.

4. Επειδή, εμπρόθεσμα η προσφεύγουσα προσβάλλει την ως άνω πράξη, καθόσον η κατ' αυτής Προδικαστική Προσφυγή έχει κατατεθεί εντός της προθεσμίας που ορίζουν τα άρθρα 361 παρ. 1 περ. (α) Ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. (α) του Κανονισμού. Σημειώνεται ότι η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 133/02.02.2021 Απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής αναρτήθηκε στον διαδικτυακό τόπο του επίμαχου Διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) στις 08.02.2021.

5. Επειδή, η προσφεύγουσα, που υπέβαλε την με αριθμό 184079 Προσφορά και για τα πέντε (5) Τμήματα του εν θέματι Διαγωνισμού, η οποία έγινε δεκτή με την προσβαλλόμενη Απόφαση της αναθέτουσας αρχής θεμελιώνει άμεσο, ενεστώς και προσωπικό έννομο συμφέρον για την άσκηση της εξεταζόμενης Προδικαστικής Προσφυγής. Το δε έννομο συμφέρον της θεμελιώνεται, εν προκειμένω, και στη ζημία της από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτων στον υπόψη Διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από

την απόρριψη της Προσφοράς τους (ΕΑ 1216/2006, ΕΑ 512/2002, 517/2001 κλπ).

Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι υφίσταται δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη, σύμφωνα με το άρθρο 360 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, καθόσον με την υπ' αριθμ. 133/2021 Απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής, μη νομίμως έγιναν αποδεκτές οι Προσφορές: α) της εταιρίας «...», που αναδείχθηκε προσωρινός μειοδότης για τα Τμήματα 1 (Βόλος) και 3 (Λαμία) και 4 (Λάρισα), β) του οικονομικού φορέα «...», που αναδείχθηκε προσωρινός μειοδότης για τα Τμήματα 2 (Καρδίτσα) και 5 (Τρίκαλα) και γ) της εταιρίας «...», που κατετάγη 3^η ως προς το επίμαχο Τμήμα 2 (Καρδίτσα) και 2^η ως προς το επίμαχο Τμήμα 3 (Λαμία) του υπόψη Διαγωνισμού.

Α) Ειδικότερα, σε σχέση με την Προσφορά της εταιρίας «...» η προσφεύγουσα υποστηρίζει (βλ. σελ. 11 και επόμε. της Προσφυγής), τα εξής:

«i Τμήμα 1 – Βόλος

ii Εργατικό Κόστος

Όπως προαναφέρθηκε, σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη του ... και τις υπ' Αρ. Πρωτ.: 15707/20/ΓΠ2 από 11.08.2020 διευκρινίσεις της αναθέτουσας Αρχής, για την εύρεση του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους θα πρέπει οι οικονομικοί φορείς να υπολογίσουν τις ημέρες που αναφέρονται στην παράγραφο 6.5. εφόσον αφαιρεθούν τα Σάββατα και Κυριακές δηλαδή να υπολογιστεί το εργατικό κόστος με τις ημέρες Δευτέρα έως Παρασκευή που περιλαμβάνονται στο διάστημα που θα παρέχονται οι υπηρεσίες [είτε από 1/11/20 έως 31/12/22 (26 μήνες) ή 15/12/20 έως 31/12/22 (24,5 μήνες)].

Προς επεξήγηση των παρακάτω σημειώνουμε ότι οι εργάσιμες ημέρες (Δευτέρα έως Παρασκευή) για τα τμήματα όπου ως χρονική διάρκεια παροχής των υπηρεσιών λογίζεται το διάστημα από 1/11/2020 έως και 31/12/2022 είναι στο σύνολο τους 565. Ο μέσος μηνιαίος όρος για το σύνολο των 26 μηνών είναι $565/26=21,7308$ ημέρες.

Το επίδομα αδείας όπως αυτό ρυθμίζεται με τον Α.Ν. 539/1945 (ΦΕΚ Α'229) περί χορηγήσεως κατ' έτος εις τους μισθωτούς αδειών μετ' αποδοχών, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 3302/2004 και το άρθρο 3 του Ν. 4504/1966, είναι καταρχήν ίσο με τις αποδοχές αδείας, με τον περιορισμό, όμως, ότι δε δύναται

Αριθμός απόφασης: 714/2021

να υπερβεί για όσους αμείβονται με ωρομίσθιο, τα 13 ημερομίσθια ανά ημερολογιακό έτος. Άρα το σύνολο ημερών του επιδόματος αδείας για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα από 1/11/2020 έως και 31/12/2022 είναι οι 29,33 ημέρες $(20/12*2)= 3,33$ ημ. από 1/11/20 έως 31/12/20, 13 ημ από 1/1/2021 έως 31/12/2021 και 13 ημ. από 1/1/2022 έως 31/12/2022). Ο μέσος μηνιαίος όρος για το σύνολο των 26 μηνών είναι $29,33/26=1,12808$ ημέρες.

Σε ό,τι αφορά τα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα, βάσει της υπουργικής απόφασης 19040/1981 (ΦΕΚ 742 τ. Β/9-2-1981), οι μισθωτοί που αμείβονται με ημερομίσθιο δικαιούνται: α) Επίδομα εορτών Χριστουγέννων, ίσο με 25 ημερομίσθια (υπολογίζεται από 1/5 έως 31/12 κάθε έτους) και

β) Επίδομα εορτών Πάσχα, ίσο με 15 ημερομίσθια (υπολογίζεται από 1/1 έως 30/4 κάθε έτους), ενώ και στις δύο περιπτώσεις το ποσό του δώρου προσαυξάνεται με τον συντελεστή αδείας 0,04166.

Ο μέσος μηνιαίος όρος ημερών για το δώρο Πάσχα για το σύνολο των 26 μηνών είναι $30(0+15+15)/26=1,15385$, ενώ ο μέσος μηνιαίος όρος ημερών για το δώρο Χριστουγέννων για το σύνολο των 26 μηνών είναι $56,25(25/8*2)+25+25)/26=2,163462$.

Επιπλέον, σύμφωνα με την κείμενη εργατική νομοθεσία, προβλέπεται ότι όλοι οι εργαζόμενοι δικαιούνται να λάβουν ετήσια άδεια με αποδοχές από την έναρξη της απασχόλησής τους σε συγκεκριμένη υπόχρεη επιχείρηση. Η άδεια αυτή χορηγείται από τον εργοδότη αναλογικώς (ποσοστό) με βάση το χρονικό διάστημα που απασχολήθηκε ο εργαζόμενος στον εργοδότη αυτό. Η αναλογία της χορηγούμενης αδείας υπολογίζεται βάσει ετήσιας άδειας 20 εργάσιμων ημερών επί πενθημέρου εβδομαδιαίας εργασίας για το πρώτο ημερολογιακό έτος, 21 εργάσιμων ημερών επί πενθημέρου εβδομαδιαίας εργασίας για το δεύτερο ημερολογιακό έτος και 22 εργάσιμων ημερών από το τρίτο ημερολογιακό έτος και εφεξής.

Ειδικότερα, στο άρθρο 2 παρ. 1 του Α.Ν. 539/1945 (ΦΕΚ Α' 229) περί χορηγήσεως κατ' έτος εις τους μισθωτούς αδειών μετ' αποδοχών, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 άρθρου 1 του Ν.3302/2004, (ΦΕΚ Α 267) ορίζεται ότι: «1.α. Κάθε μισθωτός από την έναρξη της εργασίας του σε υπόχρεη επιχείρηση και μέχρι τη συμπλήρωση δώδεκα (12) μηνών συνεχούς απασχόλησης, δικαιούται να λάβει ποσοστό της ετήσιας κανονικής αδείας με αποδοχές κατ αναλογία με το χρόνο εργασίας που έχει συμπληρώσει στην ίδια

Αριθμός απόφασης: 714/2021

υπόχρεη επιχείρηση. Το ποσοστό αυτό υπολογίζεται με βάση ετήσια άδεια εικοσιτεσσάρων εργάσιμων ημερών ή αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας, είκοσι (20) εργάσιμων ημερών, χωρίς να υπολογίζεται σε αυτές η ημέρα της εβδομάδας κατά την οποία δεν απασχολούνται οι μισθωτοί λόγω του εφαρμοζόμενου συστήματος εργασίας. β. Ο εργοδότης υποχρεούται μέχρι τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού έτους, εντός του οποίου προσελήφθη ο μισθωτός να χορηγεί σε αυτόν την παραπάνω αναλογία της κανονικής άδειας.

Κατά το δεύτερο ημερολογιακό έτος, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει την ετήσια κανονική άδεια με αποδοχές, η οποία αναλογεί στο χρόνο απασχόλησής του στην υπόχρεη επιχείρηση και υπολογίζεται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α'. Η άδεια αυτή επαυξάνεται κατά μία (1) εργάσιμη ημέρα για κάθε έτος απασχόλησης επιπλέον του πρώτου μέχρι τις είκοσι έξι (26) εργάσιμες ημέρες ή μέχρι και τις είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας. Για καθένα από τα επόμενα ημερολογιακά έτη, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει από την 1η Ιανουαρίου εκάστου έτους, την κανονική ετήσια άδεια με αποδοχές, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο. Η ετήσια άδεια με αποδοχές, καθώς και το επίδομα αδειάς, εκτός από τις διατάξεις του νόμου αυτού διέπονται και από τις λοιπές συναφείς διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.».

Παράλληλα, εάν η σύμβαση εργασίας λήξει με οποιονδήποτε τρόπο (απόλυση, παραίτηση, λήξη σύμβασης ορισμένου χρόνου), και ο εργαζόμενος δεν είχε πάρει την κανονική του άδεια που του οφείλεται, τότε δικαιούται τις αποδοχές τις οποίες θα έπαιρνε αν του είχε χορηγηθεί η άδεια (άρθρο 1 παρ. 3 του Ν.1346/1983), αποζημίωση άδειας και επίδομα άδειας, αναλόγως προς τον χρόνο υπηρεσίας.

Περαιτέρω, η χορήγηση αδειών είναι υποχρεωτική κατά την εργατική νομοθεσία και τυχόν αντίθετη συμφωνία μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου είναι άκυρη και άρα, κατά τις ημέρες της χορηγούμενης αδειάς ενός εργαζομένου, η εργασία του θα παρέχεται υποχρεωτικώς από αντικαταστάτη.

Συνεπώς, ο αντικαταστάτης του πρώτου ημερολογιακού έτους, δηλαδή από 1/11/2020 έως και 31/12/2020 θα εργαστεί 3,33 ημέρες (20/12*2), για το δεύτερο ημερολογιακό έτος από 1/1/2021 έως 31/12/2021 θα εργαστεί 21 ημέρες, ενώ για το τρίτο και τελευταίο ημερολογιακό έτος θα εργαστεί 22 ημέρες.

Αριθμός απόφασης: 714/2021

Άρα ο μέσος μηνιαίος όρος ημερών αντικατάστασης για τους 26 μήνες είναι ίσος με $3,33+21+22 = 46,33/26 = 1,782$ ημέρες.

Η κατατεθειμένη όμως οικονομική προσφορά της εταιρείας ..., όπως αυτή προκύπτει από το αρχείο 1.1 Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς - ΤΜΗΜΑΤΟΣ 1 ΒΟΛΟΣ, υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους. Συγκεκριμένα, οι μεικτές αποδοχές ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 21,7308 ημ*6 ώρες*4,36€=568,48€. Άρα 568,48*26 άτομα*26 μήνες= 384.292,48€ με εργοδοτικές εισφορές 103.603,76€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 382.805,28€ με εργοδοτικές εισφορές 103.204,30€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(384.292,48+103.603,76)-(382.805,28+103.204,30)=1.886,66€.(1)$

Επιπλέον οι αποδοχές του επιδόματος αδείας ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 1,12808 ημ*6 ώρες*4,36€=29,51€. Άρα, 29,51*26 άτομα*26 μήνες = 19.948,76€ με εργοδοτικές εισφορές 5.380,96€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 15.953,60€ με εργοδοτικές εισφορές 4.301,09€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(19.948,76+5.380,96) - (15.953,60+4.301,09)=5.075.03€.(2)$

Το δώρο Πάσχα ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 1,15385 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=31,44€. Άρα 31,44*26 άτομα*26 μήνες = 21.253,44€ με εργοδοτικές εισφορές 5.732,48€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 19.171,36€ με εργοδοτικές εισφορές 5.168,60€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία. **Η διαφορά είναι ίση με $(21.253,44+5.732,48) - (19.171,36+5.168,60)= 2.645,96€.(3)$**

Το δώρο Χριστουγέννων ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 2,163462 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=58,95€. Άρα 58,95*26 άτομα*26 μήνες = 39.850,20€ με εργοδοτικές εισφορές 10.741,64€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 31.954,52€ με εργοδοτικές εισφορές 8.614,94€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(39.850,20+10.741,64) - (31.954,52+8.614,94)=10.022.38€(4)$.

Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη υπολογίζονται τακτικές αποδοχές $1,782\eta\mu*4,36*6$ ώρες = 46,62€, αναλογία ημερών δώρου Πάσχα $2,458333*$

Αριθμός απόφασης: 714/2021

$4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166 \text{ προσαύξηση} = 66,99/26 \text{ μήνες} = 2,58\text{€}$, αναλογία ημερών δώρου Χριστουγέννων $4,456667 * 4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166 \text{ προσαύξηση} = 121,44/26 \text{ μήνες} = 4,67\text{€}$, αναλογία αποζημίωσης αδείας $0,14256 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,73\text{€}$ και αναλογία επιδόματος αδείας $0,14256 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,73\text{€}$. Το σύνολο των παραπάνω αναλυόμενων αποδοχών είναι ίσο με $46,62+2,58+4,67+3,73+3,73=61,33\text{€}$. Άρα $61,33*26 \text{ άτομα} * 26 \text{ μήνες} = 41.459,08\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $10.498,28\text{€}$ και όχι το εσφαλμένο ποσό των $37.484,20\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $10.105,74\text{€}$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(41.459,08+10.498,28) - (37.484,20+10.105,74)= 4.367,42\text{€}.$ (5)

Σημειώνεται, επίσης, ότι αν και θα έπρεπε πλην των τακτικών αποδοχών, δώρων και επιδόματος να υπολογιστεί και αποζημίωση αδείας για τους αντικαταστάτες, η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία παρέλειψε να υπολογίσει αυτό το ποσό, με αποτέλεσμα στον πίνακα υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς να συμπληρώσει στο πεδίο «άδεια του αντικαταστάτη», το εσφαλμένο ποσό $0,00\text{€}$. Είναι προφανές λοιπόν ότι στο σύνολό του, ο υπολογισμός του εργατικού κόστους σύμφωνα με την κατατεθειμένη οικονομική προσφορά, της συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας, και με βάση τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους, αφού η συνολική διαφορά έτσι όπως προκύπτει από τα προαναφερθέντα για το ΤΜΗΜΑ 1 - ΒΟΛΟΣ (Κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ...) ανέρχεται στο ποσό των $23.997,45\text{€}$ ($1.886,66\text{€} + 5.075,03\text{€} + 2.645,96\text{€} + 10.022,38\text{€} + 4.367,42\text{€}$).

ΛΟΙΠΑ ΚΟΣΤΗ (Διοικητικό Κόστος, Κόστος Αναλώσιμων, Εργολαβικό Κέρδος)

Με βάση το θεσμικό πλαίσιο (εθνικό δίκαιο και Διακήρυξη), ειδικώς δε από τις διατάξεις του άρθρου 68 παρ. 1 Ν. 3863/2010 προκύπτει ότι στις διακηρύξεις των δημοσίων διαγωνισμών για παροχή υπηρεσιών καθαρισμού ή φύλαξης ζητείται από τους εργολάβους, επί ποινή αποκλεισμού, η αναφορά των στοιχείων α' έως στ' της παρ. 1 του άρθρου 68, η οποία αποσκοπεί στον έλεγχο από την αναθέτουσα αρχή ότι διασφαλίζονται τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα των εργαζομένων στις εταιρείες που παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές. Περαιτέρω, σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη, ο υπολογισμός στις προσφορές των διαγωνιζομένων ενός ευλόγου ποσοστού διοικητικού κόστους

παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νομίμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων **αποσκοπεί** στην αναλυτική περιγραφή του κόστους παροχής των υπηρεσιών, ούτως ώστε να καθίσταται ελέγξιμο το ύψος της οικονομικής προσφοράς σε σχέση με το αντικείμενο της υπηρεσίας (ΕλΣυν. Τμ. VI 2092/2011).

Θα πρέπει να εξετάζεται αν, υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες της διενεργούμενης διαγωνιστικής διαδικασίας, το προσφερόμενο ποσοστό διοικητικού κόστους από τον διαγωνιζόμενο, είναι εύλογο, εις τρόπον ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτέλεσης της υπό σύναψιν συμβάσεως και να μην καθίσταται αυτή ζημιογόνος (**ΣΤΕ ΕΑ 187, 198/2013**), με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και τις συνθήκες της αγοράς.

Το κόστος αμοιβής των εργαζομένων επιβάλλεται να μην υπολείπεται του οριζόμενου στην οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας ή στην εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας, ενώ το ποσοστό του διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών των προσφερόντων πρέπει να είναι όχι μηδαμινό, η δε προσφορά θα πρέπει επιπλέον να ενσωματώνει και ένα εύλογο και όχι μηδαμινό ποσοστό αναλώσιμων, εργολαβικού κέρδους καθώς και τις νόμιμες κρατήσεις (ΔΕφΘεσσαλ 339/2013). Τέλος, το ζήτημα του ελέγχου περί τυχόν αδικαιολόγητα χαμηλής προσφοράς δεν σχετίζεται με κάποια εξέταση σκοπιμότητας περί της επιχειρηματικής λογικής με βάση την οποία υποβάλλεται η προσφορά, αλλά αποκλειστικά με γνώμονα την αποτροπή καταστρατήγησης της υποχρέωσης πραγματικής κάλυψης του εργοδοτικού κόστους ή της υποχρέωσης αποφυγής του αθέμιτου ανταγωνισμού δια της πωλήσεως κάτω του κόστους. Εξ όλων των ανωτέρω προκύπτει καταφανώς ότι απορρίπτεται ως απαράδεκτη οικονομική προσφορά διαγωνιζομένου, η οποία δεν περιλαμβάνει ένα εύλογο λειτουργικό (διοικητικό) κόστος, καθώς επίσης και εκείνη που δεν καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους, ώστε να μην θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σχετικής σύμβασης (πρβλ. Ε.Α. Σ.Τ.Ε. 3439/2014, 108/2014).

Στον επίδικο διαγωνισμό, ενώ συντρέχει η ως άνω περίπτωση, δηλαδή η οικονομική προσφορά της πρώτης μειοδότης «...» δεν περιέχει ένα εύλογο διοικητικό κόστος, ένα εύλογο κόστος υλικών καθαριότητας και ένα εύλογο (πιστευτό) ποσοστό κέρδους, εντούτοις αυτό δεν οδήγησε στον αποκλεισμό της και την απόρριψη της προσφοράς της ως απαράδεκτης, αντιθέτως η προσφορά αυτή κρίθηκε νόμιμη και παραδεκτή με αυτόθροη συνέπεια την ανακήρυξη της

πρώτης μειοδότης ως προσωρινής αναδόχου.

Κατωτέρω τεκμηριώνεται η πλημμέλεια της οικονομικής προσφοράς της συναγωνιζομένης ως προς τα ανωτέρω :

α. Διοικητικό κόστος

Η εταιρεία «...», όπως προκύπτει από την οικονομική της προσφορά, ηλεκτρονικό αρχείο «1.1 Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς -ΤΜΗΜΑΤΟΣ 1», δήλωσε διοικητικό κόστος για τις κτηριακές εγκαταστάσεις του ιδρύματος στον Βόλο 920,00€ (πίνακας στη σελ. 3 της οικονομικής της προσφοράς). Το διοικητικό κόστος έργου περιλαμβάνει τις δαπάνες για εγγυητικές (συμμετοχής και Καλής Εκτέλεσης) το κόστος των στολών, το κόστος του Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφαλείας, το κόστος συντήρησης των μηχανημάτων, τη διοικητική υποστήριξη του έργου (λογιστικές υπηρεσίες, δηλώσεις για το προσωπικό του έργου στην ΕΡΓΑΝΗ, στον ΕΦΚΑ, συλλογή απαιτούμενων δικαιολογητικών που απαιτούνται από την αναθέτουσα αρχή για την εξόφληση των τιμολογίων κ.τ.λ.), μέσα ατομικής προστασίας, ασφαλιστικού συμβολαίου και κόστος δημοσιεύσεων όταν απαιτείται από την διακήρυξη (όπως στον συγκεκριμένο διαγωνισμό). [...]

Καθίσταται λοιπόν προφανές, ότι με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας, της κοινής λογικής και των συνθηκών της αγοράς, η οικονομική προσφορά της συναγωνιζόμενης, η οποία υπολογίζει συνολικό διοικητικό κόστος, για 26 άτομα και με διάρκεια σύμβασης 26 μήνες, μόλις 920,00 ευρώ, αδυνατεί προδήλως να καλύψει τις λειτουργικές ανάγκες της του έργου.

β. Κόστος Αναλωσίμων

1. Μη εύλογο κόστος αναλωσίμων

Η εταιρεία «...», όπως προκύπτει από την οικονομική προσφορά της, ηλεκτρονικά αρχεία «1.1 Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς -ΤΜΗΜΑΤΟΣ 1», έχει προϋπολογίσει κόστος για αναλώσιμα 260€ ώστε να καλυφθούν οι απαιτήσεις της σύμβασης διάρκειας 26 μηνών, στην οποία θα απασχοληθούν 26 άτομα.

Στις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης σελίδα 88-89 αναφέρει:

«Ελάχιστος απαιτούμενος εξοπλισμός, που απαιτείται να διαθέτει ο οικονομικός φορέας: -Ηλεκτρικές μηχανές απορρόφησης σκόνης με φίλτρα υψηλής αποτελεσματικότητας

- Παρκετέζες (MOPS) 60 & 80 εκ

Αριθμός απόφασης: 714/2021

- Μηχανές Πλύσης - Στέγνωσης Δαπέδων
  - Πλυστικά Ζεστού -Κρύου Νερού (150 Bar)
  - Περιτροφικές μηχανές πλύσεως Δαπέδων
  - Σάρωστρο Δαπέδων (Ηλεκτροκίνητο)
  - Ηλεκτρικές Απορροφητικές Σκούπες υγρών
- Καρότσια Σφουγγαρίσματος δύο θέσεων με στύφτη -πρέσα σφουγγαρίσματος. Θα χρησιμοποιούνται διαφορετικοί κάδοι σφουγγαρίσματος για αίθουσες διδασκαλίας - γραφεία - κοινόχρηστους χώρους και διαφορετικοί για WC. - Επίσης Κα χρησιμοποιούνται σφουγγαρίστρες διαφορετικές για γραφεία - κοινόχρηστους χώρους και διαφορετικές για WC.
- Υφασμάτινες μάκτρες (dust mop), όπου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ηλεκτρική σκούπα, με υποχρέωση να χρησιμοποιούνται κάθε μέρα καθαρές.
- Ξεσκονόπανα (υφασμάτινα) διαφορετικού χρώματος για έπιπλα γραφείου - πόρτες γραφείων. Να χρησιμοποιούνται ξεσκονόπανα διαφορετικού χρώματος για κάθε εργασία που αφορά τις τουαλέτες (άλλο πανί για τις λεκάνες και άλλο για το νιπτήρα κλπ) και να αλλάζονται συχνά .
- Σάρωστρο και φαράσια για τον περιβάλλοντα χώρο και όπου αλλού χρειάζεται.
- Πινακίδες προειδοποίησης «ΠΡΟΣΟΧΗ ΒΡΕΓΜΕΝΟ ΠΑΤΩΜΑ!»
- Κατάλληλος εξοπλισμός για τον καθαρισμό εσωτερικών και εξωτερικών υαλοπινάκων: - Τυχόν λοιπά απαραίτητα μηχανήματα και εξοπλισμός για την ορθή εκτέλεση των όρων της σύμβασης.

Γ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

Τα υλικά καθαριότητας (απορρυπαντικά, απολυμαντικά, κ.α.) καθώς και τα είδη ατομικής υγιεινής (χαρτί υγείας, κρεμοσάπουνο, χειροπετσέτες) θα βαρύνουν το ....»

Από τις ανωτέρω απαιτήσεις της διακήρυξης προκύπτει ότι, πέραν του τεχνικού εξοπλισμού, απαιτούνται και τα διάφορα εργαλεία και μέσα καθαρισμού, τα οποία είναι αναλώσιμα, ήτοι φθαρτά υλικά, καθώς θα πρέπει να αντικαθίστανται αρκετά συχνά, αναλόγως του κύκλου ζωής ή της έντασης χρήσης.

Από τα στοιχεία που αντλούμε από το ανωτέρω απόσπασμα της Διακήρυξης το κόστος αναλωσίμων συντίθεται υποχρεωτικά τουλάχιστον από :

Σφουγγαρίστρες, τα διάφορα ξεσκονόπανα, στα όποια μάλιστα γίνεται και ειδική μνεία για συχνή αντικατάσταση τους, οι σκούπες, τα φαράσια, παρκετέζες, δίσκοι καθαρισμού για μηχανές καθαρισμού. Το κόστος όλων των ανωτέρων

Αριθμός απόφασης: 714/2021

αναλωσίμων προϋπολογίζεται ορθά στον πίνακα που ακολουθεί: [...]

ΑΦΟΡΑ 24,5 ΜΗΝΕΣ	ΠΣΟ	ΤΜΧ	ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ
ΠΑΡΚΕΤΕΖΕΣ (DUST MOR)	3,83 €	52	199,16 €
ΠΑΝΑΚΙΑ ΞΕΣΚΟΝΙΣΜΑΤΟΣ	0,75 €	676	507,00 €
ΦΑΡΑΣΙ ΜΕ ΛΑΣΤΙΧΟ	0,48 €	52	24,96 €
ΣΚΟΥΠΑ ΜΑΓΝΗΤΙΚΗ	0,70 €	70	49,00 €
ΕΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΦΟΥΓΓΑΡΙΣΤΡΑ ΜΟΡΑΤΕΧ	2,22 €	676	1.500,72 €
ΔΙΣΚΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΜΑΥΡΟΙ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΕΣ	10,71 €	6	64,26 €
ΔΙΣΚΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΟΚΚΙΝΟΙ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΕΣ	9,32€	6	55,92€
ΚΟΣΤΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ			250,00 €
ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ ΕΞΟΔΑ			323,47 €
ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			2.974,49 €

*Το υπολογιστέο, δηλαδή, κόστος για τη συγκεκριμένη σύμβαση πρέπει, να καλύπτει, μεταξύ άλλων το κόστος όχι μόνο για την απόκτηση, **αλλά και για τη χρήση, συντήρηση και αντικατάσταση** των αναφερομένων στην διακήρυξη εξοπλισμού και αναλωσίμων και ότι προσφορά στην οποία είτε δεν αναφέρει πλήρως είτε δεν καλύπτει και δεν τεκμηριώνει το σχετικό κόστος, κατά τις κείμενες διατάξεις, απορρίπτεται.*

Οι προσφέροντες υποχρεούνται, επί ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013 (ΦΕΚ 88 Α' /18.04.2013), όπως αυτό αντικατέστησε το άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 (ΦΕΚ 115 Α'), επιπλέον του εργατικού κόστους, ένα εύλογο (και όχι μηδενικό) ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων.

Συνακολούθως, οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαριότητας και φύλαξης στην προσφορά τους, κατά την ρητώς εκπεφρασμένη με τις διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 βούληση του νομοθέτη, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο -και κατά συνεκδοχή ελέγξιμο από τις αναθέτουσες αρχές, με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και τις παρεχόμενες από τις προσφέρουσες εταιρείες εξηγήσεις-ποσοστό διοικητικού κόστους και εργολαβικού κέρδους (πρβλ. ΣτΕ 198/2013, ΔΕφ Θεσσαλ. 344/2012, ΕΛΣυν VI Τμ. 150/2014), το δε κόστος αμοιβής των εργαζομένων επιβάλλεται να μην υπολείπεται του οριζομένου στην οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας ή στην

Αριθμός απόφασης: 714/2021

εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας, η δε προσφορά θα πρέπει επιπλέον να ενσωματώνει και ένα εύλογο ποσοστό αναλωσίμων, εργολαβικού κέρδους καθώς και τις νόμιμες κρατήσεις (ΔΕφΘεσσαλ 339/2013).

Σύμφωνα επίσης με τον όρο της διακήρυξης «2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» σελίδα 59, απαιτείται «Στην προσφορά τους, οι συμμετέχοντες, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων.».

Επίσης, στον πίνακα του υποδείγματος της οικονομικής προσφοράς σελ. 96 - 97 της διακήρυξης απαιτείται σε αντίστοιχο πεδίο να δηλωθεί το κόστος των αναλωσίμων. Το ποσό των 260,00€ (πίνακας στη σελ. 3 της οικονομικής της προσφοράς), που υπολόγισε η συναγωνιζόμενη εταιρεία ως κόστος αναλωσίμων, ουδόλως εύλογο είναι και ουδόλως καλύπτει, τις αναγκαίες δαπάνες ομαλής εκτέλεση του έργου σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η επικαλούμενη εκτέλεση των υπηρεσιών με ανεύλογο κόστος αναλωσίμων σημαίνει, είτε εκτέλεση με αναλώσιμα το κόστος των οποίων θα μετακυλυθεί άμεσα ή έμμεσα σε άλλα έργα και συμβάσεις, είτε εν μέρει δωρεάν παροχή τους από άδηλες πηγές. Οποιαδήποτε των 2 εκδοχών αντίκειται στην αρχή της νομιμότητας, αλλά και στην ουσιαστική έννοια του διοικητικού/λειτουργικού κόστους των οικονομικών φορέων, όπως προσδιορίζεται από την κείμενη νομοθεσία και νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων. Το ανεύλογο κόστος αναλωσίμων που τείνει προς το μηδενικό δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη συνδυαστικά με άλλες ενδεχόμενες ευνοϊκές καταστάσεις που συντρέχουν στο πρόσωπο της εν λόγω εταιρείας, όπως εμπορικές πολιτικές ή συμφωνίες, αφού οι όποιες ευνοϊκές καταστάσεις που θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη, θα μπορούσαν ενδεχομένως να μειώσουν το κόστος των αναλωσίμων και όχι να το μειώσουν σε τέτοιο βαθμό ώστε να προσεγγίζει το μηδενικό (βλ. Δεφ Θεσσαλονίκης 141/2018).

Όπως εξάλλου έχει κριθεί, λόγοι δημοσίου συμφέροντος επιτάσσουν την τήρηση της νομιμότητας κατά τη διαδικασία των διαγωνισμών για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, ώστε να γίνεται η ανάθεση σε νομίμως επιλεγέντα ανάδοχο (ΕΑ ΣτΕ 840/2008), να μην δημιουργούνται συνθήκες αθέμιτου

ανταγωνισμού και να τηρείται η αρχή της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας (πρβλ. ΔΕφΘεσ 42/2015).

Οι αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας που πλήττονται εις βάρος άλλων διαγωνιζομένων σε περίπτωση παράνομης αποδοχής μετέχοντος, όπως και ειδικότερα εν προκειμένω, από το γεγονός πως η αποδοχή μιας αδικαιολόγητα χαμηλής οικονομικής προσφοράς θα διακινδύνευε την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων, την τήρηση της οικείας νομοθεσίας και την ομαλή εκτέλεση της σύμβασης (Απόφαση ΑΕΠΠ 30/2018), προς βλάβη του συμφέροντος της αναθέτουσας και του δια της προκείμενης συμβάσεως θεραπευόμενου δημοσίου συμφέροντος. Συνεπώς, η προσφορά της εταιρείας ... είναι απορριπτέα καθώς το ποσό των 260,00€ ως κόστος αναλωσίμων για διάρκεια σύμβασης 24,5 μηνών και με απασχόληση 26 ατόμων είναι σχεδόν μηδενικό και δεν μπορεί να θεωρηθεί εύλογο.

γ. Εργολαβικό Κέρδος

Σύμφωνα και με τον όρο της διακήρυξης «2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» σελίδα 59 όπου απαιτείται «Στην προσφορά τους, οι συμμετέχοντες, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων.».

Επιπρόσθετα, από τη διάταξη του άρθρου 68 του Ν.3863/2010 συνάγεται ότι απορρίπτεται ως απαράδεκτη οικονομική προσφορά διαγωνιζομένου, η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών. Περαιτέρω, δε, η οικονομική προσφορά διαγωνιζομένου πρέπει να περιλαμβάνει και εύλογο διοικητικό (λειτουργικό) κόστος, καθώς επίσης να καταλείπει και ένα εύλογο ποσοστό εργολαβικού κέρδους (ΔΕφΑθ 873/2012, 260/2014), ώστε να μην τίθεται κίνδυνος για μη εκτέλεση της σύμβασης ή ζήτημα παραβίασης διατάξεων εργατικής και κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας (ΕΑ ΣΤΕ 108/2014, 328/2013, 198/2013, 187/2013, 76/2013 πρβλ. 970/2010, 1262, 1297, 1299/2009, 1262/2009 ΔΕφΠατρών Ν8/2018 κ.ά)

Ωστόσο, η εταιρεία δηλώνει τιμή 676.189,33 ευρώ χωρίς ΦΠΑ και αντίστοιχα εργολαβικό κέρδος 59,74 ευρώ που αντιστοιχεί σε ποσοστό 0,00884% επί της προσφερόμενης τιμής, και αναλογεί ανά μήνα σε 2,4383673€, δηλαδή σχεδόν

Αριθμός απόφασης: 714/2021

μηδενικό, θέτοντας σε κίνδυνο την ομαλή εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και τα πορίσματα της νομολογίας, το εν λόγω ποσό δε μπορεί να θεωρηθεί εύλογο σε καμία περίπτωση. Κατά πάγια νομολογιακή θέση, το εργολαβικό κέρδος δεν είναι εύλογο όταν είναι σχεδόν μηδενικό και θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σύμβασης (ΕΑ ΣΤΕ 108/2014, ΔΕφ Αθ 795/2012).

Ούτω, έχει κριθεί ότι η συμπίεση του εργολαβικού κέρδους, σε μηδενικό σχεδόν ποσοστό, όπως εν προκειμένω, ελλοχεύει τον κίνδυνο παραβιάσεως της εργατικής νομοθεσίας (μη πληρωμή νόμιμων αποδοχών), των όρων της διακήρυξης (μη απασχόληση του οριζόμενου αριθμού ατόμων), αφού, κατά λογικά ακολουθία, ο ανάδοχος θα επιχειρήσει να μειώσει το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών προκειμένου να «καλύψει» το εργολαβικό κέρδος που δεν έχει υπολογίσει στην προσφορά του. Όσο δε πιο χαμηλό είναι το προσφερόμενο ποσό τόσο πιο έντονη παρίσταται η ανάγκη δικαιολογήσεως του ποσού τούτου. Γιατί δεν μπορεί να υποστηριχθεί σοβαρά ότι κάποιος συμμετέχει σε διαγωνισμό χωρίς να αποβλέπει σε εύλογο ποσό εργολαβικού κέρδους.

Περαιτέρω, ναι μεν δεν προσδιορίζεται αριθμητικά ένα συγκεκριμένο ποσό εργολαβικού κέρδους, όμως, η απαίτηση του νόμου, περί εύλογου ποσού, για να ικανοποιηθεί θα πρέπει με ασφάλεια να μην τίθεται σε κίνδυνο η εκτέλεση της συμβάσεως. Σημειωτέον, κατά το νόμο, το κέρδος πρέπει να είναι εύλογο και όχι απλώς να υπάρχει κάποιο κέρδος. Το εύλογο, ετυμολογικώς, σημαίνει λογικό - πραγματικό -δικαιολογημένο και νομικώς, αποτελεί γενική αρχή και κατεύθυνση του δικαίου με ανάλογη εφαρμογή και στις δημόσιες συμβάσεις. [...] Από τα ανωτέρω εκτεθέντα συνάγεται ότι το προσφερόμενο από την ως άνω εταιρεία ποσό των 2,4383673€, ως μηνιαίο εργολαβικό κέρδος, όχι μόνο δεν είναι εύλογο κατά την έννοια του νόμου, αλλά εξομοιώνεται με μηδενικό και δεν καλύπτει στοιχειωδώς τις ανάγκες εκτελέσεως της υπό σύναψη συμβάσεως. Συνεπώς, η οικονομική προσφορά της ως άνω εταιρείας παρουσιάζει τις ως άνω εκτιθέμενες πλημμέλειες, οι οποίες την καθιστούν απορριπτέα κατά δέσμια αρμοδιότητα.

Τμήμα 2 (Καρδίτσα)

Η κατατεθειμένη όμως οικονομική προσφορά, της εταιρείας ..., όπως αυτή προκύπτει από το αρχείο 2.1 Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς-ΤΜΗΜΑΤΟΣ 2, ΚΑΡΔΙΤΣΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος

Αριθμός απόφασης: 714/2021

Κτηνιατρικής του πρώην ...), υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους. Πιο συγκεκριμένα οι μεικτές αποδοχές ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των $21,7308 \text{ ημ} * 6 \text{ ώρες} * 4,36€ = 568,48€$. Άρα $568,48 * 5 \text{ άτομα} * 26 \text{ μήνες} = 73.902,40€$ με εργοδοτικές εισφορές $19.923,80€$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $73.616,40€$ με εργοδοτικές εισφορές $19.846,98€$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(73.902,40+19.923,80) - (73.616,40+19.846,98) = 362,82€.(1)$

Το δώρο Πάσχα ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των $1,15385 \text{ ημ} * 6 \text{ ώρες} * 4,36€ * 1,04166 = 31,44€$. Άρα, $31,44 * 5 \text{ άτομα} * 26 \text{ μήνες} = 4.087,20€$ με εργοδοτικές εισφορές $1.102,40€$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $3.686,80€$ με εργοδοτικές εισφορές $993,96€$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία. **Η διαφορά είναι ίση με $(4.087,20+1.102,40) - (3.686,80+993,96) = 508,84€.(3)$**

Το δώρο Χριστουγέννων ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των $2,163462 \text{ ημ} * 6 \text{ ώρες} * 4,36€ * 1,04166 = 58,95€$. Άρα $58,95 * 5 \text{ άτομα} * 26 \text{ μήνες} = 7.663,50€$ με εργοδοτικές εισφορές $2.065,70€$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $6.145,10€$ με εργοδοτικές εισφορές $1.656,72€$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία. **Η διαφορά είναι ίση με $(7.663,50+2.065,70) - (6.145,10+1.656,72) = 1.927,38€.(4)$**

Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη υπολογίζονται τακτικές αποδοχές $1,782 \text{ ημ} * 4,36 * 6 \text{ ώρες} = 46,62€$, αναλογία ημερών δώρου Πάσχα $2,458333 * 4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166$ προσαύξηση = $66,99/26 \text{ μήνες} = 2,58€$, αναλογία ημερών δώρου Χριστουγέννων $4,456667 * 4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166$ προσαύξηση = $121,44/26 \text{ μήνες} = 4,67€$, αναλογία αποζημίωσης αδείας $0,14256 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,73€$ και αναλογία επιδόματος αδείας $0,14256 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,73€$. Το σύνολο των παραπάνω αναλυόμενων αποδοχών είναι ίσο με $46,62+2,58+4,67+3,73+3,73=61,33€$. Άρα $61,33 * 5 \text{ άτομα} * 26 \text{ μήνες} = 7.972,90€$ με εργοδοτικές εισφορές $2.018,90€$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $7.208,50€$ με εργοδοτικές εισφορές $1.943,41€$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(7.972,90+2.018,90) - (7.208,50+1.943,41) = 839,89€.(5)$

Σημειώνεται επίσης ότι αν και θα έπρεπε πλην των τακτικών αποδοχών, δώρων και επιδόματος να υπολογιστεί και αποζημίωση αδείας για τους αντικαταστάτες,

Αριθμός απόφασης: 714/2021

η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία παρέλειψε να υπολογίσει αυτό το ποσό, με αποτέλεσμα στον πίνακα υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς να συμπληρώσει στο πεδίο άδεια του αντικαταστάτη, το ποσό 0,00€.

Η συνολική διαφορά για το χρονικό διάστημα των 26 μηνών των παρεχόμενων υπηρεσιών, ανέρχεται στο ποσό των 4.614,89€ (362·82€+975·96€+508·84€+1·927·38€+839·89€).

Επιπλέον, η οικονομική προσφορά, της εταιρείας ..., όπως αυτή προκύπτει από το αρχείο 2.1 Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς- ΤΜΗΜΑΤΟΣ 2, ΚΑΡΔΙΤΣΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ...), υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους. Πιο συγκεκριμένα οι μεικτές αποδοχές ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 21,79592 ημ*6 ώρες*4,36€=570,18€. Άρα, 570,18*5 άτομα*24,5 μήνες= 69.847,05€ με εργοδοτικές εισφορές 18.830,70€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 69.369,30€ με εργοδοτικές εισφορές 18.701,963€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (69.847,05+18.830,70) - (69.369,30+18.701,963)= 606,49€.(1)

Επιπλέον οι αποδοχές του επιδόματος αδείας ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 1,0952245 ημ*6 ώρες*4,36€= 28,65€. Άρα, 28,65*5 άτομα*24,5 μήνες = 3.509,63€ με εργοδοτικές εισφορές 945,70€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 2.891,00€ με εργοδοτικές εισφορές 779,414€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (3.509,63+945,70) - (2.891,00+779,414)= 784,92€.(2)

Το δώρο Πάσχα ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 1,22449 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=33,37€. Άρα 33,37*5 άτομα*24,5 μήνες = 4.087,82€ με εργοδοτικές εισφορές 1.102,50€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 3.474,10€ με εργοδοτικές εισφορές 936,617€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (4.087,82+1.102,50) - (3.474,10+936,617)= 779,60€.(3)

Το δώρο Χριστουγέννων ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 2,104592 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=57,35€. Άρα, 57,35*5 άτομα*24,5 μήνες = 7.025,38€ με εργοδοτικές εισφορές 1.893,85€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 5.790,575€ με εργοδοτικές εισφορές 1.561,139€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(7.025,38+1.893,85) - (5.790,575+1.561,139)=1.567,52\text{€}.$ (4)

Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη υπολογίζονται τακτικές αποδοχές $1,789102\text{ημ} * 4,36 * 6 \text{ ώρες} = 46,80\text{€}$, αναλογία ημερών δώρου Πάσχα $2,458333 * 4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166 \text{ προσαύξηση} = 66,99/24,5 \text{ μήνες} = 2,73\text{€}$, αναλογία ημερών δώρου Χριστουγέννων $4,245667 * 4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166 \text{ προσαύξηση} = 115,69/24,5 \text{ μήνες} = 4,72\text{€}$, αναλογία αποζημίωσης αδείας $0,14312816 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,74\text{€}$ και αναλογία επιδόματος αδείας $0,14312816 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,74\text{€}$. Το σύνολο των παραπάνω αναλυόμενων αποδοχών είναι ίσο με $46,80+2,73+4,72+3,74+3,74=61,73\text{€}$. Άρα $61,73 * 5 \text{ άτομα} * 24,5 \text{ μήνες} = 7.561,92\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $1.914,68\text{€}$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $6.792,625\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $1.831,292\text{€}$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(7.561,92+1.914,68) - (6.792,625+1.831,292)=852,68\text{€}.$ (5).

Σημειώνεται επίσης ότι αν και θα έπρεπε πλην των τακτικών αποδοχών, δώρων και επιδόματος να υπολογιστεί και αποζημίωση αδείας για τους αντικαταστάτες, η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία παρέλειψε να υπολογίσει αυτό το ποσό, με αποτέλεσμα στον πίνακα υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς να συμπληρώσει στο πεδίο άδεια του αντικαταστάτη, το ποσό $0,00\text{€}$.

Η συνολική διαφορά για το χρονικό διάστημα των 24,5 μηνών των παρεχόμενων υπηρεσιών, ανέρχεται στο ποσό των $4.591,20\text{€}$ ($606,49\text{€}+784,92\text{€}+779,60\text{€}+1.567,52\text{€}+852,68\text{€}$).

Είναι προφανές λοιπόν ότι στο σύνολό του, ο υπολογισμός του εργατικού κόστους σύμφωνα με την κατατεθειμένη οικονομική προσφορά, της συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας, και με βάση τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους αφού η συνολική διαφορά έτσι όπως προκύπτει από τα προαναφερθέντα, για το ΤΜΗΜΑ 2 - ΚΑΡΔΙΤΣΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος Κτηνιατρικής του πρώην ...) και (Κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ΤΕΙ ...) **ανέρχεται στο ποσό των $9.206,09\text{€}$ ($4.614,89\text{€}+4.591,20\text{€}$).**

Τμήμα 3 – Λαμία

[....]

Αριθμός απόφασης: 714/2021

Η κατατεθειμένη όμως οικονομική προσφορά, της εταιρείας ..., όπως αυτή προκύπτει από το αρχείο 3.1 Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς-ΤΜΗΜΑΤΟΣ 3, ΛΑΜΙΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις Σχολής Θετικών Επιστημών-πρώην ...), υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους. Πιο συγκεκριμένα, οι μεικτές αποδοχές ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 21,7308 ημ*6 ώρες*4,36€=568,48€. Άρα 568,48* 2 άτομα*26 μήνες= 29.560,96€ με εργοδοτικές εισφορές 7.969,52€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 29.446,56€ με εργοδοτικές εισφορές 7.938,79€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (29.560,96+7.969,52) - (29.446,56+7.938,79)= 145,13€.(1)

Επιπλέον οι αποδοχές του επιδόματος αδείας ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 1,12808 ημ*6 ώρες*4,36€=29,51€. Άρα 29,51*2 άτομα*26 μήνες = 1.534,52€ με εργοδοτικές εισφορές 413,92€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 1.227,20€ με εργοδοτικές εισφορές 330,85€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (1.534,52+413,92) - (1.227,20+330,85)= 390,39€.(2)

Το δώρο Πάσχα ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 1,15385 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=31,44€. Άρα 31,44*2 άτομα*26 μήνες = 1.634,88€ με εργοδοτικές εισφορές 440,96€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 1.474,72€ με εργοδοτικές εισφορές 397,59€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (1.634,88+440,96) - (1.474,72+397,59)= 203,53€.(3)

Το δώρο Χριστουγέννων ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 2,163462 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=58,95€. Άρα 58,95*2 άτομα*26 μήνες = 3.065,40€ με εργοδοτικές εισφορές 826,28€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 2.458,04€ με εργοδοτικές εισφορές 662,69€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (3.065,40+826,28) - (2.458,04+662,69)= 770,95€.(4)

Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη υπολογίζονται τακτικές αποδοχές 1,782ημ*4,36*6 ώρες = 46,62€, αναλογία ημερών δώρου Πάσχα 2,458333* 4,36 * 6 ώρες*1,04166 προσαύξηση = 66,99/26 μήνες = 2,58€, αναλογία ημερών δώρου Χριστουγέννων 4,456667*4,36*6 ώρες * 1,04166 προσαύξηση = 121,44/26 μήνες = 4,67€, αναλογία αποζημίωσης αδείας 0,14256 ημέρες* 6 ώρες * 4,36 = 3,73€ και αναλογία επιδόματος αδείας 0,14256 ημέρες* 6 ώρες * 4,36 = 3,73€. Το σύνολο των παραπάνω αναλυόμενων αποδοχών είναι ίσο με

Αριθμός απόφασης: 714/2021

46,62+2,58+4,67+3,73+3,73=61,33€. Άρα 61,33*2 άτομα*26 μήνες = 3.189,16€ με εργοδοτικές εισφορές 807,56€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 2.883,40€ με εργοδοτικές εισφορές 777,36€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (3.189,16+807,56) - (2.883,40+777,36)= 335,96€.(5)

Σημειώνεται επίσης ότι αν και θα έπρεπε πλην των τακτικών αποδοχών, δώρων και επιδόματος να υπολογιστεί και αποζημίωση αδείας για τους αντικαταστάτες, η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία παρέλειψε να υπολογίσει αυτό το ποσό, με αποτέλεσμα στον πίνακα υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς να συμπληρώσει στο πεδίο άδεια του αντικαταστάτη, το ποσό 0,00€.

Η συνολική διαφορά για το χρονικό διάστημα των 26 μηνών των παρεχόμενων υπηρεσιών, ανέρχεται στο ποσό των 1845,96€ (145,13€+390,39€+203,53€+770,95€+335,96€).

Επιπλέον η οικονομική προσφορά, της εταιρείας ..., όπως αυτή προκύπτει από το αρχείο 3.1 Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς- ΤΜΗΜΑΤΟΣ 3, ΛΑΜΙΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ...), υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους. Πιο συγκεκριμένα οι μεικτές αποδοχές ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 21,79592 ημ*6 ώρες*4,36€=570,18€. Άρα 570,18* 5 άτομα*24,5 μήνες= 69.847,05€ με εργοδοτικές εισφορές 18.830,70€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 69.369,30€ με εργοδοτικές εισφορές 18.701,963€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (69.847,05+18.830,70) - (69.369,30+18.701,963)= 606,49€.(1)

Επιπλέον οι αποδοχές του επιδόματος αδείας ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 1,0952245 ημ*6 ώρες*4,36€=28,65€. Άρα 28,65*5 άτομα*24,5 μήνες = 3.509,63€ με εργοδοτικές εισφορές 945,70€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 2.891,00€ με εργοδοτικές εισφορές 779,414€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (3.509,63+945,70) - (2.891,00+779,414)= 784,92€.(2)

Το δώρο Πάσχα ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 1,22449 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=33,37€. Άρα 33,37*5 άτομα*24,5 μήνες = 4.087,83€ με εργοδοτικές εισφορές 1.102,50€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 3.474,10€ με εργοδοτικές εισφορές 936,617€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(4.087,83+1.102,50) - (3.474,10+936,617)=779,61\text{€}.$ (3)

Το δώρο Χριστουγέννων ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των $2,104592 \text{ ημ} * 6 \text{ ώρες} * 4,36\text{€} * 1,04166 = 57,35\text{€}$. Άρα $57,35 * 5 \text{ άτομα} * 24,5 \text{ μήνες} = 7.025,38\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $1.893,85\text{€}$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $5.790,575\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $1.561,139\text{€}$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(7.025,38+1.893,85) - (5.790,575+1.561,139)=1.567,52\text{€}.$ (4)

Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη υπολογίζονται τακτικές αποδοχές $1,789102 \text{ ημ} * 4,36 * 6 \text{ ώρες} = 46,80\text{€}$, αναλογία ημερών δώρου Πάσχα $2,458333 * 4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166$ προσαύξηση = $66,99/24,5 \text{ μήνες} = 2,73\text{€}$, αναλογία ημερών δώρου Χριστουγέννων $4,245667 * 4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166$ προσαύξηση = $115,69/24,5 \text{ μήνες} = 4,72\text{€}$, αναλογία αποζημίωσης αδειάς $0,14312816 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,74\text{€}$ και αναλογία επιδόματος αδειάς $0,14312816 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,74\text{€}$. Το σύνολο των παραπάνω αναλυόμενων αποδοχών είναι ίσο με $46,80+2,73+4,72+3,74+3,74=61,73\text{€}$. Άρα $61,73 * 5 \text{ άτομα} * 24,5 \text{ μήνες} = 7.561,93\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $1.914,68\text{€}$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $6.792,625\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $1.831,292\text{€}$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(7.561,93+1.914,68) - (6.792,625+1.831,292)=852,69\text{€}.$ (5).

Σημειώνεται επίσης ότι αν και θα έπρεπε πλην των τακτικών αποδοχών, δώρων και επιδόματος να υπολογιστεί και αποζημίωση αδειάς για τους αντικαταστάτες, η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία παρέλειψε να υπολογίσει αυτό το ποσό, με αποτέλεσμα στον πίνακα υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς να συμπληρώσει στο πεδίο άδεια του αντικαταστάτη, το ποσό $0,00\text{€}$.

Η συνολική διαφορά για το χρονικό διάστημα των 24,5 μηνών των παρεχόμενων υπηρεσιών, ανέρχεται στο ποσό των $4.591,22\text{€}$ ($606,49\text{€}+784,92\text{€}+779,61\text{€}+1.567,52\text{€}+852,69\text{€}$).

Είναι προφανές λοιπόν ότι στο σύνολό του, ο υπολογισμός του εργατικού κόστους σύμφωνα με την κατατεθειμένη οικονομική προσφορά, της συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας, και με βάση τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους αφού η

Αριθμός απόφασης: 714/2021

συνολική διαφορά έτσι όπως προκύπτει από τα προαναφερθέντα, για το ΤΜΗΜΑ 3 - ΛΑΜΙΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις Σχολής Θετικών Επιστημών-πρώην ...) και (Κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ...) ανέρχεται στο ποσό των 6.437,18€ (1.845,96€+4.591,22€).

Τμήμα 4 (Λάρισα)

[...] Η κατατεθειμένη όμως οικονομική προσφορά, της εταιρείας ..., όπως αυτή προκύπτει από το αρχείο 4.1 Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς-ΤΜΗΜΑΤΟΣ 4, ΛΑΡΙΣΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ...) υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους. Πιο συγκεκριμένα οι μεικτές αποδοχές ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 21,7308 ημ*6 ώρες*4,36€=568,48€. Άρα 568,48* 10 άτομα*26 μήνες= 147.804,80 € με εργοδοτικές εισφορές 39.847,60€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 147.232,80€ με εργοδοτικές εισφορές 39.693,96€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (147.804,80 + 39.847,60)-(147.232,80 + 39.693,96)= 725,64€.(1)

Επιπλέον οι αποδοχές του επιδόματος αδείας ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 1,12808 ημ*6 ώρες*4,36€=29,51€. Άρα 29,51*10 άτομα*26 μήνες = 7.672,60 € με εργοδοτικές εισφορές 2.069,60 € και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 6.136,00 € με εργοδοτικές εισφορές 1.654,27 €, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (7.672,60 + 2.069,60) - (6.136,00 + 1.654,27)= 1.951,93€.(2)

Το δώρο Πάσχα ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 1,15385 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=31,44€. Άρα 31,44*10 άτομα*26 μήνες = 8.174,40 € με εργοδοτικές εισφορές 2.204,80 € και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 7.373,60€ με εργοδοτικές εισφορές 1.987,92€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία. **Η διαφορά είναι ίση με (8.174,40 + 2.204,80) - (7.373,60+1.987,92)= 1.017,68€.(3)**

Το δώρο Χριστουγέννων ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 2,163462 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=58,95€. Άρα 58,95*10 άτομα*26 μήνες = 15.327,00€ με εργοδοτικές εισφορές 4.131,40€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 12.290,20€ με εργοδοτικές εισφορές 3.313,44€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(15.327,00+4.131,40) - (12.290,20+3.313,44)=3.854,76\text{€}.$ (4)

Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη υπολογίζονται τακτικές αποδοχές $1,782\text{ημ} * 4,36 * 6 \text{ ώρες} = 46,62\text{€}$, αναλογία ημερών δώρου Πάσχα $2,458333 * 4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166 \text{ προσαύξηση} = 66,99/26 \text{ μήνες} = 2,58\text{€}$, αναλογία ημερών δώρου Χριστουγέννων $4,456667 * 4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166 \text{ προσαύξηση} = 121,44/26 \text{ μήνες} = 4,67\text{€}$, αναλογία αποζημίωσης αδείας $0,14256 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,73\text{€}$ και αναλογία επιδόματος αδείας $0,14256 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,73\text{€}$. Το σύνολο των παραπάνω αναλυόμενων αποδοχών είναι ίσο με $46,62+2,58+4,67+3,73+3,73=61,33\text{€}$. Άρα $61,33 * 10 \text{ άτομα} * 26 \text{ μήνες} = 15.945,80\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $4.037,80\text{€}$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $14.417,00\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $3.886,82\text{€}$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(15.945,80+4.037,80) - (14.417,00+3.886,82)=1.679,78\text{€}.$ (5)

Σημειώνεται επίσης ότι αν και θα έπρεπε πλην των τακτικών αποδοχών, δώρων και επιδόματος να υπολογιστεί και αποζημίωση αδείας για τους αντικαταστάτες, η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία παρέλειψε να υπολογίσει αυτό το ποσό, με αποτέλεσμα στον πίνακα υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς να συμπληρώσει στο πεδίο άδεια του αντικαταστάτη, το ποσό $0,00\text{€}$.

Η συνολική διαφορά για το χρονικό διάστημα των 26 μηνών των παρεχόμενων υπηρεσιών, ανέρχεται στο ποσό των $9.229,79\text{€}$ ($725,64\text{€}+1.951,93\text{€}+1.017,68\text{€}+3.854,76\text{€}+1.679,78\text{€}$).

Επιπλέον η οικονομική προσφορά, της εταιρείας ..., όπως αυτή προκύπτει από το αρχείο 4.1 Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς- ΤΜΗΜΑΤΟΣ 4, ΛΑΡΙΣΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις πρώην ...) υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους. Πιο συγκεκριμένα οι μεικτές αποδοχές ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των $21,79592 \text{ ημ} * 6 \text{ ώρες} * 4,36\text{€} = 570,18\text{€}$. Άρα $570,18 * 19 \text{ άτομα} * 24,5 \text{ μήνες} = 265.418,79\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $71.556,66\text{€}$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $263.603,34\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $71.067,46\text{€}$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(265.418,79+71.556,66) - (263.603,34+71.067,46)=2.304,65\text{€}.$ (1)

Αριθμός απόφασης: 714/2021

Επιπλέον οι αποδοχές του επιδόματος αδείας ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των $1,0952245 \text{ ημ} * 6 \text{ ώρες} * 4,36€ = 28,65€$. Άρα $28,65 * 19 \text{ άτομα} * 24,5 \text{ μήνες} = 13.336,58€$ με εργοδοτικές εισφορές $3.593,66€$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $10.985,80€$ με εργοδοτικές εισφορές $2.961,77€$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(13.336,58 + 3.593,66) - (10.985,80 + 2.961,77) = 2.982,67€$.(2)

Το δώρο Πάσχα ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των $1,22449 \text{ ημ} * 6 \text{ ώρες} * 4,36€ * 1,04166 = 33,37€$. Άρα $33,37 * 19 \text{ άτομα} * 24,5 \text{ μήνες} = 15.533,73€$ με εργοδοτικές εισφορές $4.189,50€$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $13.201,58€$ με εργοδοτικές εισφορές $3.559,15€$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(15.533,73 + 4.189,50) - (13.201,58 + 3.559,15) = 2.962,50€$.(3)

Το δώρο Χριστουγέννων ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των $2,104592 \text{ ημ} * 6 \text{ ώρες} * 4,36€ * 1,04166 = 57,35€$. Άρα $57,35 * 19 \text{ άτομα} * 24,5 \text{ μήνες} = 26.696,43€$ με εργοδοτικές εισφορές $7.196,63€$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $22.004,19€$ με εργοδοτικές εισφορές $5.932,33€$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(7.025,38 + 7.196,63) - (22.004,19 + 5.932,33) = 5.956,54€$.(4)

Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη υπολογίζονται τακτικές αποδοχές $1,789102 \text{ ημ} * 4,36 * 6 \text{ ώρες} = 46,80€$, αναλογία ημερών δώρου Πάσχα $2,458333 * 4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166 \text{ προσαύξηση} = 66,99 / 24,5 \text{ μήνες} = 2,73€$, αναλογία ημερών δώρου Χριστουγέννων $4,245667 * 4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166 \text{ προσαύξηση} = 115,69 / 24,5 \text{ μήνες} = 4,72€$, αναλογία αποζημίωσης αδείας $0,14312816 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,74€$ και αναλογία επιδόματος αδείας $0,14312816 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,74€$. Το σύνολο των παραπάνω αναλυόμενων αποδοχών είναι ίσο με $46,80 + 2,73 + 4,72 + 3,74 + 3,74 = 61,73€$. Άρα $61,73 * 19 \text{ άτομα} * 24,5 \text{ μήνες} = 28.735,31€$ με εργοδοτικές εισφορές $7.275,77€$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $25.811,98€$ με εργοδοτικές εισφορές $6.958,91€$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(28.735,31 + 7.275,77) - (25.811,98 + 6.958,91) = 3.240,19€$.(5)

Αριθμός απόφασης: 714/2021

Σημειώνεται επίσης ότι αν και θα έπρεπε πλην των τακτικών αποδοχών, δώρων και επιδόματος να υπολογιστεί και αποζημίωση αδείας για τους αντικαταστάτες, η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία παρέλειψε να υπολογίσει αυτό το ποσό, με αποτέλεσμα στον πίνακα υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς να συμπληρώσει στο πεδίο άδεια του αντικαταστάτη, το ποσό 0,00€.

Η συνολική διαφορά για το χρονικό διάστημα των 24,5 μηνών των παρεχόμενων υπηρεσιών, ανέρχεται στο ποσό των 17.446,55€ (2.304,65€+2.982,67€+2.962,50€+5.956,54€+3.240,19€).

Είναι προφανές λοιπόν ότι στο σύνολό του, ο υπολογισμός του εργατικού κόστους σύμφωνα με την κατατεθειμένη οικονομική προσφορά, της συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας, και με βάση τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους αφού η συνολική διαφορά έτσι όπως προκύπτει από τα προαναφερθέντα, για το ΤΜΗΜΑ 4 - ΛΑΡΙΣΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ...) και (Κτηριακές εγκαταστάσεις πρώην ...) ανέρχεται στο ποσό των 26.676,34€ (9.229,79€+17.446,55€).

ΛΟΙΠΑ ΚΟΣΤΗ

α. Διοικητικό Κόστος

Το τμήμα 4 αποτελείται από 2 υποτμήματα α) Τις κτηριακές εγκαταστάσεις του ιδρύματος στην Λάρισα (πρώην ...) με διάρκεια σύμβασης 1.11.2020 έως 31.12.2022 β) Τις κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ... με διάρκεια σύμβασης 15.12.2020 έως 31.12.2022 και η ανάθεση του έργου θα γίνει για το σύνολο του τμήματος σε έναν ανάδοχο .

Η εταιρεία «...» όπως προκύπτει από την οικονομική του προσφορά ηλεκτρονικό αρχείο «4.1 Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς- ΤΜΗΜΑΤΟΣ 4» δήλωσε διοικητικό κόστος για τις κτηριακές εγκαταστάσεις του ιδρύματος στην Λάρισα (πρώην ...) 400,00 (σελ. 4) και διοικητικό κόστος για τις κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ... 760,00 (σελ. 5) . Και άρα για το τμήμα 4 δηλώνει συνολικό διοικητικό κόστος 1.160,00€ (400,00€+760,00€) το οποίο δεν μπορεί να θεωρηθεί εύλογο καθώς δεν καλύπτει τις λειτουργικές ανάγκες του έργου.

Το διοικητικό Κόστος έργου περιλαμβάνει τις δαπάνες για εγγυητικές (συμμετοχής και Καλής Εκτέλεσης), το κόστος των στολών, το κόστος του Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφαλείας, το κόστος συντήρησης των μηχανημάτων, την διοικητική υποστήριξη του έργου (λογιστικές υπηρεσίες,

δηλώσεις για το προσωπικό του έργου στην ΕΡΓΑΝΗ, στον ΕΦΚΑ, συλλογή απαιτούμενων δικαιολογητικών που απαιτούνται από την αναθέτουσα αρχή για την εξόφληση των τιμολογίων κ.τ.λ.), μέσα ατομικής προστασίας, ασφαλιστικού συμβολαίου και κόστος δημοσιεύσεων όταν απαιτείται από την διακήρυξη (όπως στον συγκεκριμένο διαγωνισμό). [...] Καθίσταται λοιπόν προφανές, ότι με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας, της κοινής λογικής και των συνθηκών της αγοράς, η οικονομική προσφορά της συναγωνιζόμενης, η οποία υπολογίζει εν συνολικό διοικητικό κόστος , για 29 άτομα και με διάρκεια σύμβασης 24,5 μήνες για το ένα υπό τμήμα και με διάρκεια σύμβασης 26 μήνες υπό τμήμα μόλις 1.160,00 ευρώ, είναι σε αυτό το σημείο ανακριβής και αναληθής γεγονός που την καθιστά πρόδηλα ανίκανη να καλύψει τις λειτουργικές ανάγκες της του έργου

β. Κόστος Αναλωσίμων

1. Μη εύλογο κόστος αναλωσίμων

Το τμήμα 4 αποτελείται από 2 υποτμήματα α) Τις κτηριακές εγκαταστάσεις του ιδρύματος στην Λάρισα (πρώην ...) με διάρκεια σύμβασης 1.11.2020 έως 31.12.2022 β) Τις κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ... με διάρκεια σύμβασης 15.12.2020 έως 31.12.2022 και η ανάθεση του έργου θα γίνει για το σύνολο του τμήματος σε έναν ανάδοχο .

Η εταιρεία «...», όπως προκύπτει από την οικονομική του προσφορά ηλεκτρονικό αρχείο «4.1 Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς- ΤΜΗΜΑΤΟΣ 4» δήλωσε κόστος Αναλωσίμων για τις κτηριακές εγκαταστάσεις του ιδρύματος στην Λάρισα (πρώην ...) 290,00 (σελ. 4) και κόστος Αναλωσίμων για τις κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ... 380,00 (σελ. 5). Και άρα για το τμήμα 4 δηλώνει συνολικό κόστος 670,00€ (290,00€+380€) το οποίο δεν μπορεί να θεωρηθεί εύλογο καθώς δεν καλύπτει τις απαιτήσεις του έργου σε αναλώσιμα.

Στις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης σελίδα 88-89 δίνεται οι απαιτήσεις του σε μηχανολογικό εξοπλισμό εργαλεία και αναλώσιμα τα οποία παραθέσαμε αναλυτικά στο i) Τμήμα 1 στην αντίστοιχη παράγραφο 2. ΛΟΙΠΑ ΚΟΣΤΗ υποπαρ. β . Κόστος Αναλωσίμων)

Από τις ανωτέρω απαιτήσεις της διακήρυξης προκύπτει ότι πέραν του τεχνικού εξοπλισμού απαιτούνται και τα διάφορα εργαλεία και μέσα καθαρισμού, τα οποία είναι αναλώσιμα, ήτοι φθαρτά υλικά, καθώς θα πρέπει να αντικαθίστανται αρκετά συχνά, αναλόγως του κύκλου ζωής ή της έντασης χρήσης.

Αριθμός απόφασης: 714/2021

Από τα στοιχεία που αντλούμε από το ανωτέρω απόσπασμα της Διακήρυξης το κόστος αναλωσίμων συντίθεται υποχρεωτικά τουλάχιστον από :

Σφουγγαρίστρες, τα διάφορα ξεσκονόπανα, στα όποια μάλιστα γίνεται και ειδική μνεία για συχνή αντικατάστασή τους, οι σκούπες, τα φαράσια, παρκετέζες, δίσκοι καθαρισμού για μηχανές καθαρισμού. Το κόστος όλων των ανωτέρων προϋπολογίζεται στους πίνακες που ακολουθούν

α) Τις κτηριακές εγκαταστάσεις του ιδρύματος στην Λάρισα (πρώην ...) με διάρκεια σύμβασης 1.11.2020 έως 31.12.2022

Πρώην ... 26 ΜΗΝΕΣ	ΠΟΣΟ	ΤΜΧ	ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ
ΠΑΡΚΕΤΕΖΕΣ	3,83 €	20	76,60 €
ΠΑΝΑΚΙΑ ΞΕΣΚΟΝΙΣΜΑΤΟΣ	0,75 €	290	217,50€
ΦΑΡΑΣΙ ΜΕ ΛΑΣΤΙΧΟ	0,48 €	20	9,60 €
ΣΚΟΥΠΑ ΜΑΓΝΗΤΙΚΗ	0,70 €	24	16,80 €
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΦΟΥΓΓΑΡΙΣΤΡΑ ΜΟΡΑΤΕΧ	2,22 €	255	566,10 €
ΔΙΣΚΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΜΑΥΡΕΣ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΕΣ	10,71 €	4	42,84 €
ΔΙΣΚΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΟΚΚΙΝΟΙ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΕΣ	9,32€	4	37,28 €
ΚΟΣΤΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗΣ			50,00 €
ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ ΕΞΟΔΑ			19,18 €
ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			1.035,90 €

Το ποσό των 290,00€ που υπολόγισε η συναγωνιζόμενη εταιρεία, ως κόστος αναλωσίμων για τις κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ... ουδόλως εύλογο είναι και ουδόλως καλύπτει, τις αναγκαίες δαπάνες ομαλής εκτέλεση του έργου σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης.

β) Τις κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ... με διάρκεια σύμβασης 15.12.2020 έως 31.12.2022.

Πρώην ... ΑΦΟΡΑ 24,5 ΜΗΝΕΣ	ΠΟΣΟ	ΤΜΧ	ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ
ΠΑΡΚΕΤΕΖΕΣ	3,83 €	38	145,54 €
ΠΑΝΑΚΙΑ ΞΕΣΚΟΝΙΣΜΑΤΟΣ	0,75 €	490	367,50 €
ΦΑΡΑΣΙ ΜΕ ΛΑΣΤΙΧΟ	0,48 €	38	18,24 €
ΣΚΟΥΠΑ ΜΑΓΝΗΤΙΚΗ	0,70 €	44	30,80 €
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΦΟΥΓΓΑΡΙΣΤΡΑ ΜΟΡΑΤΕΧ	2,22 €	455	1010,10 €
ΔΙΣΚΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΜΑΥΡΕΣ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΕΣ	10,71 €	4	42,84 €

Αριθμός απόφασης: 714/2021

ΔΙΣΚΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΟΚΚΙΝΟΙ ΓΙΑ ΜΗΧΑΝΕΣ	9,32€	4	37,28 €
ΚΟΣΤΟΣ ΑΠΟΣΒΕΣΗ			70,00 €
ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ ΕΞΟΔΑ			45,44 €
ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			1.767,74 €

Το ποσό των 380,00€ που υπολόγισε η συναγωνιζόμενη εταιρεία, ως κόστος αναλωσίμων για τις κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ... ουδόλως εύλογο είναι και ουδόλως καλύπτει, τις αναγκαίες δαπάνες ομαλής εκτέλεση του έργου σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης.

Το υπολογιστέο, δηλαδή, κόστος για την συγκεκριμένη σύμβαση πρέπει, να καλύπτει, μεταξύ άλλων, το κόστος όχι μόνο για την απόκτηση, αλλά και για τη χρήση, συντήρηση και αντικατάσταση των αναφερομένων στην διακήρυξη εξοπλισμού και αναλωσίμων και ότι προσφορά στην οποία είτε δεν αναφέρεται πλήρως είτε δεν καλύπτεται και δεν τεκμηριώνεται το σχετικό κόστος, κατά τις κείμενες διατάξεις, απορρίπτεται. Οι προσφέροντες υποχρεούνται, επί ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013 (ΦΕΚ 88 Α' /18.04.2013), όπως αυτό αντικατέστησε το άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 (ΦΕΚ 115 Α') επιπλέον του εργατικού κόστους, ένα εύλογο (και όχι μηδενικό) ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων.

Συνακολούθως, οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαριότητας και φύλαξης στην προσφορά τους, κατά την ρητώς εκπεφρασμένη με τις διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 βούληση του νομοθέτη, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο -και κατά συνεκδοχή ελέγξιμο από τις αναθέτουσες αρχές, με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και τις παρεχόμενες από τις προσφέρουσες εταιρείες εξηγήσεις-ποσοστό διοικητικού κόστους και εργολαβικού κέρδους (πρβλ. ΣτΕ 198/2013, ΔΕφ Θεσσαλ. 344/2012, ΕλΣυν VI Τμ. 150/2014), το δε κόστος αμοιβής των εργαζομένων επιβάλλεται να μην υπολείπεται του οριζομένου στην οικεία συλλογική σύμβαση εργασίας ή στην εθνική γενική συλλογική σύμβαση εργασίας, η δε προσφορά θα πρέπει

επιπλέον να ενσωματώνει και ένα εύλογο ποσοστό αναλωσίμων, εργολαβικού κέρδους καθώς και τις νόμιμες κρατήσεις (ΔΕφΘεσσαλ 339/2013).

γ. Εργολαβικό Κέρδος

Σύμφωνα και με τον όρο της διακήρυξης «2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών», σελίδα 59, όπου απαιτείται: «Στην προσφορά τους, οι συμμετέχοντες, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων.».

Επιπρόσθετα, από τη διάταξη του άρθρου 68 του Ν.3863/2010 συνάγεται ότι απορρίπτεται ως απαράδεκτη οικονομική προσφορά διαγωνιζομένου, η οποία δεν καλύπτει το ελάχιστο εργατικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών. Περαιτέρω, δε, η οικονομική προσφορά διαγωνιζομένου πρέπει να περιλαμβάνει και εύλογο διοικητικό (λειτουργικό) κόστος, καθώς επίσης να καταλείπει και ένα εύλογο ποσοστό εργολαβικού κέρδους (ΔΕφΑθ 873/2012, 260/2014), ώστε να μην τίθεται κίνδυνος για μη εκτέλεση της σύμβασης ή ζήτημα παραβίασης διατάξεων εργατικής και κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας (ΕΑ ΣτΕ 108/2014, 328/2013, 198/2013, 187/2013, 76/2013 πρβλ. 970/2010, 1262, 1297, 1299/2009, 1262/2009 ΔΕφΠατρών Ν8/2018 κ.ά)

Ωστόσο, η εταιρεία προσφέρει τιμή για το τμήμα 4 .726.410,00 ευρώ χωρίς ΦΠΑ το οποίο διαχωρίζεται α) Τις κτηριακές εγκαταστάσεις του ιδρύματος στην Λάρισα (πρώην ... με διάρκεια σύμβασης 1.11.2020 έως 31.12.2022), όπου προσφέρει τιμή χωρίς ΦΠΑ 260.370,00€ και αντίστοιχα δηλώνει εργολαβικό κέρδος 59,77€, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 0,02295% επί της προσφερόμενης τιμής, και αναλογεί ανά μήνα σε 2,2988461€, δηλαδή σχεδόν μηδενικό, θέτοντας σε κίνδυνο την ομαλή εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. και β) Τις κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ... με διάρκεια σύμβασης 15.12.2020 έως 31.12.2022 όπου προσφέρει τιμή χωρίς ΦΠΑ 466.040,00€ και αντίστοιχα δηλώνει εργολαβικό κέρδος 46,06€ που αντιστοιχεί σε ποσοστό 0,00988% επί της προσφερόμενης τιμής, και αναλογεί ανά μήνα σε 1,88€, δηλαδή σχεδόν μηδενικό, θέτοντας σε κίνδυνο την ομαλή εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και τα πορίσματα της νομολογίας, το εν λόγω ποσά δε μπορούν να θεωρηθούν εύλογα σε καμία περίπτωση. Κατά πάγια νομολογιακή θέση το εργολαβικό κέρδος δεν είναι εύλογο όταν είναι

σχεδόν μηδενικό και θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σύμβασης (ΕΑ ΣΤΕ 108/2014, ΔΕφ Αθ 795/2012). [...] Με την υπ' αριθμ. 1074/2020 απόφασή της (σκ. 15) η ΑΕΠΠ έκρινε σε απολύτως συναφή υπόθεση, ότι εργολαβικό κέρδος, προσδιορισθέν από προσφέροντα στο μηνιαίο ποσό των 0,03€, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής δεν κρίνεται εύλογο:

«Τέλος, όσον αφορά στο εργολαβικό κέρδος, στο άρθρο 68§1 του ν. 3863/2010 ορίζεται ότι οι διαγωνιζόμενοι, μεταξύ των άλλων στοιχείων, πρέπει να υπολογίζουν στις προσφορές τους ένα εύλογο ποσό εργολαβικού κέρδους. Ενόψει του ότι το ποσό τούτο δεν είναι καθορισμένο, οφείλει η αναθέτουσα αρχή να εξετάσει, αν λαμβανομένου υπόψη των δεδομένων της υπό ανάθεση σύμβασης και των υποκειμενικών κριτηρίων που προβάλλει ο οικονομικός φορέας στην οικονομική προσφορά του, διασφαλίζει την καλή εκτέλεση της σύμβασης. Με τα δεδομένα αυτά, το εργολαβικό κέρδος για να είναι εύλογο θα πρέπει να τελεί σε αναλογία με το ύψος, το είδος και την έκταση της παροχής. Ωστόσο, το εργολαβικό κέρδος, προσδιορισθέν από την παρεμβαίνουσα στο μηνιαίο ποσό των 0,03€, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής δεν κρίνεται εύλογο. Υπό τα ανωτέρα δεδομένα, η κατατεθείσα οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας κρίνεται απορριπτέα ως μη νόμιμη και κατ' ακολουθία η προσβαλλόμενη απόφαση της υπ¹ αριθ. 13/25.06.2020 συνεδρίασης του Δ.Σ. του νοσοκομείου τυγχάνει ακυρωτέα κατά το μέρος με το οποίο ανέδειξε ως ανάδοχο της υπό ανάθεση σύμβασης την εταιρία «*****», η δε παρέμβαση της τελευταίας τυγχάνει απορριπτέα ως αβάσιμη κατά το λόγο αυτό.»

ν) Τμήμα 5 - Τρίκαλα 1. Εργατικό Κόστος

Η κατατεθειμένη όμως οικονομική προσφορά, της εταιρείας ..., όπως αυτή προκύπτει από το αρχείο 5.1 Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς - ΤΜΗΜΑΤΟΣ 5, ΤΡΙΚΑΛΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις ΤΕΦΑΑ του πρώην ...) υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους.

Συγκεκριμένα οι μεικτές αποδοχές ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 21,7308 ημ*6 ώρες*4,36€=568,48€. Άρα 568,48* 4 άτομα*26 μήνες= 59.121,92€ με εργοδοτικές εισφορές 15.939,04€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 58.893,12€ με εργοδοτικές εισφορές 15.877,59€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(59.121,92+ 15.939,04) - (58.893,12+ 15.877,59)= 290,25\text{€}.$ (1)

Επιπλέον, οι αποδοχές του επιδόματος αδείας ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των $1,12808 \text{ ημ} * 6 \text{ ώρες} * 4,36\text{€} = 29,51\text{€}$. Άρα $29,51 * 4 \text{ άτομα} * 26 \text{ μήνες} = 3.069,04\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $827,84\text{€}$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $2.454,40\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $661,706\text{€}$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(3.069,04+ 827,84) - (2.454,40+ 661,706) = 780,77\text{€}.$ (2)

Το δώρο Πάσχα ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των $1,15385 \text{ ημ} * 6 \text{ ώρες} * 4,36\text{€} * 1,04166 = 31,44\text{€}$. Άρα $31,44 * 4 \text{ άτομα} * 26 \text{ μήνες} = 3.269,76 \text{ €}$ με εργοδοτικές εισφορές $881,92\text{€}$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $2.949,44\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $795,17\text{€}$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(3.269,76+ 881,92) - (2.949,44+795,17) = 407,07\text{€}.$ (3)

Το δώρο Χριστουγέννων ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των $2,163462 \text{ ημ} * 6 \text{ ώρες} * 4,36\text{€} * 1,04166 = 58,95\text{€}$. Άρα $58,95 * 4 \text{ άτομα} * 26 \text{ μήνες} = 6.130,80\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $1.652,56\text{€}$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $4.916,08\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $1.325,375\text{€}$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(6.130,80+1.652,56) - (4.916,08+1.325,375) = 1.541,91\text{€}.$ (4)

Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη υπολογίζονται τακτικές αποδοχές $1,782 \text{ ημ} * 4,36 * 6 \text{ ώρες} = 46,62\text{€}$, αναλογία ημερών δώρου Πάσχα $2,458333 * 4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166 \text{ προσαύξηση} = 66,99/26 \text{ μήνες} = 2,58\text{€}$, αναλογία ημερών δώρου Χριστουγέννων $4,456667 * 4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166 \text{ προσαύξηση} = 121,44/26 \text{ μήνες} = 4,67\text{€}$, αναλογία αποζημίωσης αδείας $0,14256 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,73\text{€}$ και αναλογία επιδόματος αδείας $0,14256 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,73\text{€}$. Το σύνολο των παραπάνω αναλυόμενων αποδοχών είναι ίσο με $46,62+2,58+4,67+3,73+3,73=61,33\text{€}$. Άρα $61,33 * 4 \text{ άτομα} * 26 \text{ μήνες} = 6.378,32\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $1.615,12\text{€}$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $5.766,80\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $1.554,729\text{€}$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(6.378,32+1.615,12) - (5.766,80+1.554,729) = 671,91\text{€}.$ (5)

Αριθμός απόφασης: 714/2021

Σημειώνεται επίσης ότι αν και θα έπρεπε πλην των τακτικών αποδοχών, δώρων και επιδόματος να υπολογιστεί και αποζημίωση αδείας για τους αντικαταστάτες, η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία παρέλειψε να υπολογίσει αυτό το ποσό, με αποτέλεσμα στον πίνακα υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς να συμπληρώσει στο πεδίο άδεια του αντικαταστάτη, το ποσό 0,00€.

Η συνολική διαφορά για το χρονικό διάστημα των 26 μηνών των παρεχόμενων υπηρεσιών, ανέρχεται στο ποσό των 3.691,91€ (290,25€+780,77€+407,07€+1.541,91€+671,91€).

Επιπλέον, η οικονομική προσφορά, της εταιρείας ..., όπως αυτή προκύπτει από το αρχείο 5.1 Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς -ΤΜΗΜΑΤΟΣ 5, ΤΡΙΚΑΛΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις πρώην ...) υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους. Πιο συγκεκριμένα οι μεικτές αποδοχές ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 21,79592 ημ*6 ώρες*4,36€=570,18€. Άρα 570,18* 2 άτομα*24,5 μήνες=27.938,82€ με εργοδοτικές εισφορές 7.532,28€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 27.747,72€ με εργοδοτικές εισφορές 7.480,785€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (27.938,82+7.532,28) - (27.747,72+7.480,785)= 242,59€.(1)

Επιπλέον οι αποδοχές του επιδόματος αδείας ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 1,0952245 ημ*6 ώρες*4,36€=28,65€. Άρα 28,65*2 άτομα*24,5 μήνες = 1.403,85€ με εργοδοτικές εισφορές 378,28€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 1.156,40€ με εργοδοτικές εισφορές 311,765€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (1.403,85+378,28) - (1.156,40+311,765)= 313,97€.(2)

Το δώρο Πάσχα ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 1,22449 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=33,37€. Άρα 33,37*2 άτομα*24,5 μήνες = 1.635,13€ με εργοδοτικές εισφορές 441,00€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 1.389,64€ με εργοδοτικές εισφορές 374,647€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (1.635,13+441,00) - (1.389,64+374,647)= 311,84€.(3)

Το δώρο Χριστουγέννων ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 2,104592 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=57,35€. Άρα 57,35*2 άτομα*24,5 μήνες = 2.810,15€ με εργοδοτικές εισφορές 757,54€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 2.316,23€ με εργοδοτικές εισφορές 624,456€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (2.810,15+757,54) - (2.316,23+624,456)= 627,00€.(4)

Αριθμός απόφασης: 714/2021

Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη υπολογίζονται τακτικές αποδοχές $1,789102\text{ημ} * 4,36 * 6 \text{ ώρες} = 46,80\text{€}$, αναλογία ημερών δώρου Πάσχα $2,458333 * 4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166 \text{ προσαύξηση} = 66,99/24,5 \text{ μήνες} = 2,73\text{€}$, αναλογία ημερών δώρου Χριστουγέννων $4,245667 * 4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166 \text{ προσαύξηση} = 115,69/24,5 \text{ μήνες} = 4,72\text{€}$, αναλογία αποζημίωσης αδείας $0,14312816 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,74\text{€}$ και αναλογία επιδόματος αδείας $0,14312816 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,74\text{€}$. Το σύνολο των παραπάνω αναλυόμενων αποδοχών είναι ίσο με $46,80 + 2,73 + 4,72 + 3,74 + 3,74 = 61,73\text{€}$. Άρα $61,73 * 2 \text{ άτομα} * 24,5 \text{ μήνες} = 3.024,77\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $765,87\text{€}$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $2.717,05\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $732,517\text{€}$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(3.024,77 + 765,87) - (2.717,05 + 732,517) = 341,07\text{€}(5)$.

Σημειώνεται επίσης ότι αν και θα έπρεπε πλην των τακτικών αποδοχών, δώρων και επιδόματος να υπολογιστεί και αποζημίωση αδείας για τους αντικαταστάτες, η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία παρέλειψε να υπολογίσει αυτό το ποσό, με αποτέλεσμα στον πίνακα υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς να συμπληρώσει στο πεδίο άδεια του αντικαταστάτη, το ποσό $0,00\text{€}$.

Η συνολική διαφορά για το χρονικό διάστημα των 24,5 μηνών των παρεχόμενων υπηρεσιών, ανέρχεται στο ποσό των $1.836,48\text{€}$ ($242,59\text{€} + 313,97\text{€} + 311,84\text{€} + 627,00\text{€} + 341,07\text{€}$).

Είναι προφανές λοιπόν ότι στο σύνολό του, ο υπολογισμός του εργατικού κόστους σύμφωνα με την κατατεθειμένη οικονομική προσφορά, της συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας, και με βάση τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους αφού η συνολική διαφορά έτσι όπως προκύπτει από τα προαναφερθέντα, για το ΤΜΗΜΑ 5 - ΤΡΙΚΑΛΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις ΤΕΦΑΑ του πρώην ...) και (Κτηριακές εγκαταστάσεις πρώην ...) **ανέρχεται στο ποσό των $5.528,39\text{€}$ ($3.691,91\text{€} + 1.836,48\text{€}$).**

vi) Τμήματα 1 έως 5

ΑΟΡΙΣΤΙΑ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΤΡΙΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ

Επιπρόσθετα, η προσφορά της εταιρείας «...» πρέπει να απορριφθεί, διότι δεν πληροί τους όρους της Διακήρυξης και ειδικότερα διότι δεν υπέβαλε το προσήκον έγγραφο δέσμευσης του τρίτου οικονομικού φορέα στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται. Ορίζεται στο άρθρο 2.2.8 με τίτλο «Στήριξη στην

Αριθμός απόφασης: 714/2021

ικανότητα τρίτων», ότι : «Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παραγράφου 2.2.5) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παραγράφου 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι Κα έχουν στη διάθεσή τους τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται.».

Με το από 4-8-2020 Ιδιωτικό Συμφωνητικό ΠΑΡΟΧΗ ΤΕΧΝΙΚΗΣ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ - ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ μεταξύ της εταιρείας «...», με έδρα οδός ..., ..., (ΑΦΜ ... - ΔΟΥ ...), η οποία εκπροσωπείται από τον νόμιμο εκπρόσωπο και διαχειριστή ... και του ... του ..., με έδρα οδός ..., ..., (ΑΦΜ ... - ΔΟΥ ...) συμφωνήθηκε ότι ο δεύτερος συμβαλλόμενος στο πλαίσιο του επίμαχου διαγωνισμού του ...:

«3. [...] αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει στην ΕΤΑΙΡΕΙΑ υπηρεσίες και συμβουλές σχετικά με την παροχή των υπηρεσιών καθαρισμού που η τελευταία θα αναλάβει ως ανάδοχος του διαγωνισμού που προκηρύχθηκε με την ανωτέρω διακήρυξη και σύμφωνα με τους όρους αυτής και δανείζει την εμπειρία και πολυετή προϋπηρεσία του σχετικά με το αντικείμενο της καθαριότητας στην Εταιρεία.

4. [...] αναλαμβάνει με την παρούσα ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, τα ακόλουθα καθήκοντα και αρμοδιότητες:

α) Δανείζει την εμπειρία σε τεχνική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την προϋπηρεσία του σχετικά με το αντικείμενο της καθαριότητας στην Εταιρεία.

β) Παρέχει υπηρεσίες διοικητικής υποστήριξης και οργάνωσης της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ κατά την παροχή των υπηρεσιών καθαρισμού.

γ) Παρακολουθεί και ελέγχει την καλή εκτέλεση των υπηρεσιών καθαρισμού που η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ως ανάδοχος του έργου θα προσφέρει.

δ) Επεξεργάζεται και συντονίζει σχέδια για την ομαλή παροχή των υπηρεσιών καθαρισμού, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη τους όρους της διακήρυξης του έργου.

ε) Οργανώνει σεμινάρια ενημέρωσης και καθοδήγησης του προσωπικού της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ αναφορικά με την παροχή των υπηρεσιών καθαρισμού.

στ) Διαθέτει τον απαραίτητο αριθμό εξειδικευμένων στελεχών της τα οποία θα συνεργάζονται με τα αντίστοιχα στελέχη της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ και θα απασχολούνται με τα σχετικά θέματα καθαρισμού καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου.».

Οι ανωτέρω αόριστοι όροι του Ιδιωτικού Συμφωνητικού δεν επαρκούν για τη διασφάλιση της σοβαρότητας και δεσμευτικότητας των προθέσεων τόσο του τρίτου δανείζοντος εμπειρία όσο και του προσφέροντα, καθώς και για την παροχή εγγυήσεων προς την αναθέτουσα αρχή για τη διάθεση συγκεκριμένων πόρων. Ειδικότερα, στην Κατευθυντήρια Οδηγία 14 της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Απόφαση 295/2015) διευκρινίζεται ότι:

«η μη διασφάλιση της σοβαρότητας και δεσμευτικότητας των προθέσεων τόσο του τρίτου όσο και του προσφέροντα καθώς και η μη παροχή εγγυήσεων προς την αναθέτουσα αρχή για τη διάθεση συγκεκριμένων πόρων θα ισοδυναμούσε με ευθεία παραβίαση της οδηγίας, που επιτάσσει ότι οι αναθέτοντες φορείς αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, και δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί ο αντικειμενικός σκοπός που είναι η προσήκουσα, έγκαιρη και έντεχνη εκτέλεση του έργου. [...]

Στην περίπτωση που ο τρίτος πάροχος ικανοτήτων απευθύνει δήλωση προς την αναθέτουσα αρχή ότι θα διαθέσει πραγματικά τα μέσα και την εμπειρία του για την εκτέλεση του έργου, η δήλωση αυτή θα πρέπει να περιέχει: α) παροχή των αναγκαίων εγγυήσεων β) εξειδικευμένη αναγραφή των μέσων που ο τρίτος προτίθεται να διαθέσει κατά τη διάρκεια της σύμβασης γ) ρητή και ανεπιφύλακτη δέσμευση του τρίτου αναφορικά με τις διατάξεις της διακήρυξης και των συμβατικών τευχών [...] Ο επικαλούμενος την τεχνική ικανότητα τρίτου οφείλει ταυτόχρονα να επικαλεστεί ειδικώς και ρητώς τα στοιχεία εμπειρίας του τρίτου που επιθυμεί να προσμετρηθούν υπέρ της συμμετοχής του και να αποδείξει με πρόσφορα μέσα ότι τα στοιχεία αυτά θα βρίσκονται στη διάθεση του κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου, προσκομίζοντας τις απαραίτητες εγγυήσεις ότι είναι πράγματι σε θέση να εξασφαλίσει τη χρήση των μέσων αυτών (συγκεκριμένη δέσμευση)» [...] Από την τελολογική ερμηνεία των σχετικών διατάξεων και τη νομολογία προκύπτει ότι το ειδικότερο περιεχόμενο του συμβατικού δεσμού μεταξύ του παρέχοντος και του προσφέροντος, αλλά και του αναγκαστικά ιδρυομένου δεσμού μεταξύ του παρέχοντος και της αναθέτουσας αρχής, οφείλει να παρέχεται όχι σε φαινομενικές (εικονικές) συμβάσεις, δηλαδή σε συμβάσεις, των οποίων ο σκοπός είναι η δημιουργία

Αριθμός απόφασης: 714/2021

στους τρίτους της εντύπωσης μεταβολής της νομικής κατάστασης, χωρίς να υπάρχει ή να αποδεικνύεται πρόθεση πραγματικής μεταβολής, αλλά σε γνήσια και απολύτως εξασφαλιστική σύμβαση υπέρ τρίτου, διαφορετικά η αναθέτουσα αρχή ως μη δυνάμενη να στραφεί έναντι του τρίτου «παρόχου εμπειρίας ή/ και μέσων» δεν μπορεί να διασφαλίσει τον αντικειμενικό σκοπό της, δηλαδή την προσήκουσα, έγκαιρη και έντεχνη εκτέλεση του έργου και, συνακόλουθα, την προστασία του δημοσίου συμφέροντος.

Ειδικότερα, το περιεχόμενο αυτών των συμβάσεων οφείλει να διαλαμβάνει εγγυήσεις υπέρ της αναθέτουσας αρχής και συμβατικές δεσμεύσεις μεταξύ του τρίτου παρόχου και του προσφέροντος, ώστε να εξασφαλίζεται η υλοποίηση της υποχρέωσης του τρίτου για παροχή και διάθεση των ικανοτήτων του καθ' όλη τη συμβατική διάρκεια. Στην περίπτωση που ο τρίτος πάροχος ικανοτήτων απευθύνει δήλωση προς την αναθέτουσα αρχή ότι θα διαθέσει πραγματικά τα μέσα και την εμπειρία του για την εκτέλεση του έργου, η δήλωση αυτή πρέπει να περιέχει, α. παροχή των αναγκαίων εγγυήσεων, β. εξειδικευμένη αναγραφή των μέσων που ο τρίτος προτίθεται να διαθέσει κατά τη διάρκεια της σύμβασης, γ. ρητή και ανεπιφύλακτη δέσμευση του τρίτου αναφορικά με τις διατάξεις της διακήρυξης και των συμβατικών τευχών [...]

Η εταιρεία «...» δήλωσε στα ΕΕΕΣ (σελ. 4) που υπέβαλε για τα Τμήματα 1 έως 5 ότι: «Ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων οντοτήτων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής που καθορίζονται στο μέρος IV και στα (τυχόν) κριτήρια και κανόνες που καθορίζονται στο μέρος V κατωτέρω;

Απάντηση: Ναι

Όνομα της οντότητας "...".

Για την απόδειξη σύμφωνα με το προπαρατεθέν άρθρο 2.2.8 της Διακήρυξης, ότι θα έχει στη διάθεσή της τους αναγκαίους πόρους τους ως άνω οικονομικού φορέα, η εταιρεία «...» κατέθεσε το από 4-8-2020 Ιδιωτικό Συμφωνητικό ΠΑΡΟΧΗ ΤΕΧΝΙΚΗΣ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ - ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ, με το οποίο ...:

«3. [...] αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει στην ΕΤΑΙΡΕΙΑ υπηρεσίες και συμβουλές σχετικά με την παροχή των υπηρεσιών καθαρισμού που η τελευταία ύα αναλάβει ως ανάδοχος του διαγωνισμού που προκηρύχθηκε με την ανωτέρω διακήρυξη και σύμφωνα με τους όρους αυτής και δανείζει την εμπειρία και

πολυετή προϋπηρεσία του σχετικά με το αντικείμενο της καθαριότητας στην Εταιρεία [...]

Με το περιεχόμενο αυτό ωστόσο το ως άνω έγγραφο δεν πληροί τις απαιτήσεις του νόμου και της Διακήρυξης διότι είναι απολύτως αόριστο, δεν αποδεικνύει καν την παροχή και ιδίως την χρήση των ικανοτήτων των τρίτων ούτε ποιους ακριβώς πόρους θα διαθέσει ο τρίτος οικονομικός φορέας και πώς θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση της σύμβασης. Συγκεκριμένα, στο Συμφωνητικό δεν ορίζεται ποιους ακριβώς χρηματοοικονομικούς πόρους θα παράσχει η δανειζουσα οντότητα, ήτοι το ύψος και το είδος των περιουσιακών στοιχείων τα οποία η εν λόγω οντότητα προτίθεται να παράσχει εξ ολοκλήρου προς κάλυψη των χρηματοοικονομικών αναγκών του έργου, ποια ακριβώς στελέχη της και ποιων ειδικοτήτων θα διαθέσει προς τον προσφέροντα και με ποιο κόστος, ποια ακριβώς θα είναι η καταβαλλόμενη αμοιβή προς αυτήν και από πού θα καλυφθεί. Λόγω της αοριστίας του περιεχομένου του, το έγγραφο δεν συνιστά σε καμία περίπτωση κείμενο με ισχύ συμβάσεως, αλλά ούτε και ως έγγραφο δέσμευσης μπορεί να εκληφθεί και ως εκ τούτου δεν παρέχονται ικανές εγγυήσεις στην αναθέτουσα Αρχή ώστε λυσιτελώς να εξασφαλίζεται αυτή για την έντεχνη, προσήκουσα και άρτια εκτέλεση του έργου από τον διαγωνιζόμενο. Όπως είναι διατυπωμένα το συμφωνητικό δεν προκύπτει ότι ούτε ποιοι όροι διατίθενται ούτε ότι αυτοί οι πόροι θα είναι δεσμευμένοι καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης, αλλά διαφαίνεται ότι η δέσμευση αφορά μόνο την υποβολή της προσφοράς, δημιουργώντας την αίσθηση ότι πρόκειται για εικονική επίκληση ικανοτήτων τρίτων.

Συνεπώς, κατά παράβαση του νόμου και της Διακήρυξης έγινε δεκτή η στήριξη του ... στην εταιρεία «...» και ελλείπει του προσηκόντως αποδεικτικού εγγράφου για τη δέσμευση διάθεσης των πόρων του ..., η διαγωνιζόμενη -και ήδη προσωρινή ανάδοχος - «...» δεν αποδεικνύει ότι πληροί τα κριτήρια επιλογής της Διακήρυξης και έπρεπε να απορριφθεί. [...]

Περαιτέρω, τονίζεται ότι δε δύναται να ζητηθούν διευκρινίσεις επί εγγράφων της προσφοράς της εταιρείας «...» μη επιδεχόμενων διευκρινίσεων και η αναθέτουσα Αρχή οφείλει να απορρίψει την προσφορά της, ως είχε εκ του νόμου υποχρέωση ενεργώντας κατά δεσμία αρμοδιότητα, αφού η διαγωνιζόμενη δεν απέδειξε ότι πληροί τα κριτήρια επιλογής της Διακήρυξης. Ενδεχόμενη κλήση της εταιρείας «...» για παροχή διευκρινίσεων επί του

ανωτέρω συμφωνητικού θα συνιστά παράβαση του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, διότι σύμφωνα με πάγια νομολογία, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να καλεί τους προμηθευτές να συμπληρώσουν τα νομίμως, καταρχήν, υποβληθέντα δικαιολογητικά ή να παρέχουν σχετικές διευκρινίσεις αλλά όχι να αναπληρώσουν μη υποβληθέντα ή μη νομίμως υποβληθέντα δικαιολογητικά (ΣΤΕ 2454/09, ΕΑ ΣΤΕ 457,364/09, 738/09, 180/09, 567/08, 3075/08, 307/07, ΔΕφΑΘ 271/2011). [...]

Β) Ειδικότερα, σε σχέση με την εταιρία της εταιρίας «...», η προσφεύγουσα υποστηρίζει (βλ. σελ. 48 και επόμε. της Προσφυγής), ότι:
«[...] Από τις ανωτέρω απαιτήσεις της διακήρυξης προκύπτει ότι πέραν του τεχνικού εξοπλισμού απαιτούνται και τα διάφορα εργαλεία και μέσα καθαρισμού, τα οποία είναι αναλώσιμα, ήτοι φθαρτά υλικά, καθώς θα πρέπει να αντικαθίστανται αρκετά συχνά, αναλόγως του κύκλου ζωής ή της έντασης χρήσης. Τέτοια είναι οι σφουγγαρίστρες, τα διάφορα ξεσκονόπανα, στα όποια μάλιστα γίνεται και ειδική μνεία για συχνή αντικατάσταση τους, οι σκούπες, τα φαράσια, παρκετέζες, δίσκοι καθαρισμού για μηχανές καθαρισμού.

Το υπολογιστέο, δηλαδή, κόστος για την συγκεκριμένη σύμβαση πρέπει, να καλύπτει, μεταξύ άλλων, το κόστος όχι μόνο για την απόκτηση, αλλά και για τη χρήση, συντήρηση και αντικατάσταση των αναφερομένων στην διακήρυξη εξοπλισμού και αναλωσίμων και ότι προσφορά στην οποία είτε δεν αναφέρεται πλήρως είτε δεν καλύπτεται και δεν τεκμηριώνεται το σχετικό κόστος, κατά τις κείμενες διατάξεις, απορρίπτεται.

Οι προσφέροντες υποχρεούνται, επί ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013 (ΦΕΚ 88 Α' /18.04.2013), όπως αυτό αντικατέστησε το άρθρο 68 του Ν. 3863/2010 (ΦΕΚ 115 Α'), επιπλέον του εργατικού κόστους, ένα εύλογο (και όχι μηδενικό) ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων....

Η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία ..., όπως προκύπτει με σαφήνεια από την οικονομική προσφορά της, ηλεκτρονικά αρχεία «2_ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 1- ΒΟΛΟΣ_signed», 3_ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 2-ΚΑΡΔΙΤΣΑ_signed, 4_ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 4-ΛΑΡΙΣΑ_signed, 5_ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 5-ΤΡΙΚΑΛΑ_signed δεν έχει προϋπολογίσει κανένα κόστος για αναλώσιμα.

Το μηδενικό ποσό χρήσης αναλωσίμων ουδόλως εύλογο είναι και ουδόλως καλύπτει τις νομικά και κανονιστικά προδιαγεγραμμένες, ως σκέλος της ανάλυσης της προσφοράς, αναγκαίες δαπάνες ομαλής εκτέλεση του έργου σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης. Αντιβαίνει στην κοινή λογική η επικαλούμενη από τη συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία μηδενική επιβάρυνση είτε για την πρωτογενή κτήση, είτε για τη συντήρηση, είτε για την αντικατάσταση των αναπόδραστα απαιτούμενων αναλωσίμων από οιονδήποτε διαγωνιζόμενο. Σημειώνεται περαιτέρω ότι η επικαλούμενη εκτέλεση των υπηρεσιών με μηδενικό κόστος αναλωσίμων σημαίνει είτε εκτέλεση με αναλώσιμα το κόστος των οποίων θα μετακυλυθεί άμεσα ή έμμεσα σε άλλα έργα και συμβάσεις είτε δωρεάν παροχή τους από άδηλες πηγές. Οποιαδήποτε των 2 εκδοχών αντίκειται στην αρχή της νομιμότητας, αλλά και στην ουσιαστική έννοια του διοικητικού/λειτουργικού κόστους των οικονομικών φορέων, όπως προσδιορίζεται από την κείμενη νομοθεσία και νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων. Το μηδενικό κόστος αναλωσίμων δε μπορεί να ληφθεί υπόψη συνδυαστικά με άλλες ενδεχόμενες ευνοϊκές καταστάσεις που συντρέχουν στο πρόσωπο της εν λόγω εταιρείας, όπως εμπορικές πολιτικές ή συμφωνίες, αφού οι όποιες ευνοϊκές καταστάσεις που θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη, θα μπορούσαν ενδεχομένως να μειώσουν το κόστος των αναλωσίμων και όχι να το μειώσουν σε τέτοιο βαθμό ώστε να προσεγγίζει το μηδενικό (βλ. Δεφ Θεσσαλονίκης 141/2018). Όπως εξάλλου έχει κριθεί, λόγοι δημοσίου συμφέροντος επιτάσσουν την τήρηση της νομιμότητας κατά τη διαδικασία των διαγωνισμών για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, ώστε να γίνεται η ανάθεση σε νομίμως επιλεγέντα ανάδοχο (ΕΑ ΣτΕ 840/2008), να μην δημιουργούνται συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού και να τηρείται η αρχή της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας (πρβλ. ΔΕφΘεσ 42/2015).
[...]

2 Εργατικό κόστος

Αναντιστοιχία ποσών πινάκων οικονομικής και ανάλυσης εργατικού κόστους αντικατάστασης άδειας (Αφορά τα τμήματα 1, 2, 4, 5 που συμμετείχε η εταιρία)

Η εταιρία ... καταθέτει πέραν του υποδείγματος της οικονομικής προσφοράς και ανάλυση του εργατικού κόστους ηλεκτρονικά αρχεία «11_ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ..._signed», «12_ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠ ..._signed», «13_ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠ ..._signed », 14_ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠ ..._signed , 15_ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΤΕΙ ..._signed , 16_ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΤΕΙ ..._signed, 17_ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΤΕΙ ..._signed . Όλες οι αναλύσεις είναι ίδιες ως προς το κόστος του 1^{ος} ατόμου διαφοροποιούνται ως προς το σύνολο καθώς τα άτομα είναι διαφορετικά ανά δομή.

Στα υποδείγματα των οικονομικών για το ένα άτομο στην αντικατάσταση δηλώνει:

Μεικτές αποδοχές	48,18€
Δ.Χ	3,94€
Δ.Π	2,36€
ΑΔΕΙΑ	-
ΕΠ. ΑΔΕΙΑΣ	1,97€

Στις Αναλύσεις του εργατικού κόστους για το ένα άτομο στην αντικατάσταση δηλώνει :

Μεικτές αποδοχές με δώρα	49,19€
ΑΔΕΙΑ	3,63
ΕΠ. ΑΔΕΙΑΣ	3,63€

Τμήμα 1

ΤΜΗΜΑ 1

[...] Η κατατεθειμένη όμως οικονομική προσφορά, της εταιρείας ..., όπως αυτή προκύπτει από το αρχείο 2 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 1-ΒΟΛΟΣ signed ΒΟΛΟΣ, υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους. Πιο συγκεκριμένα οι μεικτές αποδοχές ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 21,7308 ημ*6 ώρες*4,36€=568,48€. Άρα 568,48*26 άτομα*26 μήνες= 384.292,48€ με εργοδοτικές εισφορές 103.603,76€ και όχι στο

Αριθμός απόφασης: 714/2021

εσφαλμένο ποσό των 382.805,28€ με εργοδοτικές εισφορές 103.204,92€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(384.292,48+103.603,76)-(382.805,28+103.204,92)=1.886,04€.(1)$

Επιπλέον οι αποδοχές του επιδόματος αδείας ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 1,12808 ημ*6 ώρες*4,36€=29,51€. Άρα 29,51*26 άτομα*26 μήνες = 19.948,76€ με εργοδοτικές εισφορές 5.380,96€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 15.953,60€ με εργοδοτικές εισφορές 4.299,36€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(19.948,76+5.380,96) - (15.953,60+4.299,36)=5.076,76€.(2)$

Το δώρο Πάσχα ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 1,15385 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=31,44€. Άρα 31,44*26 άτομα*26 μήνες = 21.253,44€ με εργοδοτικές εισφορές 5.732,48€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 19.171,36€ με εργοδοτικές εισφορές 5.171,40€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(21.253,44+5.732,48) - (19.171,36+5.171,40)=2.643,16€.(3)$

Το δώρο Χριστουγέννων ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 2,163462 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=58,95€. Άρα 58,95*26 άτομα*26 μήνες = 39.850,20€ με εργοδοτικές εισφορές 10.741,64€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 31.954,52€ με εργοδοτικές εισφορές 8.612,24€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(39.850,20+10.741,64) - (31.954,52+8.612,24)=10.025,08€.(4)$

Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη υπολογίζονται τακτικές αποδοχές 1,782ημ*4,36*6 ώρες = 46,62€, αναλογία ημερών δώρου Πάσχα 2,458333*4,36 * 6 ώρες*1,04166 προσαύξηση = 66,99/26 μήνες = 2,58€, αναλογία ημερών δώρου Χριστουγέννων 4,456667*4,36*6 ώρες * 1,04166 προσαύξηση = 121,44/26 μήνες = 4,67€, αναλογία αποζημίωσης αδείας 0,14256 ημέρες* 6 ώρες * 4,36 = 3,73€ και αναλογία επιδόματος αδείας 0,14256 ημέρες* 6 ώρες * 4,36 = 3,73€. Το σύνολο των παραπάνω αναλυόμενων αποδοχών είναι ίσο με 46,62+2,58+4,67+3,73+3,73=61,33€. Άρα 61,33*26 άτομα*26 μήνες = 41.459,08€ με εργοδοτικές εισφορές 10.498,28€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό

Αριθμός απόφασης: 714/2021

των 38.160,20€ με εργοδοτικές εισφορές 10.288,72€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(41.459,08+10.498,28)-(38.160,20+10.288,72)=3.508,44€.(5)$

Σημειώνεται επίσης ότι αν και θα έπρεπε πλην των τακτικών αποδοχών, δώρων και επιδόματος να υπολογιστεί και αποζημίωση αδείας για τους αντικαταστάτες, η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία παρέλειψε να υπολογίσει αυτό το ποσό, με αποτέλεσμα στον πίνακα υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς να συμπληρώσει στο πεδίο άδεια του αντικαταστάτη, το ποσό 0,00€.

Είναι προφανές λοιπόν ότι στο σύνολό του, ο υπολογισμός του εργατικού κόστους σύμφωνα με την κατατεθειμένη οικονομική προσφορά, της συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας, και με βάση τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους αφού η συνολική διαφορά έτσι όπως προκύπτει από τα προαναφερθέντα για το ΤΜΗΜΑ 1 – ΒΟΛΟΣ (Κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ...) ανέρχεται στο ποσό των 23.139,48€ (1.886,04€+5.076,76€+2.643,16€+10.025,08€+3.508,44€).

Τμήμα 2

ΤΜΗΜΑ 2

[...] Η κατατεθειμένη όμως οικονομική προσφορά, της εταιρείας ..., όπως αυτή προκύπτει από το αρχείο 3 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 2-ΚΑΡΔΙΤΣΑ signed,

ΚΑΡΔΙΤΣΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος Κτηνιατρικής του πρώην ...), υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους. Πιο συγκεκριμένα οι μεικτές αποδοχές ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 21,7308 ημ*6 ώρες*4,36€ = 568,48€. Άρα 568,48* 5 άτομα*26 μήνες= 73.902,40€ με εργοδοτικές εισφορές 19.923,80€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 73.616,40€ με εργοδοτικές εισφορές 19.847,10€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(73.902,40+19.923,80) - (73.616,40+19.847,10)=362,70€.(1)$

Επιπλέον οι αποδοχές του επιδόματος αδείας ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 1,12808 ημ*6 ώρες*4,36€=29,51€. Άρα 29,51*5 άτομα*26 μήνες = 3.836,30€ με εργοδοτικές εισφορές 1.034,80€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των

Αριθμός απόφασης: 714/2021

3.068,00€ με εργοδοτικές εισφορές 826,80€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(3.836,30+1.034,80)-(3.068,00+826,80)=976,30€$.(2)

Το δώρο Πάσχα ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 1,15385 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=31,44€. Άρα 31,44*5 άτομα*26 μήνες = 4.087,20€ με εργοδοτικές εισφορές 1.102,40€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 3.686,80€ με εργοδοτικές εισφορές 994,50€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία. **Η διαφορά είναι ίση με $(4.087,20+1.102,40) - (3.686,80+994,50)= 508,30€$.(3)**

Το δώρο Χριστουγέννων ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 2,163462 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=58,95€. Άρα 58,95*5 άτομα*26 μήνες = 7.663,50€ με εργοδοτικές εισφορές 2.065,70€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 6.145,10€ με εργοδοτικές εισφορές 1.656,20€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(7.663,50+2.065,70) - (6.145,10+1.656,20)= 1.927,90€$.(4)

Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη υπολογίζονται τακτικές αποδοχές 1,782ημ*4,36*6 ώρες = 46,62€, αναλογία ημερών δώρου Πάσχα 2,458333*4,36 * 6 ώρες*1,04166 προσαύξηση = 66,99/26 μήνες = 2,58€, αναλογία ημερών δώρου Χριστουγέννων 4,456667*4,36*6 ώρες * 1,04166 προσαύξηση = 121,44/26 μήνες = 4,67€, αναλογία αποζημίωσης αδείας 0,14256 ημέρες* 6 ώρες * 4,36 = 3,73€ και αναλογία επιδόματος αδείας 0,14256 ημέρες* 6 ώρες * 4,36 = 3,73€. Το σύνολο των παραπάνω αναλυόμενων αποδοχών είναι ίσο με 46,62+2,58+4,67+3,73+3,73=61,33€. Άρα 61,33*5 άτομα*26 μήνες = 7.972,90€ με εργοδοτικές εισφορές 2.018,90€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 7.338,50€ με εργοδοτικές εισφορές 1.979,62€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(7.972,90+2.018,90) - (7.338,50+1.979,62)= 673,68€$.(5)

Σημειώνεται επίσης ότι αν και θα έπρεπε πλην των τακτικών αποδοχών, δώρων και επιδόματος να υπολογιστεί και αποζημίωση αδείας για τους αντικαταστάτες, η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία παρέλειψε να υπολογίσει αυτό το ποσό, με αποτέλεσμα στον πίνακα υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς να συμπληρώσει στο πεδίο άδεια του αντικαταστάτη, το ποσό 0,00€. **Η συνολική διαφορά για το χρονικό διάστημα των 26 μηνών των παρεχόμενων υπηρεσιών,**

ανέρχεται στο ποσό των 4.448,88€ (362,70€+976,30€+508,30€+1.927,90€+673,68€).

Επιπλέον, η οικονομική προσφορά, της εταιρείας ..., όπως αυτή προκύπτει από το αρχείο 3 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 2-ΚΑΡΔΙΤΣΑ signed, ΚΑΡΔΙΤΣΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ...), υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους. Πιο συγκεκριμένα οι μεικτές αποδοχές ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 21,79592 ημ*6 ώρες*4,36€=570,18€. Άρα, 570,18* 5 άτομα*24,5 μήνες= 69.847,05€ με εργοδοτικές εισφορές 18.830,70€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 69.369,30€ με εργοδοτικές εισφορές 18.702,08€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (69.847,05+18.830,70) - (69.369,30+18.702,08)=

του επιδόματος αδείας ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 1,0952245 ημ*6 ώρες*4,36€ = 28,65€. Άρα 28,65*5 άτομα*24,5 μήνες = 3.509,63€ με εργοδοτικές εισφορές 945,70€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 2.891,00€ με εργοδοτικές εισφορές 779,10€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (3.509,63+945,70) - (2.891,00+779,10) = 785,23€. (2)

Το δώρο Πάσχα ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 1,22449 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166 = 33,37€. Άρα 33,37*5 άτομα*24,5 μήνες = 4.087,82€ με εργοδοτικές εισφορές 1.102,50€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 3.474,10€ με εργοδοτικές εισφορές 937,13€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία. **Η**

διαφορά είναι ίση με (4.087,82+1.102,50) - (3.474,10+937,13) = 779,09€. (3)

Το δώρο Χριστουγέννων ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 2,104592 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=57,35€. Άρα 57,35*5 άτομα*24,5 μήνες = 7.025,38€ με εργοδοτικές εισφορές 1.893,85€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 5.790,58€ με εργοδοτικές εισφορές 1.560,65€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (7.025,38+1.893,85) - (5.790,58+1.560,65)= 1.568.00€(4).

Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη υπολογίζονται τακτικές αποδοχές 1,789102ημ*4,36*6 ώρες = 46,80€, αναλογία ημερών δώρου Πάσχα 2,458333* 4,36 * 6 ώρες*1,04166 προσαύξηση = 66,99/24,5 μήνες = 2,73€, αναλογία ημερών δώρου Χριστουγέννων 4,245667*4,36*6 ώρες * 1,04166 προσαύξηση = 115,69/24,5 μήνες = 4,72€, αναλογία αποζημίωσης αδείας 0,14312816 ημέρες* 6 ώρες * 4,36 = 3,74€ και αναλογία επιδόματος αδείας 0,14312816 ημέρες* 6 ώρες * 4,36 = 3,74€. Το σύνολο των παραπάνω αναλυόμενων

Αριθμός απόφασης: 714/2021

αποδοχών είναι ίσο με $46,80+2,73+4,72+3,74+3,74=61,73\text{€}$. Άρα $61,73*5$ άτομα*24,5 μήνες = 7.561,92€ με εργοδοτικές εισφορές 1.914,68€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 6.915,13€ με εργοδοτικές εισφορές 1.865,00€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(7.561,92+1.914,68) - (6.915,13+1.865,00)=696,47\text{€}.$ (5).

Σημειώνεται επίσης ότι αν και θα έπρεπε πλην των τακτικών αποδοχών, δώρων και επιδόματος να υπολογιστεί και αποζημίωση αδειάς για τους αντικαταστάτες, η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία παρέλειψε να υπολογίσει αυτό το ποσό, με αποτέλεσμα στον πίνακα υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς να συμπληρώσει στο πεδίο άδεια του αντικαταστάτη, το ποσό 0,00€. **Η συνολική διαφορά για το χρονικό διάστημα των 24,5 μηνών των παρεχόμενων υπηρεσιών, ανέρχεται στο ποσό των 4.435,16€ $(606,37\text{€}+785,23\text{€}+779,09\text{€}+1.568,00\text{€}+696,47\text{€})$.**

Είναι προφανές λοιπόν ότι στο σύνολό του, ο υπολογισμός του εργατικού κόστους σύμφωνα με την κατατεθειμένη οικονομική προσφορά, της συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας, και με βάση τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους αφού η συνολική διαφορά έτσι όπως προκύπτει από τα προαναφερθέντα, για το ΤΜΗΜΑ 2 - ΚΑΡΔΙΤΣΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος Κτηνιατρικής του πρώην ...) και (Κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ...) ανέρχεται στο ποσό των 8.884,04€ $(4.448,88\text{€} + 4.435,16\text{€})$.

Τμήμα 4 ΤΜΗΜΑ 4 [...]

Η κατατεθειμένη όμως οικονομική προσφορά, της εταιρείας ..., όπως αυτή προκύπτει από το αρχείο 4 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 4-ΛΑΡΙΣΑ signed, ΛΑΡΙΣΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ...) υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους. Πιο συγκεκριμένα οι μεικτές αποδοχές ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 21,7308 ημ*6 ώρες*4,36€=568,48€. Άρα $568,48*10$ άτομα*26 μήνες= 147.804,80 € με εργοδοτικές εισφορές 39.847,60€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 147.232,80€ με εργοδοτικές εισφορές 39.694,20€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(147.804,80 + 39.847,60) - (147.232,80 + 39.694,20)=725,40\text{€}.$ (1)

Αριθμός απόφασης: 714/2021

Επιπλέον οι αποδοχές του επιδόματος αδείας ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των $1,12808 \text{ ημ} * 6 \text{ ώρες} * 4,36€ = 29,51€$. Άρα $29,51 * 10 \text{ άτομα} * 26 \text{ μήνες} = 7.672,60 €$ με εργοδοτικές εισφορές $2.069,60 €$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $6.136,00€$ με εργοδοτικές εισφορές $1.653,60€$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(7.672,60 + 2.069,60) - (6.136,00 + 1.653,60) = 1.952,60€.(2)$

Το δώρο Πάσχα ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των $1,15385 \text{ ημ} * 6 \text{ ώρες} * 4,36€ * 1,04166 = 31,44€$. Άρα $31,44 * 10 \text{ άτομα} * 26 \text{ μήνες} = 8.174,40 €$ με εργοδοτικές εισφορές $2.204,80 €$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $7.373,60€$ με εργοδοτικές εισφορές $1.989,00€$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(8.174,40 + 2.204,80) - (7.373,60 + 1.989,00) = 1.016.60€(3)$

Το δώρο Χριστουγέννων ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των $2,163462 \text{ ημ} * 6 \text{ ώρες} * 4,36€ * 1,04166 = 58,95€$. Άρα $58,95 * 10 \text{ άτομα} * 26 \text{ μήνες} = 15.327,00€$ με εργοδοτικές εισφορές $4.131,40€$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $12.290,20€$ με εργοδοτικές εισφορές $3.312,40€$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(15.327,00 + 4.131,40) - (12.290,20 + 3.312,40) = 3.855,80€.(4)$

Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη υπολογίζονται τακτικές αποδοχές $1,782 \text{ ημ} * 4,36 * 6 \text{ ώρες} = 46,62€$, αναλογία ημερών δώρου Πάσχα $2,458333 * 4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166 \text{ προσαύξηση} = 66,99 / 26 \text{ μήνες} = 2,58€$, αναλογία ημερών δώρου Χριστουγέννων $4,456667 * 4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166 \text{ προσαύξηση} = 121,44 / 26 \text{ μήνες} = 4,67€$, αναλογία αποζημίωσης αδείας $0,14256 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,73€$ και αναλογία επιδόματος αδείας $0,14256 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,73€$. Το σύνολο των παραπάνω αναλυόμενων αποδοχών είναι ίσο με $46,62 + 2,58 + 4,67 + 3,73 + 3,73 = 61,33€$. Άρα, $61,33 * 10 \text{ άτομα} * 26 \text{ μήνες} = 15.945,80€$ με εργοδοτικές εισφορές $4.037,80€$ και όχι το εσφαλμένο ποσό των $14.677,00€$ με εργοδοτικές εισφορές $3.957,65€$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(15.945,80 + 4.037,80) - (14.677,00 + 3.957,65) = 1.348,95€.(5)$

Αριθμός απόφασης: 714/2021

Σημειώνεται, επίσης ότι, αν και θα έπρεπε πλην των τακτικών αποδοχών, δώρων και επιδόματος να υπολογιστεί και αποζημίωση αδείας για τους αντικαταστάτες, η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία παρέλειψε να υπολογίσει αυτό το ποσό, με αποτέλεσμα στον πίνακα υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς να συμπληρώσει στο πεδίο άδεια του αντικαταστάτη, το ποσό 0,00€.

Η συνολική διαφορά για το χρονικό διάστημα των 26 μηνών των παρεχόμενων υπηρεσιών, ανέρχεται στο ποσό των 8.899,35€ (725,40€+1.952,60€+1.016,60€+3.855,80€+1.348,95€).

Επιπλέον, η οικονομική προσφορά, της εταιρείας ..., όπως αυτή προκύπτει από το αρχείο 4 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 4-ΛΑΡΙΣΑ signed, ΛΑΡΙΣΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις πρώην ...) υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους. Συγκεκριμένα οι μεικτές αποδοχές ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 21,79592 ημ*6 ώρες*4,36€=570,18€. Άρα 570,18* 19 άτομα*24,5 μήνες=265.418,79€ με εργοδοτικές εισφορές 71.556,66€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 263.603,34€ με εργοδοτικές εισφορές 71.067,89€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (265.418,79+71.556,66) - (263.603,34+71.067,89)= 2.304,22€.(1)

Επιπλέον οι αποδοχές του επιδόματος αδείας ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 1,0952245 ημ*6 ώρες*4,36€=28,65€. Άρα 28,65*19 άτομα*24,5 μήνες = 13.336,58€ με εργοδοτικές εισφορές 3.593,66€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 10.985,80€ με εργοδοτικές εισφορές 2.960,58€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (13.336,58+3.593,66) - (10.985,80+2.960,58)= 2.983,86€.(2)

Το δώρο Πάσχα ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 1,22449 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=33,37€. Άρα 33,37*19 άτομα*24,5 μήνες = 15.533,73€ με εργοδοτικές εισφορές 4.189,50€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 13.201,58€ με εργοδοτικές εισφορές 3.561,08€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (15.533,73+4.189,50) - (13.201,58+3.561,08)= 2.960,57€.(3)

Το δώρο Χριστουγέννων ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 2,104592 ημ*6

Αριθμός απόφασης: 714/2021

ώρες*4,36€*1,04166=57,35€. Άρα 57,35*19 άτομα*24,5 μήνες = 26.696,43€ με εργοδοτικές εισφορές 7.196,63€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 22.004,19€ με εργοδοτικές εισφορές 5.930,47€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (26.696,43+7.196,63) - (22.004,19+5.930,47)= 5.958,40€.(4)

Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη υπολογίζονται τακτικές αποδοχές 1,789102ημ*4,36*6 ώρες = 46,80€, αναλογία ημερών δώρου Πάσχα 2,458333*4,36 * 6 ώρες*1,04166 προσαύξηση = 66,99/24,5 μήνες = 2,73€, αναλογία ημερών δώρου Χριστουγέννων 4,245667*4,36*6 ώρες * 1,04166 προσαύξηση = 115,69/24,5 μήνες = 4,72€, αναλογία αποζημίωσης αδείας 0,14312816 ημέρες* 6 ώρες * 4,36 = 3,74€ και αναλογία επιδόματος αδείας 0,14312816 ημέρες* 6 ώρες * 4,36 = 3,74€. Το σύνολο των παραπάνω αναλυόμενων αποδοχών είναι ίσο με 46,80+2,73+4,72+3,74+3,74=61,73€. Άρα 61,73*19 άτομα*24,5 μήνες = 28.735,31€ με εργοδοτικές εισφορές 7.275,77€ και όχι το εσφαλμένο ποσό των 26.277,47€ με εργοδοτικές εισφορές 7.085,09€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (28.735,31+7.275,77) - (26.277,47+7.085,09)= 2.648,52€.(5).

Σημειώνεται, επίσης, ότι αν και θα έπρεπε πλην των τακτικών αποδοχών, δώρων και επιδόματος να υπολογιστεί και αποζημίωση αδείας για τους αντικαταστάτες, η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία παρέλειψε να υπολογίσει αυτό το ποσό, με αποτέλεσμα στον πίνακα υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς να συμπληρώσει στο πεδίο άδεια του αντικαταστάτη, το ποσό 0,00€.

Η συνολική διαφορά για το χρονικό διάστημα των 24,5 μηνών των παρεχόμενων υπηρεσιών, ανέρχεται στο ποσό των 16.855,57€ (2.304,22€+2.983,86€+2.960,57€+5.958,40€+2.648,52€).

Είναι προφανές λοιπόν ότι στο σύνολό του, ο υπολογισμός του εργατικού κόστους σύμφωνα με την κατατεθειμένη οικονομική προσφορά, της συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας, και με βάση τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους αφού η συνολική διαφορά έτσι όπως προκύπτει από τα προαναφερθέντα, για το ΤΜΗΜΑ 4 - ΛΑΡΙΣΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ...) και (Κτηριακές

εγκαταστάσεις πρώην ...) ανέρχεται στο ποσό των **25.754,92€ (8.899,35€+16.855,57€)**.

Τμήμα 5

ΤΜΗΜΑ 5 [...]

Η κατατεθειμένη όμως οικονομική προσφορά, της εταιρείας ..., όπως αυτή προκύπτει από το αρχείο 5 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 5-ΤΡΙΚΑΛΑ signed,

ΤΡΙΚΑΛΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις ΤΕΦΑΑ του πρώην ...) υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους. Πιο συγκεκριμένα οι μεικτές αποδοχές ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 21,7308 ημ*6 ώρες*4,36€=568,48€. Άρα 568,48* 4 άτομα*26 μήνες= 59.121,92€ με εργοδοτικές εισφορές 15.939,04€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 58.893,12€ με εργοδοτικές εισφορές 15.877,68€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (59.121,92+ 15.939,04) - (58.893,12+ 15.877,68)= 290,16€.(1)

Επιπλέον οι αποδοχές του επιδόματος αδείας ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των 1,12808 ημ*6 ώρες*4,36€=29,51€. Άρα 29,51*4 άτομα*26 μήνες = 3.069,04€ με εργοδοτικές εισφορές 827,84€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 2.454,40€ με εργοδοτικές εισφορές 661,44€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (3.069,04+ 827,84) - (2.454,40+ 661,44)= 781,04€.(2)

Το δώρο Πάσχα ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 1,15385 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=31,44€. Άρα, 31,44*4 άτομα*26 μήνες = 3.269,76 € με εργοδοτικές εισφορές 881,92€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 2.949,44€ με εργοδοτικές εισφορές 795,60€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία. **Η διαφορά είναι ίση με (3.269,76+ 881,92) - (2.949,44+795,60)= 406,64€.(3)**

Το δώρο Χριστουγέννων ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των 2,163462 ημ*6 ώρες*4,36€*1,04166=58,95€. Άρα 58,95*4 άτομα*26 μήνες = 6.130,80€ με εργοδοτικές εισφορές 1.652,56€ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των 4.916,08€ με εργοδοτικές εισφορές 1.324,96€, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με (6.130,80+1.652,56) - (4.916,08+1.324,96)= 1.542,32€.(4)

Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη υπολογίζονται τακτικές αποδοχές 1,782ημ*4,36*6 ώρες = 46,62€, αναλογία ημερών δώρου Πάσχα 2,458333*

Αριθμός απόφασης: 714/2021

$4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166 \text{ προσαύξηση} = 66,99/26 \text{ μήνες} = 2,58\text{€}$, αναλογία ημερών δώρου Χριστουγέννων $4,456667 * 4,36 * 6 \text{ ώρες} * 1,04166 \text{ προσαύξηση} = 121,44/26 \text{ μήνες} = 4,67\text{€}$, αναλογία αποζημίωσης αδείας $0,14256 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,73\text{€}$ και αναλογία επιδόματος αδείας $0,14256 \text{ ημέρες} * 6 \text{ ώρες} * 4,36 = 3,73\text{€}$. Το σύνολο των παραπάνω αναλυόμενων αποδοχών είναι ίσο με $46,62+2,58+4,67+3,73+3,73=61,33\text{€}$. Άρα, $61,33 * 4 \text{ άτομα} * 26 \text{ μήνες} = 6.378,32\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $1.615,12\text{€}$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $5.870,80\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $1.583,55\text{€}$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(6.378,32+1.615,12) - (5.870,80+1.583,55)= 539.09\text{€}.$ (5)

Σημειώνεται επίσης ότι αν και θα έπρεπε πλην των τακτικών αποδοχών, δώρων και επιδόματος να υπολογιστεί και αποζημίωση αδείας για τους αντικαταστάτες, η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία παρέλειψε να υπολογίσει αυτό το ποσό, με αποτέλεσμα στον πίνακα υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς να συμπληρώσει στο πεδίο άδεια του αντικαταστάτη, το ποσό $0,00\text{€}$.

Η συνολική διαφορά για το χρονικό διάστημα των 26 μηνών των παρεχόμενων υπηρεσιών, ανέρχεται στο ποσό των $3.559,25\text{€}$ $(290,16\text{€}+781,04\text{€}+406,64\text{€}+1.542,32\text{€}+539.09\text{€})$.

Επιπλέον η οικονομική προσφορά, της εταιρείας ..., όπως αυτή προκύπτει από το αρχείο 5 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΜΗΜΑ 5-ΤΡΙΚΑΛΑ signed, ΤΡΙΚΑΛΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις πρώην ...) υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους. Πιο συγκεκριμένα οι μεικτές αποδοχές ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των $21,79592 \text{ ημ} * 6 \text{ ώρες} * 4,36\text{€} = 570,18\text{€}$. Άρα $570,18 * 2 \text{ άτομα} * 24,5 \text{ μήνες} = 27.938,82\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $7.532,28\text{€}$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $27.747,72\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $7.480,83\text{€}$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(27.938,82+7.532,28) - (27.747,72+7.480,83)= 242,55\text{€}.$ (1)

Επιπλέον οι αποδοχές του επιδόματος αδείας ανά άτομο ανέρχονται στο ποσό των $1,0952245 \text{ ημ} * 6 \text{ ώρες} * 4,36\text{€} = 28,65\text{€}$. Άρα $28,65 * 2 \text{ άτομα} * 24,5 \text{ μήνες} = 1.403,85\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $378,28\text{€}$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $1.156,40\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $311,64\text{€}$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(1.403,85+378,28)-(1.156,40+311,64)=314,09\text{€}.$ (2)

Το δώρο Πάσχα ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των $1,22449 \text{ ημ} \cdot 6 \text{ ώρες} \cdot 4,36\text{€} \cdot 1,04166 = 33,37\text{€}$. Άρα $33,37 \cdot 2 \text{ άτομα} \cdot 24,5 \text{ μήνες} = 1.635,13\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $441,00\text{€}$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $1.389,64\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $374,85\text{€}$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(1.635,13+441,00)-(1.389,64+374,85)=311,64\text{€}.$ (3)

Το δώρο Χριστουγέννων ανά άτομο ανέρχεται στο ποσό των $2,104592 \text{ ημ} \cdot 6 \text{ ώρες} \cdot 4,36\text{€} \cdot 1,04166 = 57,35\text{€}$. Άρα $57,35 \cdot 2 \text{ άτομα} \cdot 24,5 \text{ μήνες} = 2.810,15\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $757,54\text{€}$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $2.316,23\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $624,26\text{€}$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(2.810,15+757,54)-(2.316,23+624,26)=627,20\text{€}.$ (4)

Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη υπολογίζονται τακτικές αποδοχές $1,789102 \text{ ημ} \cdot 4,36 \cdot 6 \text{ ώρες} = 46,80\text{€}$, αναλογία ημερών δώρου Πάσχα $2,458333 \cdot 4,36 \cdot 6 \text{ ώρες} \cdot 1,04166$ προσαύξηση = $66,99/24,5 \text{ μήνες} = 2,73\text{€}$, αναλογία ημερών δώρου Χριστουγέννων $4,245667 \cdot 4,36 \cdot 6 \text{ ώρες} \cdot 1,04166$ προσαύξηση = $115,69/24,5 \text{ μήνες} = 4,72\text{€}$, αναλογία αποζημίωσης αδείας $0,14312816 \text{ ημέρες} \cdot 6 \text{ ώρες} \cdot 4,36 = 3,74\text{€}$ και αναλογία επιδόματος αδείας $0,14312816 \text{ ημέρες} \cdot 6 \text{ ώρες} \cdot 4,36 = 3,74\text{€}$. Το σύνολο των παραπάνω αναλυόμενων αποδοχών είναι ίσο με $46,80+2,73+4,72+3,74+3,74=61,73\text{€}$. Άρα $61,73 \cdot 2 \text{ άτομα} \cdot 24,5 \text{ μήνες} = 3.024,77\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $7.275,77\text{€}$ και όχι στο εσφαλμένο ποσό των $2.766,05\text{€}$ με εργοδοτικές εισφορές $765,87\text{€}$, που υπολογίζει η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία.

Η διαφορά είναι ίση με $(3.024,77+765,87) - (2.766,05+745,78)=278,81\text{€}.$ (5).

Σημειώνεται επίσης ότι, αν και θα έπρεπε, πλην των τακτικών αποδοχών, δώρων και επιδόματος να υπολογιστεί και αποζημίωση αδείας για τους αντικαταστάτες, η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία παρέλειψε να υπολογίσει αυτό το ποσό, με αποτέλεσμα στον πίνακα υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς να συμπληρώσει στο πεδίο άδεια του αντικαταστάτη, το ποσό $0,00\text{€}$.

Η συνολική διαφορά για το χρονικό διάστημα των 24,5 μηνών των παρεχόμενων υπηρεσιών, ανέρχεται στο ποσό των $1.774,29\text{€}$ ($242,55\text{€}+314,09\text{€}+311,64\text{€}+627,20\text{€}+278,81\text{€}$).

Είναι προφανές λοιπόν ότι στο σύνολό του, ο υπολογισμός του εργατικού κόστους σύμφωνα με την κατατεθειμένη οικονομική προσφορά, της συνδιαγωνιζόμενης εταιρείας, και με βάση τις διατάξεις της εργατικής

νομοθεσίας υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους αφού η συνολική διαφορά έτσι όπως προκύπτει από τα προαναφερθέντα, για το ΤΜΗΜΑ 5 - ΤΡΙΚΑΛΑ (Κτηριακές εγκαταστάσεις ΤΕΦΑΑ του πρώην ...) και (Κτηριακές εγκαταστάσεις πρώην ...) **ανέρχεται στο ποσό των 5.333,54€ (3.559,25€+1.774,29€).**

Γ) Σε σχέση με την Προσφορά της εταιρίας «...», η προσφεύγουσα (βλ. σελ. 64 και επόμε. της Προσφυγής) υποστηρίζει τα εξής:

«...»

ii) Τμήμα 2 ΚΑΡΔΙΤΣΑ

1. ΛΟΙΠΑ ΚΟΣΤΗ α. Διοικητικό Κόστος

Το τμήμα 2 αποτελείται από 2 υποτμήματα α) Τις κτηριακές εγκαταστάσεις του τμήματος Κτηνιατρικής (του πρώην ...) με διάρκεια σύμβασης 1.11.2020 έως 31.12.2022 β) Τις κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ... με διάρκεια σύμβασης 15.12.2020 έως 31.12.2022 και η ανάθεση του έργου θα γίνει για το σύνολο του τμήματος σε έναν ανάδοχο .

Η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία ..., όπως προκύπτει με σαφήνεια από την οικονομική προσφορά της, ηλεκτρονικά αρχεία «Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς- ΤΜΗΜΑΤΟΣ 2-2», έχει υπολογίσει α) Για τις κτηριακές εγκαταστάσεις του τμήματος Κτηνιατρικής (του πρώην ...) με διάρκεια σύμβασης 1.11.2020 έως 31.12.2022 διοικητικό κόστος 500,00€ (σελ. 4 της οικονομικής της) και β) Για τις κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ... με διάρκεια σύμβασης 15.12.2020 έως 31.12.2022 διοικητικό κόστος 150,00€. (σελ. 6 της οικονομικής της). Δηλαδή συνολικό διοικητικό για το τμήμα 2 - Καρδίτσα 650,000. Όπως προκύπτει από την διευκρίνιση 1 που έχει αναρτηθεί στην ηλεκτρονική τοποθεσία του διαγωνισμού για το τμήμα 4 το κόστος των δημοσιεύσεων που θα βαρύνει τον ανάδοχο ανέρχεται σε 438,96€ . Εάν αφαιρέσουμε το κόστος των δημοσιεύσεων από δηλωθέν διοικητικό (650,00€-438,96€= 211,04€) απομένουν 211,04€ για όλα τα υπόλοιπα κόστη του διοικητικού [...]

Υπολογίζοντας μόνον το κόστος του Τεχνικού Ασφαλείας και Ιατρού Εργασίας των εγγυητικών και των στολών προκύπτει το ποσό των 649,16€ το οποίο είναι κατά πολύ μεγαλύτερο των 211,04€ που μένουν εάν αφαιρέσουμε το κόστος των δημοσιεύσεων. Καθίσταται λοιπόν προφανές, ότι με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας, της κοινής λογικής και των συνθηκών της αγοράς, η οικονομική προσφορά της συναγωνιζόμενης, το διοικητικό κόστος , που δηλώνει η εταιρεία

... δεν μπορεί να θεωρηθεί εύλογο και η προσφορά της θα πρέπει να απορριφτεί

ii) Τμήμα 3 - ΛΑΜΙΑ 1. ΛΟΙΠΑ ΚΟΣΤΗ α. Διοικητικό Κόστος

Το τμήμα 3 αποτελείται από 2 υποτμήματα α) Τις κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ... με διάρκεια σύμβασης 15.12.2020 έως 31.12.2022 β) Τις κτηριακές εγκαταστάσεις του τμήματος Θετικών Επιστημών (του πρώην ...) με διάρκεια σύμβασης 1.11.2020 έως 31.12.2022 και η ανάθεση του έργου θα γίνει για το σύνολο του τμήματος σε έναν ανάδοχο. Η συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία ..., όπως προκύπτει με σαφήνεια από την οικονομική προσφορά της, ηλεκτρονικά αρχεία «Υπόδειγμα Οικονομικής Προσφοράς- ΤΜΗΜΑΤΟΣ 3», έχει υπολογίσει α) Για τις κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ... με διάρκεια σύμβασης 15.12.2020 έως 31.12.2022 διοικητικό κόστος 150,00€ (σελ. 4 της οικονομικής της) και β) Για τις κτηριακές εγκαταστάσεις του τμήματος Θετικών Επιστημών (του πρώην ...) με διάρκεια σύμβασης 1.11.2020 έως 31.12.2022 διοικητικό κόστος 200,00€. (σελ. 6 της οικονομικής της). Δηλαδή συνολικό διοικητικό για το τμήμα 3 - Λαμία 350,000. Όπως προκύπτει από την διευκρίνιση 1 που έχει αναρτηθεί στην ηλεκτρονική τοποθεσία του διαγωνισμού για το τμήμα 3, το κόστος των δημοσιεύσεων που θα βαρύνει τον ανάδοχο ανέρχεται σε 322,40€ . Εάν αφαιρέσουμε το κόστος των δημοσιεύσεων από δηλωθέν διοικητικό (350,00€-322,40 €= 27,60€) απομένουν 27,60€ για όλα τα υπόλοιπα κόστη του διοικητικού. Ποσό το οποίο δεν μπορεί να καλύψει ούτε το κόστος των εγγυητικών [...] Υπολογίζοντας μόνον το κόστος των εγγυητικών προκύπτει το ποσό των 39,18€ το οποίο είναι υψηλότερο 27,60€ που μένουν εάν αφαιρέσουμε το κόστος των δημοσιεύσεων . Καθίσταται λοιπόν προφανές, ότι με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας, της κοινής λογικής και των συνθηκών της αγοράς, η οικονομική προσφορά της συναγωνιζόμενης, το διοικητικό κόστος , που δηλώνει η εταιρεία ... δεν μπορεί να θεωρηθεί εύλογο και η προσφορά της θα πρέπει να απορριφτεί .

Ως έχει παγίως κριθεί, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα και πολλώ δε μάλλον εφόσον περιλαμβάνει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους διαγωνιζόμενους να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της

Αριθμός απόφασης: 714/2021

νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης, εφόσον δε η προσφορά υπολείπεται του ελαχίστου εργοδοτικού κόστους, απορρίπτεται και επιπροσθέτως επειδή παραβιάζονται οι αρχές προστασίας του ανόθευτου ανταγωνισμού, της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας. ΔΕΦ Αθ 236/213, 511/2013 και εκεί αναφερόμενη νομολογία του ΣτΕ, ΔΕΦ Αθ 427/2011, 512/2011). [...]».

6. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 7 του ΠΔ 39/2017, η ασκηθείσα πρώτη Παρέμβαση («...») κατατέθηκε εμπρόθεσμα (01.03.2021), ήτοι, δέκα (10) ημέρες μετά την κοινοποίηση της Προδικαστικής Προσφυγής στις 18.02.2021 στους λοιπούς προσφέροντες, σκοπεί δε στην απόρριψη της εν λόγω Προσφυγής, καθόσον η παρεμβαίνουσα προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης Απόφασης, με την οποία έγινε δεκτή η υποβληθείσα Προσφορά και κατετάγη 3^η σε σειρά ως προς το επίμαχο Τμήμα 2 και 2^η σε σειρά ως προς το επίμαχο Τμήμα 3 εν λόγω Διαγωνισμού. Ως εκ τούτου, ασκείται παραδεκτώς και πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω, κατ' ουσίαν από την Αρχή.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 7 του ΠΔ 39/2017, η ασκηθείσα δεύτερη Παρέμβαση («...») κατατέθηκε εμπρόθεσμα (01.03.2021), ήτοι, δέκα (10) ημέρες μετά την κοινοποίηση της Προδικαστικής Προσφυγής στις 18.02.2021 στους λοιπούς προσφέροντες, σκοπεί δε στην απόρριψη της εν λόγω Προσφυγής, καθόσον η παρεμβαίνουσα προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης Απόφασης, με την οποία έγινε δεκτή η υποβληθείσα Προσφορά της και αναδείχθηκε προσωρινός μειοδότης για τα Τμήματα 1, 3 και 4 του εν λόγω Διαγωνισμού. Ως εκ τούτου, ασκείται παραδεκτώς και πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω, κατ' ουσίαν από την Αρχή.

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 7 του ΠΔ 39/2017, η ασκηθείσα τρίτη Παρέμβαση («...»), κατατέθηκε εμπρόθεσμα (01.03.2021), ήτοι, δέκα (10) ημέρες μετά την κοινοποίηση της Προδικαστικής Προσφυγής στις 18.02.2021 στους λοιπούς προσφέροντες, σκοπεί δε στην απόρριψη της εν λόγω Προσφυγής, καθόσον η παρεμβαίνουσα προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης Απόφασης, με την οποία έγινε δεκτή η υποβληθείσα Προσφορά της και

αναδείχθηκε προσωρινός μειοδότης για τα Τμήματα 2 και 5 του εν λόγω Διαγωνισμού. Ως εκ τούτου, ασκείται παραδεκτώς και πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω, κατ' ουσίαν από την Αρχή.

7. Επειδή, στην ασκηθείσα Παρέμβασή της, η πρώτη παρεμβαίνουσα με τον δ.τ. «...» υποστηρίζει, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι: «[...] **Β. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΩ ΚΑΙ ΟΥΣΙΑ ΑΒΑΣΙΜΟ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ**

Ως προς το μοναδικό λόγο της προδικαστικής προσφυγής της προσφεύγουσας εταιρείας ότι δήθεν η οικονομική προσφορά της εταιρείας μας, δεν έχει υπολογίσει εύλογο ποσό διοικητικού κόστους και ως εκ τούτου ότι θα πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη επαγόμαστε τα κάτωθι: Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι εταιρεία μας δήλωσε στην προσφορά της για το τμήμα 2 & το τμήμα 3 του διαγωνισμού διοικητικό κόστος ιδιαίτερος χαμηλό και ότι το συγκεκριμένο ύψος των προσφερόμενων χρηματικών ποσών δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως «εύλογο» και δεν επαρκεί για την κάλυψη των επιμέρους κονδυλίων του διοικητικού κόστους για το συγκεκριμένο τμήμα του διαγωνισμού ενώ επίσης ότι το ανωτέρω ποσό αντίκειται στην παγίως διαμορφωθείσα νομολογία και στο άρθρο 2.4.4 της Διακήρυξης (σελ.61), όπου προβλέπεται ότι: «Στην προσφορά τους, οι συμμετέχοντες, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων» και επομένως θα πρέπει να απορριφθεί για το λόγο αυτό. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα παραθέτει ότι το απομένον ποσό της προσφοράς μας για το τμήμα 2 - Καρδίτσα και το απομένον ποσό για το τμήμα 3 - Λαμία, μετά την αφαίρεση των εξόδων των δημοσιεύσεων, δεν μπορεί να θεωρηθεί εύλογο. Όμως όπως σαφώς προκύπτει από τα αναλυτικώς κατωτέρω περιγραφόμενα ο υπολογισμός του διοικητικού κόστους της οικονομικής προσφοράς μας συνάδει πλήρως με τις διατάξεις της κείμενης Νομοθεσίας και το άρθρο 2.4.4 της Διακήρυξης (σελ.61), όπου προβλέπεται ότι: «Στην προσφορά τους, οι συμμετέχοντες, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων». Συγκεκριμένα όσον αφορά τον υπολογισμό του διοικητικού

Αριθμός απόφασης: 714/2021

κόστους η εταιρεία μας με την κατατεθειμένη προσφορά της ανέλυσε επαρκώς το κόστος αυτό για το κάθε τμήμα του διαγωνισμού, υπολογίζοντας τόσο το κόστος δημοσίευσης, εγγυητικής επιστολής και λοιπά κόστη. Σε κάθε περίπτωση και σε αντίθεση, προς το κόστος αμοιβής του προσωπικού, που είναι δυνατόν να προσδιορίζεται επακριβώς με βάση αντικειμενικά δεδομένα, το διοικητικό κόστος, το κόστος αναλωσίμων και το εργολαβικό κέρδος αποδίδονται αναγκαστικά με ορισμένη ελαστικότητα και πρέπει να εκτιμηθούν από την αναθέτουσα αρχή ως εύλογα, προκειμένου η προσφορά να γίνει αποδεκτή. (ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΤΟ IV ΤΜΗΜΑ - ΠΡΑΞΗ 62/2018).

Σε κάθε περίπτωση τα υπολογισθέντα, στην προσφορά μας ποσά διοικητικού κόστους παρίστανται εύλογα, δοθέντος ότι: α) η εταιρεία μας έχει ήδη αποσβέσει το κόστος αγοράς του απαραίτητου εξοπλισμού από προηγούμενων συμβάσεων. β) με την παροχή των επίμαχων υπηρεσιών επιδιώκεται η διατήρηση της θέσης μας στην αγορά, καθώς και η διαφημιστική μας προβολή και γ) η εταιρεία μας δραστηριοποιείται στην περιοχή της ... και έχει εν ισχύ συμβάσεις με την Αποκεντρωμένη Διοίκηση ... και με την Περιφέρεια ... και ως εκ τούτου - και κατόπιν συμφωνίας μας με τον Ιατρό Εργασίας, τον Τεχνικό Ασφαλείας και τον προμηθευτή των στολών, οι οποίοι έχουν ήδη δεσμευθεί προς την εταιρεία μας - για την εκτέλεση του υπό ανάθεση έργου οι εκάστοτε χρεώσεις θα είναι μηδενικές (προσκομίζονται σχετικώς οι συμβάσεις με την Αποκεντρωμένη Διοίκηση ... και με την Περιφέρεια ... -σχετ. 1 & 2, η βεβαίωση της εταιρείας με την επωνυμία «...», η οποία βεβαιώνει ότι δεσμεύεται να καλύψει πλήρως και χωρίς πρόσθετη χρέωση τις υπηρεσίες του Τεχνικού Ασφαλείας σε περίπτωση που η εταιρεία σας αναδειχθεί ανάδοχος - σχετ. 3) και το έγγραφο της εταιρείας με την επωνυμία «...», στο οποίο παρέχει δωρεάν στην εταιρεία σας 50 τεχ σετ στολών, αέρος των οποίων θα χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη των απαιτήσεων του έργου - σχετ. 4). Ως εκ τούτου καθίσταται απολύτως εύλογο και επαρκές το υπολογιζόμενο διοικητικό κόστος της οικονομικής προσφοράς της Εταιρείας μας, και ως εκ τούτου σε καμία περίπτωση δεν διακυβεύεται η ομαλή εκτέλεση της σύμβασης με το ανωτέρω υπολογιζόμενο ποσό. Σε κάθε περίπτωση και σύμφωνα με άρθρο 88 του Ν. 4412/2016 «Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές (άρθρο 69 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) ορίζεται ότι: «Όταν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές

σε σχέση με τα έργα, τα αγαθά ή τις υπηρεσίες, οι αναθέτουσες αρχές απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να εξηγήσουν την τιμή ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής». Κατ' επέκταση και στην περίπτωση που δεν γίνουν δεκτές οι ανωτέρω πλήρως αιτιολογημένες εξηγήσεις της εταιρείας μας για το εύλογο διοικητικό κόστος της οικονομικής μας προσφοράς, ήτοι: α) ότι η εταιρεία μας έχει ήδη αποσβέσει το κόστος αγοράς του απαραίτητου εξοπλισμού από προηγούμενες συμβάσεις, β) ότι με την παροχή των επίμαχων υπηρεσιών επιδιώκεται η διατήρηση της θέσης μας στην αγορά, καθώς και η διαφημιστική μας προβολή και γ) η εταιρεία μας ήδη δραστηριοποιείται στην περιοχή της ... και έχει εν ισχύ συμβάσεις και κατόπιν συμφωνίας μας, με τον Ιατρό Εργασίας, τον Τεχνικό Ασφαλείας και τον προμηθευτή των στολών, για την εκτέλεση του υπό ανάθεση έργου οι εκάστοτε χρεώσεις θα είναι μηδενικές, η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να επαναλάβει τη διαδικασία, να καλέσει την εταιρεία μας ώστε να διευκρινίσει τα ανωτέρω και να αποδείξει ότι τα υπολογισθέντα από εμάς ποσά διοικητικού κόστους είναι εύλογα, εν συνεχεία, δε, να εκτιμήσει τη λυσιτέλεια των ισχυρισμών μας και να αποφασίσει αιτιολογημένα για την αποδοχή ή την απόρριψη της προσφοράς μας. Επομένως, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, νόμω και ουσία αβάσιμη ως προς το τμήμα της που στρέφεται κατά της εταιρείας μας [...]

8. Επειδή, στην ασκηθείσα Παρέμβασή της, η δεύτερη παρεμβαίνουσα με την επωνυμία «...» υποστηρίζει καταρχάς ως προς το έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας, όπως στραφεί κατά της Προσφοράς της, τα κάτωθι: «[...] Α. Η υπό κρίση προδικαστική προσφυγή, καθ' ο μέρος στρέφεται κατά της εταιρείας μας, είναι απορριπτέα ως απαράδεκτη, και συγκεκριμένα ως άνευ εννόμου συμφέροντος ασκηθείσα, εφόσον δεν ευδοκιμήσει για όλους τους οικονομικούς φορείς που παρεμβάλλονται στην κατάταξη μεταξύ της εταιρείας μας και της προσφεύγουσας, δηλαδή για τον «...» και την εταιρία «...»

(α) Το έννομο συμφέρον αφορά κάθε νομική ή πραγματική κατάσταση που αναγνωρίζεται από το δίκαιο και από την οποία ο αιτών βάσει ενός ιδιαίτερου δεσμού αντλεί ωφέλεια, η οποία θίγεται από την προσβαλλόμενη πράξη ή

Αριθμός απόφασης: 714/2021

παράλειψη (Γλυκερία Π. Σιούτη, *Το έννομο συμφέρον στην αίτηση ακύρωσης*, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 1998, σελ. 23). Ειδικότερα, κατά τη θεωρία και νομολογία το έννομο συμφέρον θα πρέπει να είναι και άμεσο από την άποψη ότι το προβαλλόμενο προσωπικό συμφέρον πρέπει να συνδέεται αιτιωδώς με το πρόσωπο του προσφεύγοντος, χωρίς να παρεμβάλλεται συμφέρον τρίτου, και ενεστώς, δηλαδή να είναι υπαρκτό και όχι μελλοντικό (Π. Δαγτόγλου, *Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο*, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2014). Πρέπει, επομένως, να υπάρχει συρροή των κάτωθι: α) η προσβαλλόμενη πράξη να έχει προκαλέσει βλάβη, υλική ή ηθική, και β) να υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της προσβαλλόμενης πράξης και της προβαλλόμενης βλάβης (ΣτΕ 7μ. 1898/2016), ήτοι μια ειδική έννομη σχέση του προσφεύγοντα με την προσβαλλόμενη πράξη (Σπ. Βλαχόπουλος, *Όψεις της δικαστικής προστασίας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικράτειας - το παράδειγμα του ν. 2522/1997 για τα δημόσια έργα*, 1998, σελ 199, Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, 2017, σελ. 745 επ.) και δεν αρκεί το γενικό δημόσιο ενδιαφέρον του κάθε πολίτη για την σύννομη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων (ΣτΕ 4391/2011 7μ., 2446/1992 7μ.).

Επίσης, το έννομο συμφέρον πρέπει να είναι και ενεστώς, ήτοι η βλάβη που προκαλείται στον ενδιαφερόμενο να έχει ήδη επέλθει ή να είναι βέβαιο ότι θα επέλθει κατά το χρόνο άσκησης της προσφυγής (ΣτΕ 1442/97 ΔΔικ 1997/1136) και να υφίσταται σωρευτικά τόσο . κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης, όσο και κατά την άσκηση της προσφυγής και την εξέταση αυτής (παρ. ενδεικτικά ΣτΕ 956/95 ΔΔικ 1995/577, ΣτΕ Ολομ. 280/96 ΔΔικ 1996/844, ΔτΕ 416/2002λ 2239/2003, Κωνσταντίνος Β. Χιώλος, «Το έννομο συμφέρον στην ακυρωτική δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικράτειας», *ΔιοικΔ*, 2010, τ. 4, σελ 846-7). Δεν νομιμοποιείται επομένως όποιος θεμελιώνει το έννομο συμφέρον του σε μελλοντικά και αβέβαια γεγονότα, τα οποία δεν αποτελούν αναγκαία συνέπεια της ακύρωσης της πράξης (ΣτΕ 1425/93. ΔΔικ 1994/831).

Πέραν των ανωτέρω, οι προβαλλόμενοι από τον προσφεύγοντα λόγοι ακύρωσης περί υπάρξεως πλημμελειών, όσο σοβαρές και εάν είναι οι πλημμέλειες, αυτές, και όσο κατάφωρη η - παράβαση νόμου, δεν μπορούν να θεμελιώσουν έννομο συμφέρον για τον προσφεύγοντα, αφού άλλωστε η εξέτασή τους ανάγεται στο βάσιμο της αιτήσεως και όχι στο παραδεκτό, αυτής (Δημήτριος Θ. Πυργάκης, *Το έννομο συμφέρον στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικράτειας*, *Νομική Βιβλιοθήκη*, 2017). [3]Με βάση τα

Αριθμός απόφασης: 714/2021

παραπάνω, γίνεται παγίως δεκτό από την ΑΕΠΠ (βλ. ΑΕΠΠ 83/2021) ότι «7... Επομένως, βάσει των προεκτεθέντων, και δεδομένου ότι το κριτήριο ανάθεσης του υπό κρίση διαγωνισμού είναι η 'πλέον συμφέρουσα οικονομική προσφορά βάσει τιμής, εφόσον η προσφεύγουσα για το είδος με α/α 4 έχει καταταγεί τέταρτη κατά σειρά μειοδοσίας, προϋπόθεση της συνδρομής του εννόμου συμφέροντος της προς προβολή ισχυρισμών κατά της πρώτης κατά σειρά μειοδοσίας συμμετέχουσας εταιρείας (δεύτερη παρεμβαίνουσα) αποτελεί η ευδοκίμηση της προδικαστικής προσφυγής των προτασσόμενων (τρίτης και δεύτερης σε σειρά μειοδοσίας) συμμετεχουσών εταιρειών.

Για τον λόγο αυτό, πρέπει, εν προκειμένω, να προηγηθεί η εξέταση των λόγων της προσφυγής που βάλλουν κατά της προσφοράς της τρίτης και στη συνέχεια της δεύτερης κατά σειρά μειοδοσίας διαγωνιζόμενης εταιρείας (πρώτη παρεμβαίνουσα)» (βλ. επίσης αποφάσεις ΑΕΠΠ 226/2021 486/2020, 78/2019).

(β) Στην προκειμένη περίπτωση, η σειρά κατάταξης των διαγωνιζομένων για καθένα τμήμα του διαγωνισμού έχει ως εξής: Τμήμα 1: 1. ..., 2. ..., 3. ...

Τμήμα 2: 1. ..., 2. ..., 3. ..., 4. ...

Τμήμα 3: 1. ..., 2. ..., 3. ....

Τμήμα 4: 1. ..., 2. ..., 3. ..., 4. ...

Τμήμα 5: 1. ..., 2. ..., 3. ..., 4. ... Επομένως, -με βάση όσα παγίως γίνονται δεκτά από την ΑΕΠΠ, προϋπόθεση της συνδρομής του εννόμου συμφέροντος της προσφεύγουσας προς προβολή ισχυρισμών κατά της εταιρίας μας αποτελεί η ευδοκίμηση προδικαστικής προσφυγής εν πρώτοις κατά όλων των προσφορών που παρεμβάλλονται στη σειρά μειοδοσίας ανάμεσα στην προσφεύγουσα και στην εταιρία μας, για κάθε τμήμα του διαγωνισμού. Εάν, αντίθετα, η προδικαστική προσφυγή απορριφθεί έστω και ως προς έναν από τους διαγωνιζομένους των οποίων οι προσφορές παρεμβάλλονται μεταξύ της δικής μας εταιρίας και της προσφεύγουσας, η υπό κρίση προσφυγή ασκείται άνευ εννόμου συμφέροντος κατά της εταιρίας μας. [...]

Α) Περαιτέρω, η ως άνω παρεμβαίνουσα υποστηρίζει τα εξής: «[...] Με τον πρώτο λόγο της προδικαστικής προσφυγής της, που αφορά την προσφορά της εταιρίας μας, η εταιρία ... ισχυρίζεται ότι δήθεν η προσφορά της εταιρίας μας υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου εργατικού κόστους. Ο εν λόγω ισχυρισμός είναι προδήλως αβάσιμος, διότι:

(α) Στη διέπωση τον διαγωνισμό Διακήρυξη, .και συγκεκριμένα στις σελίδες 13-22 αυτής, η αναθέτουσα αρχή παραθέτει πίνακες, στους οποίους αναλύεται η «εκτιμώμενη αξία ανά δομή για ένα ολόκληρο έτος» και για τα 5 τμήματα του Διαγωνισμού. Οι εν λόγω πίνακες περιλαμβάνουν συγκεκριμένα ποσά, αναλυτικά, για καθένα επιμέρους κονδύλι της οικονομικής προσφοράς, όσον αφορά τόσο το εργατικό κόστος (μικτές αποδοχές, εισφορές, ' επιδόματα αδείας, δώρα Πάσχα, Χριστουγέννων κλπ), όσο και τα λοιπά κόστη της οικονομικής προσφοράς (διοικητικό κόστος, κόστος αναλωσίμων κλπ).

Στη Διακήρυξη του Διαγωνισμού (σελ. 13) αναφέρεται ότι τα ποσά που αναφέρονται είναι «ενδεικτικά» και συνεπώς, οι διαγωνιζόμενοι δεν δεσμεύονταν να διατηρήσουν τα συγκεκριμένα ποσά στις προσφορές τους, αλλά μπορούσαν να συμπεριλάβουν και μεγαλύτερα ή και μικρότερα ποσά, στην τελευταία περίπτωση, όμως, υπό τον όρο ότι θα αποδείκνυαν ότι η προσφορά τους είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας. Πάντως, είναι πρόδηλο ότι τα συγκεκριμένα ποσά που περιλαμβάνονται στους πίνακες της Διακήρυξης (σελ. 13-22), εφόσον εντάσσονται στη Διακήρυξη, που αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού και μάλιστα κατά δήλωση της αναθέτουσας αρχής με βάση τα συγκεκριμένα ποσά υπολογίστηκε η εκτιμώμενη αξία του διαγωνισμού, είναι νόμιμα και καλύπτουν τις ανάγκες της συγκεκριμένης σύμβασης. [...] Στην προκειμένη περίπτωση, όπως ευχερώς μπορείτε να διαπιστώσετε, η εταιρία μας συμπεριέλαβε στην προσφορά της σε όλα τα τμήματα του διαγωνισμού και για όλα τα επιμέρους κονδύλια του εργατικού κόστους (μικτές αποδοχές, εισφορές ΙΚΑ εργοδότη, επίδομα αδείας και εισφορές αυτού, δώρα Πάσχα και εισφορές αυτού, δώρα Χριστουγέννων και εισφορές αυτού, κόστος αντικατάστασης) ακριβώς τα ίδια ποσά με αυτά που προβλέπονται στη Διακήρυξη του διαγωνισμού (σελ. 13-22). Επομένως, η εταιρία μας συμμορφώθηκε πλήρως με τους όρους της Διακήρυξης, συμπεριλαμβάνοντας στην προσφορά της ως εργατικά κόστη τα ποσά που προσδιορίζονται ως εύλογα σε αυτήν, η οποία άλλωστε αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού. [...] Έτσι, στην προκειμένη περίπτωση απαραδέκτως κατά το παρόν χρονικό στάδιο του διαγωνισμού, η προσφεύγουσα αμφισβητεί κατ' ουσίαν όρους της Διακήρυξης του διαγωνισμού, διότι άλλωστε είχε τη δυνατότητα να προσβάλει επικαίρως τη Διακήρυξη και να αμφισβητήσει τη νομιμότητά των όρων της που θεωρούσε ότι παραβιάζουν τις διατάξεις της

εργατικής νομοθεσίας, ουδόλως όμως έπραξε τούτο. Συνεπώς, ανεπικαίρως και άρα απαραδέκτως στο παρόν στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, η προσφεύγουσα αμφισβητεί κατ' ουσίαν τη νομιμότητα των όρων της Διακήρυξης, όσον αφορά τα επιμέρους εργατικά κόστη (τα οποία μεταφέρθηκαν αυτούσια στην οικονομική προσφορά μας). [...] Άλλωστε, αβασίμως επικαλείται η προσφεύγουσα το αρ. πρωτ. 15707/20/ΓΠ2/11.08.2020 έγγραφο διευκρινίσεων της αναθέτουσας αρχής, διότι με αυτό η αναθέτουσα ξεκαθαρίζει· πράγματι ότι το εργατικό κόστος που αναφέρεται στη διακήρυξη είναι ενδεικτικό (και όχι δεσμευτικό) και ότι οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να υπολογίσουν το εργατικό κόστος με βάση τις ημέρες πραγματικής απασχόλησης («εργάσιμες ημέρες») των εργαζομένων που προκύπτουν από τη χρονική διάρκεια της σύμβασης, ουδόλως όμως ανακαλεί τα ποσά του εργατικού κόστους που περιλαμβάνονται στις σελίδες 13-22 της Διακήρυξης ούτε ισχυρίζεται ότι αυτά είναι κατώτερα του νόμιμου εργατικού κόστους και δεν πρέπει να ληφθούν υπόψη

[...] Τούτο, άλλωστε, προβλέπεται ρητώς και στη Διακήρυξη του Διαγωνισμού, στη σελ. 61 της οποίας ορίζεται ότι: «Για τη σύνταξη της οικονομικής προσφοράς και τον υπολογισμό των επιμέρους στοιχείων αυτής, ως χρονική διάρκεια παροχής των υπηρεσιών λογίζεται η χρονική περίοδος όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 5.8.«Διάρκεια Σύμβασης» της παρούσης, εφόσον αφαιρεθούν τα Σάββατα και οι Κυριακές και περιλαμβάνει μόνον τις εργάσιμες ημέρες κατά τις οποίες θα παρέχει τις υπηρεσίες καθαρισμού ο ανάδοχος και με βάση τις οποίες υποβάλλει την προσφορά του. Τα υλικά καθαριότητας (απορρυπαντικά, απολυμαντικά, κ.α.) καθώς και τα είδη ατομικής υγιεινής (χαρτί υγείας, κρεμοσάπουνο, χειροπετσέτες) θα βαρύνουν το ...». Επίσης, και στο άρθρο 6.5 της Διακήρυξης (σελ. 77) προβλέπεται ότι: «Η ως άνω χρονική διάρκεια, εφόσον αφαιρεθούν τα Σάββατα και οι Κυριακές, περιλαμβάνει μόνον τις εργάσιμες ημέρες κατά τις οποίες θα παρέχει τις υπηρεσίες καθαρισμού ο ανάδοχος». Συνεπώς, οι διαγωνιζόμενοι οικονομικοί φορείς όφειλαν να υπολογίσουν το

Αριθμός απόφασης: 714/2021

εργατικό κόστος για τις ημέρες που θα απασχοληθούν οι εργαζόμενοι, δηλ. τις ΕΡΓΑΣΙΜΕΣ ημέρες.

Εν προκειμένω, όλοι οι υπολογισμοί που κάνει η προσφεύγουσα για το εργατικό κόστος και για τα 5 τμήματα της σύμβασης είναι εσφαλμένοι και δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη, διότι ερείδονται επί της εσφαλμένης Βάσης ότι δήθεν όλες οι καθημερινές ημέρες (Δευτέρα- Παρασκευή) για τους 24,5 μήνες που θα διαρκέσει η σύμβαση είναι εργάσιμες. Ωστόσο, η προσφεύγουσα δεν έλαβε υπόψη της ότι πέρα από τα Σαββατοκύριακα, και ορισμένες από τις ημέρες που θα ήταν καταρχήν εργάσιμες (Δευτέρα-Παρασκευή) αποτελούν νόμιμες ή κατ' έθιμο αργίες και συνεπώς κατ' αυτές δεν θα απασχοληθούν εργαζόμενοι, και δεν οφείλονται αποδοχές για τις συγκεκριμένες ημέρες, σύμφωνα και με τις παραπάνω διατάξεις της Διακήρυξης.

Συγκεκριμένα, οι ημέρες υποχρεωτικής αργίας που από τον νόμο έχουν καθορισθεί και κατά τις οποίες απαγορεύεται κάθε βιομηχανική, βιοτεχνική, εμπορική εργασία, επαγγελματική δραστηριότητα, καθώς και η απασχόληση των μισθωτών είναι οι εξής: η 25η Μαρτίου, η Δευτέρα του Πάσχα, η εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (15η Αυγούστου), η εορτή της Γεννήσεως του Χριστού (25η Δεκεμβρίου), η δεύτερη μέρα των Χριστουγέννων (26η Δεκεμβρίου), η 1η Μαΐου. Περαιτέρω, κατ' έθιμο αργίες είναι η Πρωτοχρονιά, τα Θεοφάνια, η Καθαρή Δευτέρα, η Μεγάλη Παρασκευή, του Αγίου Πνεύματος και μεγάλες τοπικές εορτές (www.kerpa.gr), και οι εργαζόμενοι δεν αμείβονται, εφόσον δεν απασχολούνται κατ' αυτές (ΑΕΠΠ 1644/2020, 201/2021). [...] Άλλωστε, η προσφεύγουσα παραθέτει δικούς της υπολογισμούς όσον αφορά το εργατικό κόστος χωρίς ουδόλως να αναφέρει για ποιον λόγο τα ποσά αυτά είναι ορθά σε αντίθεση με τα ποσά που αναφέρει η εταιρία μας (και η αναθέτουσα αρχή στη Διακήρυξη του διαγωνισμού), χωρίς να προσάπτει κάποιο συγκεκριμένο σφάλμα στον υπολογισμό του εργατικού κόστους εκ μέρους μας. Σε κάθε δε περίπτωση, η βάση των υπολογισμών της προσφεύγουσας είναι λανθασμένη, διότι υπολόγισε εργατικό κόστος και για μη εργάσιμες ημέρες, και άρα το αποτέλεσμα των υπολογισμών είναι προδήλως εσφαλμένο και δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη (βλ. απόφαση ΑΕΠΠ 226/2021, σκ. 47). Για όλους τους παραπάνω λόγους, ο πρώτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής της εταιρίας ... είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος ή άλλως ως αβάσιμος. [...]

Με τον δεύτερο λόγο της προδικαστικής προσφυγής της, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η οικονομική προσφορά της εταιρίας μας για τα τμήματα 1 και 4 του διαγωνισμού είναι απαράδεκτη, διότι δήθεν δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτήν εύλογα ποσά διοικητικού κόστους, κόστους αναλωσίμων και εργολαβικού κέρδους. [...] Ισχυρίζεται, δηλαδή, η προσφεύγουσα ότι η προσφορά της εταιρίας μας είναι «κατά δέσμια απορριπτέα», επειδή κατά τους ισχυρισμούς της δεν περιλαμβάνεται σε αυτή (Via τα τμήματα 1 και 4) εύλογο ποσό διοικητικού κόστους, κόστους αναλωσίμων, και εργολαβικού κέρδους. Ωστόσο, ακόμα κι αν υποτεθεί ότι πράγματι τα ποσά που υπολογίσαμε για τα εν λόγω κόστη δεν φαίνονται εύλογα (το οποίο πάντως δεν είναι αληθές), αβασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα ότι τούτο καθιστά την προσφορά μας άνευ ετέρου απορριπτέα, δηλαδή χωρίς να κληθούμε προηγουμένως σε παροχή εξηγήσεων, με βάση τη διάταξη του άρθρου 88 Ν.4412/2016 (βλ. απόφαση ΑΕΠΠ 1150/2020. Σκ. 11): Στην εν λόγω νομοθετική διάταξη προβλέπεται ότι όταν, στο πλαίσιο της διαδικασίας ανάδειξης αναδόχου για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, υποβληθούν προσφορές που φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με τις προς ανάθεση υπηρεσίες, επειδή, μεταξύ άλλων φαίνεται να συμπεριλαμβάνουν ασυνήθιστα χαμηλά ποσά διοικητικού κόστους, κόστους αναλωσίμων ή εργολαβικού κέρδους, η αναθέτουσα Αρχή προκειμένου να εκτιμήσει τη σοβαρότητα και την αξιοπιστία των προσφορών αυτών και, ως εκ τούτου, να διασφαλίσει την εκτέλεση της σύμβασης, σε περίπτωση κατακύρωσης του αποτελέσματος του διαγωνισμού με την προσφερόμενη, ασυνήθιστα χαμηλή τιμή, ζητά εγγράφως τις διευκρινίσεις που θεωρεί χρήσιμες σε σχέση με τα στοιχεία της προσφοράς και προβαίνει στην επαλήθευσή τους (βλ. Ε.Σ. αποφ. VI Τμ. 48/2005, 49/2005, 50/2005, ΣτΕ 805/2001, πρβλ. ΕΑΣΤΕ 187/2008, ΔΕΚ, αποφάσεις της 15^{ης} Μαΐου 2008 στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-147/06 και C-148/06, της 10ης Φεβρουάριου 1982 στην υπόθεση 76/81, της 22ας Ιουνίου 1989 στην υπόθεση 103/88 κ.α.). [...] Έτσι, στην προκειμένη περίπτωση, αν ήθελε κριθεί ότι τα ποσά διοικητικού κόστους, κόστους αναλωσίμων και εργολαβικού κέρδους που υπολόγισε η εταιρία μας φαίνονται μη εύλογα και ασυνήθιστα χαμηλά, η αναθέτουσα αρχή θα είχε υποχρέωση βάσει του άρθρου 88 ν. 4412/2016 σε ένα πρώτο στάδιο να καλέσει την εταιρία μας σε παροχή εξηγήσεων και ΔΕΝ θα νομιμοποιούνταν να απορρίψει άνευ ετέρου την προσφορά μας ως απαράδεκτη. [...] Άλλωστε,

Αριθμός απόφασης: 714/2021

επισημαίνεται ότι η έννοια της «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς» δεν αποδίδεται ρητά από τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ούτε προβλέπεται από την κείμενη εθνική νομοθεσία ο τρόπος υπολογισμού του ορίου, πέραν του οποίου υφίσταται ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά, αφού δεν έχει εισέτι θεσμοθετηθεί μηχανισμός εξεύρεσης των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών (πρβλ. Ε.Σ. Ε' Κλ. 169/2019, 13/2015). Ως αόριστη, συνεπώς, αξιολογική έννοια (βλ. Ε.Σ. Τμ. Μείζονος Επταμελούς Συνθέσεως 1077/2016), καθορίζεται συγκεκριμένα σε κάθε σύμβαση, σε σχέση με το αντικείμενο που αποτελεί το περιεχόμενό της [...]

Ως εκ τούτου, όταν η αναθέτουσα αρχή επιλέγει την πρώτη κατά σειρά μειοδοσίας προσφοράς, δεν υποχρεούται να αναφέρει ρητώς τους λόγους για τους οποίους η εν λόγω προσφορά δε φαίνεται, κατά την άποψη της, υπερβολικά χαμηλή. Συγκεκριμένα εφόσον η εν λόγω προσφορά επιλεγεί από την αναθέτουσα αρχή συνάγεται εμμέσως πλην σαφώς ότι αυτή εκτίμησε ότι δεν υπήρχαν ενδείξεις ότι η εν λόγω προσφορά είναι υπερβολικά χαμηλή (πρβ. προαναφερθείσες απόφ. Τ- 392/15, σκ. 93, Τ-752/15 σκ. 75). Συνακόλουθα, στην περίπτωση που η αναθέτουσα αρχή δεν προβεί σε εκτίμηση με ρητή κρίση αυτής ότι κατά τη διενεργηθείσα διαγωνιστική διαδικασία δεν υποβλήθηκαν ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές, δεν υφίσταται υπέρβαση των άκρων ορίων της διακριτικής της ευχέρειας (βλ. 1325/2019 απόφαση ΕΣ, Τμήμα VI, (Στ' Διακοπών), Ε.Σ. Ε' Κλ. 468, 471/2018, πρβ. VI Τμ. 1345/2018, 2028/2017). Δεδομένου, εξάλλου, ότι δεν υφίσταται υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να ελέγξει κατά περίπτωση εάν - ως εν προκειμένω κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας - το διοικητικό κόστος παρίσταται υπερβολικά χαμηλό - καθίσταται σαφές ότι δεν στοιχειοθετείται επουδενί εκτελεστή παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας, δεδομένης, δε, της απουσίας σχετικής ένστασης ως προς ad hoc το ζήτημα του διοικητικού κόστους, ουδόλως προκύπτει ότι κατά την κρίση της η αναθέτουσα αρχή υπερέβη τα άκρα όρια της διακριτικής της ευχέρειας, άλλως, προέβη σε προφανή κακή χρήση αυτής [...]

(γ) Στην προκειμένη περίπτωση, όσον αφορά το διοικητικό κόστος, η εταιρία μας δήλωσε στην οικονομική προσφορά της ότι: α) για το τμήμα 1 του διαγωνισμού ανέρχεται σε 920 ευρώ και β) για το τμήμα 4 του διαγωνισμού ανέρχεται σε 1.160 ευρώ.

Περαιτέρω, όσον αφορά το κόστος αναλωσίμων. η εταιρία μας δήλωσε στην οικονομική προσφορά της ότι: α) για το τμήμα 1 του διαγωνισμού ανέρχεται σε 260 ευρώ και β) για το τμήμα 4 του διαγωνισμού ανέρχεται σε 670 ευρώ. ,

Τα εν λόγω ποσά διοικητικού κόστους και κόστους αναλωσίμων, απέχουν μακράν του μηδενικού και σε καμία περίπτωση δεν είναι τόσο χαμηλά ώστε να μπορεί να εξομοιωθούν με μηδενικά ή να τίθεται αμφιβολία ως προς τη δυνατότητα εκτέλεσης της σύμβασης. Τόσο το ποσό του διοικητικού κόστους όσο και το ποσό του κόστους αναλωσίμων είναι αρκετά υψηλά, σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, και ορθά π αναθέτουσα αρχή, μετά από μία πρώτης όψεως εκτίμηση του κατά πόσον οι προσφορές (: «Φαίνονται» υπερβολικά χαμηλές έκρινε ότι δεν εγείρονται αμφιβολίες ως προς το ύψος των εν λόγω κονδυλίων και ότι συνεπώς, δεν όφειλε να ζητήσει διευκρινίσεις ως προς τη σύνθεση της οικονομικής προσφοράς της εταιρίας μας. Έτσι, η αναθέτουσα κατ' ενάσκηση της διακριτικής της ευχέρειας, και χωρίς να υπερβεί τα άκρα όρια αυτής, έκρινε ότι εν όψει του ύψους των συγκεκριμένων κονδυλίων, η οικονομική προσφορά μας δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή, και ότι μπορεί να συνεχίσει τη διαγωνιστική διαδικασία (πρβ. προαναφερθείσες απόφ. Τ-392/15, σκ. 88 και Τ-752/15, σκ. 71). Άλλωστε, η οικονομική προσφορά μας δεν ήταν σημαντικά χαμηλότερη από εκείνη που προσφέρεται με τις λοιπές προσφορές ή από τη συνήθη αγοραία τιμή (βλ. προαναφερθείσα αποφ. Τ-392/15 σκ. 88) και ούτε υποβλήθηκε κάποια ένσταση από πλευράς της προσφεύγουσας, ώστε να δημιουργηθούν στην αναθέτουσα αρχή αμφιβολίες ως προς την φερεγγυότητα της υποβληθείσας προσφοράς (βλ. Ε.Σ. Τμ. VI 525/2018, 2028/2017, 3335, 2980/2015, πρβ. Ε.Σ. Ε' Κλ. 383/2017, ΔΕφΑΘ 217/2013). Συνεπώς, εφόσον η αναθέτουσα αρχή έκρινε *prima facie* ότι η προσφορά της εταιρίας μας δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή. και εφόσον δεν υπήρχε καμία ένδειξη περί του αντιθέτου, ουδεμία υποχρέωση είχε να μας καλέσει σε παροχή διευκρινίσεων.

Άλλωστε, η άσκηση της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής να εκτιμά τον εύλογο χαρακτήρα του 'διοικητικού κόστους και του κόστους αναλωσίμων ελέγχεται μόνον ως προς την υπέρβαση των άκρων ορίων της. Εν προκειμένω, μάλιστα, η οικονομική προσφορά της εταιρίας μας δεν έχει συμπεριλάβει μηδενικό ή αμελητέο, αλλά σημαντικό για τα δεδομένα της προκείμενης σύμβασης και τη συσχέτισή τους με τις δυνατότητες και την αποδεικνυόμενη λειτουργία, οργάνωση και δομή της εταιρίας μας διοικητικό κόστος, και κόστος

αναλωσίμων, τα οποία παρίστανται κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας, εύλογα ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτέλεσης της σύμβασης, και πάντως σε καμία περίπτωση ασυνήθως χαμηλά [...]».

Β) Ειδικότερα, ως προς τα δηλωθέντα ποσά διοικητικού κόστους και κόστους αναλωσίμων **για το Τμήμα 1 του υπόψη Διαγωνισμού**, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει τα κάτωθι:

«1. Τμήμα 1 (Βόλος)

A. Διοικητικό κόστος

Η εταιρεία μας έχει δηλώσει στην προσφορά της επαρκές ποσό διοικητικού κόστους ποσού ύψους 920,00€, στο οποίο περιλαμβάνονται:

- Κόστος έκδοσης και διατήρησης της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, το οποίο ανέρχεται στο ποσό των 222,00€. Αντίθετα, για το συγκεκριμένο κόστος, η προσφεύγουσα δήλωσε ότι είναι επαρκές ποσό ύψους μόλις 65,56 ευρώ!
- Κόστος διοικητικής και λογιστικής υποστήριξης για την σύνταξη και την κατάθεση της προσφοράς, που περιλαμβάνει κυρίως το κόστος του φακέλου προσφοράς και υπολογίζεται σε περίπου 10,00€. Οι προσφορές της εταιρίας μας συντάσσονται και αποστέλλονται από τους δύο εταίρους, οπότε η εργασία αυτή ΔΕΝ προκαλεί πρόσθετο διοικητικό κόστος, το οποίο θα έπρεπε να υπολογιστεί. Επισημαίνεται ότι για την λογιστική υποστήριξη, υπεύθυνος είναι ο ίδιος ο εταίρος και διαχειριστής κ. ..., κάτοχος πτυχίου Μαθηματικών και απόφοιτος του .... .
- Κόστος ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, που ανέρχεται σε 300,00€. Η Εταιρία μας έχει εξασφαλίσει δέσμευση της εταιρείας «...» «... ότι στο πλαίσιο της μακροχρόνιας και καλής συνεργασίας μας, θα μας παρέχει τις εν λόγω υπηρεσίες με αντίτιμό 300,00€ για ολόκληρο το διάστημα του εν λόγω διαγωνισμού (κατατίθεται το έγγραφο - συνημμένο 1).
- Κόστος συντήρησης των μηχανημάτων ύψους 66,00€ (το ίδιο ποσό υπολογίζει και η προσφεύγουσα).
- Κόστος δημοσιεύσεων, ύψους 244,78€ (το ίδιο ποσό υπολογίζει και η προσφεύγουσα).
- Όσον αφορά το απαιτούμενο ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης, η εταιρία μας διαθέτει ήδη εν ισχύ ασφαλιστήριο συμβόλαιο για έργα που εκτελεί

στην παρούσα φάση, το οποίο θα είναι σε ισχύ καθόλη τη διάρκεια ισχύος της παρούσας σύμβασης. Έχουμε δε εξασφαλίσει τη βεβαίωση της εταιρίας «...» ότι σε περίπτωση που αναλάβουμε την καθαριότητα του ..., θα εκδοθεί πρόσθετη πράξη χωρίς επιπλέον κόστος (κατατίθεται το έγγραφο - συνημμένο 2).

- Για την κάλυψη κάθε άλλου εκτάκτου διοικητικού εξόδου και τυχόν αποκλίσεις των προαναφερθέντων ποσών, η εταιρεία μας έχει υπολογίσει ένα ποσό της τάξεως των 77,22€ .

- Τέλος, η εταιρία μας εκτελεί ήδη την καθαριότητα του συγκεκριμένου τμήματος και ως εκ τούτου, ο πάγιος εξοπλισμός προϋπάρχει στο τρέχον έργο. Έτσι, η εταιρία μας έχει ήδη αναλώσιμα, στολές, μέσα ατομικής προστασίας, πάγιο εξοπλισμό και μηχανήματα στην αποθήκη της, και συνεπώς δεν θα επιβαρυνθεί με την αγορά νέων στο πλαίσιο της παρούσας σύμβασης, έχει δε στη διάθεσή της και πλέονάζοντα τέτοια μέσα, τα οποία μπορούν να αναπληρώσουν ή να αντικαταστήσουν τα ήδη υπάρχοντα χωρίς κάποιο επιπλέον κόστος. Ενδεικτικά (και μη περιοριστικά αναφέρουμε) ότι στις 13/09/2020 διακόπηκε η συνεργασία μας με το Νοσοκομείο ..., οπότε υπάρχει επιπλέον διαθέσιμος μηχανολογικός εξοπλισμός και αναλωσίμων, για να καλυφθούν οι ανάγκες της προκείμενης σύμβασης.

- Τέλος, αξίζει να σημειώσουμε ότι, εφόσον συντρέξουν έκτακτες ή απρόβλεπτες περιστάσεις κατά την εκτέλεση της σύμβασης, με συχνότητα μεγαλύτερη από αυτήν που έχουμε προβλέψει, οι εταιρείες ..., ..., ..., διαθέτουν την απαιτούμενη οικονομική επάρκεια που τους επιτρέπουν να αντιμετωπίσουν τέτοιες δαπάνες. Ειδικότερα, τα κέρδη των τριών αναφερόμενων Εταιρειών κατά την τελευταία πενταετία ανέρχονται αθροιστικά σε 400.000,00€ περίπου , ποσό το οποίο μπορεί να καλύψει όποιο τέτοιο κόστος απαιτηθεί, ώστε να . διασφαλίζεται και από την άποψη αυτή η ομαλή και ανεμπόδιση εκτέλεση της προκείμενης σύμβασης.

- **B. Κόστος αναλωσίμων**

- Η εταιρεία μας έχει δηλώσει στην προσφορά της επαρκές κόστος αναλωσίμων, ποσού ύψους 260,00€ .

- Επισημαίνεται ότι η εταιρία μας εκτελεί ήδη την καθαριότητα του συγκεκριμένου τμήματος και ως εκ τούτου, ο πάγιος εξοπλισμός και αναλώσιμα προϋπάρχουν στο τρέχον έργο, και άρα δικαιολογείται να υπολογίζεται

Αριθμός απόφασης: 714/2021

χαμηλότερο σε σχέση με την προσφεύγουσα (που δεν εκτελεί ήδη το έργο) κόστος αναλωσίμων (πρβλ. απόφαση ΑΕΠΠ 349/2021).

- Άλλωστε, λόγω των μεγάλων παραγγελιών που κάνει η εταιρία μας [σε συνδυασμό με τις παραγγελίες που γίνονται από την ... (ατομική επιχείρηση) και την ... (ατομική επιχείρηση) - με συνολικό κύκλο εργασιών από παροχή • υπηρεσιών καθαριότητας για τα οικονομικά έτη 2019-2020 ποσού 3.000.000,00€ περίπου – έχουμε πετύχει μεγαλύτερες εκπτώσεις από τους προμηθευτές υλικών.

- Επιπλέον, η εταιρία μας διαθέτει ήδη πάγιο εξοπλισμό και ποσότητες υλικών-αναλώσιμων, λόγω των πολλών ετών δραστηριότητας της εταιρίας μας στο αντικείμενο της καθαριότητας (στοκ), με συνέπεια να απαιτείται να αγοράσουμε μικρή ποσότητα αναλωσίμων για τη συγκεκριμένη σύμβαση, διότι μεγάλο μέρος αυτών θα καλυφθεί από αναλώσιμα που ήδη έχουμε στη διάθεσή μας και έχουν αποσβεσθεί. Έτσι, η εταιρία μας έχει αναλώσιμα, πάγιο εξοπλισμό και μηχανήματα στοκ στην αποθήκη της, τα οποία μπορούν να αναπληρώσουν ή να αντικαταστήσουν τα ήδη υπάρχοντα χωρίς κάποιο επιπλέον κόστος. Επίσης, υπάρχουν κάθε είδους ανταλλακτικά ή αναλώσιμα όπως μάσκες, γάντια, πρέσες, επαγγελματικά τροχήλατα καρότσια, κουβαδάκια, εργαλεία τζαμιών, φαράσια, παρκετέζες, δίσκοι κ.λπ. και ανταλλακτικά ή εξαρτήματα για το μηχανολογικό εξοπλισμό, τα οποία είναι απόθεμα της εταιρείας μας και δεν απαιτούν πρόσθετο κόστος. Ενδεικτικά και μη περιοριστικά αναφέρουμε' ότι στις 13/09/2020 διακόπηκε η συνεργασία μας με το Νοσοκομείο ..., οπότε υπάρχει επιπλέον διαθέσιμος μηχανολογικός εξοπλισμός και αναλώσιμα που θα αξιοποιήσουμε στην προκειμένη σύμβαση.

- Επισημαίνεται ότι η εταιρία μας αποδεικνύει ότι διαθέτει πιστωτικά τιμολόγια εταιριών εμπορίας υλικών, αναλώσιμων και πάγιου εξοπλισμού που μπορεί να χρειαστούν για την κάλυψη αναγκών του συγκεκριμένου έργου (κατατίθενται τα έγγραφα - συνημμένα 3,4,5).

- Προς επίρρωση των ως άνω αναφερθέντων προσκομίζουμε ενώπιόν σας, ενδεικτικά, πλήθος τιμολογίων με την πληρωμή αυτών, από τα οποία αποδεικνύεται ότι η εταιρία μας έχει ήδη στη διάθεσή της πλήθος αναλωσίμων, που έχουν αποπληρωθεί και δεν θα επιβαρύνουν επιπροσθέτως τη συγκεκριμένη σύμβαση (κατατίθενται τα τιμολόγια- συνημμένο 8).

Αριθμός απόφασης: 714/2021

- Τέλος, επισημαίνεται ότι τα ποσά που αναγράφει η ... ως εύλογα είναι με βάση τα δικά της δεδομένα και όχι της εταιρίας μας. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι οι επαγγελματικές σφουγγαρίστρες και τα πανάκια που χρησιμοποιεί η εταιρεία μας είναι μικροινών, μεγάλης αντοχής και πλενόμενες, οπότε οι ποσότητες είναι πολύ λίγες και το κόστος υπερκαλύπτεται από το δηλωθέν ποσό και τα πιστωτικά τιμολόγια, που προσκομίζονται και ενώπιον Σας.».

Γ) Περαιτέρω, ως προς τα δηλωθέντα ποσά διοικητικού κόστους και κόστους αναλωσίμων για το Τμήμα 4 του υπόψη Διαγωνισμού, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει τα κάτωθι: **«2. Τμήμα 4 (Λάρισα):**

A. Διοικητικό κόστος

Η εταιρεία μας έχει δηλώσει στην προσφορά της επαρκές ποσό διοικητικού κόστους ποσού ύψους 1.160,00€, στο οποίο περιλαμβάνονται:

- Κόστος έκδοσης και διατήρησης της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, το οποίο ανέρχεται στο ποσό των 240,00€. Αντίθετα, για το συγκεκριμένο κόστος, η προσφεύγουσα δήλωσε ότι είναι επαρκές ποσό ύψους μόλις 68,16 ευρώ. '

- Κόστος διοικητικής και λογιστικής υποστήριξης για την σύνταξη και την κατάθεση της προσφοράς που περιλαμβάνει κυρίως το κόστος του φακέλου προσφοράς και υπολογίζεται σε περίπου 10,00€. Οι προσφορές της εταιρίας μας συντάσσονται και αποστέλλονται από τους δύο εταίρους, οπότε η εργασία αυτή ΔΕΝ προκαλεί πρόσθετο διοικητικό κόστος, το οποίο θα έπρεπε να υπολογιστεί. Επισημαίνεται ότι για την λογιστική υποστήριξη, υπεύθυνος είναι ο ίδιος ο εταίρος και διαχειριστής κ. ..., κάτοχος πτυχίου Μαθηματικών και απόφοιτος του ....

- Κόστος ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας, που ανέρχεται σε 300,00€. Η Εταιρία μας έχει εξασφαλίσει δέσμευση της εταιρείας «...» «...ότι στο πλαίσιο της μακροχρόνιας και καλής συνεργασίας μας, θα μας παρέχει τις εν λόγω υπηρεσίες με αντίτιμό 300,00€ για ολόκληρο το διάστημα του εν λόγω διαγωνισμού (κατατίθεται το έγγραφο - συνημμένο 6.

- Κόστος συντήρησης των μηχανημάτων. ύψους 66,00€ (το ίδιο ποσό υπολογίζει και η προσφεύγουσα).

- Κόστος δημοσιεύσεων, ύψους 446,40€ (το ίδιο ποσό υπολογίζει και η προσφεύγουσα).

Αριθμός απόφασης: 714/2021

- Όσον αφορά το απαιτούμενο ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης, η εταιρία μας διαθέτει ήδη εν ισχύ ασφαλιστήριο συμβόλαιο για έργα που εκτελεί στην παρούσα φάση, το οποίο θα είναι σε ισχύ καθόλη τη διάρκεια ισχύος της παρούσας σύμβασης. Έχουμε δε εξασφαλίσει τη βεβαίωση της εταιρίας «...» ότι σε περίπτωση που αναλάβουμε την καθαριότητα του ..., θα εκδοθεί πρόσθετη πράξη χωρίς επιπλέον κόστος (κατατίθεται το έγγραφο - συνημμένο 2).
- Για την κάλυψη κάθε άλλου εκτάκτου διοικητικού εξόδου και τυχόν αποκλίσεις των προαναφερθέντων ποσών, η εταιρεία μας έχει υπολογίσει ένα ποσό της τάξεως των 97,60€ .
- Τέλος, η εταιρία μας εκτελεί ήδη την καθαριότητα του συγκεκριμένου τμήματος (για το πρώην ...) και ως εκ τούτου ο πάγιος εξοπλισμός προϋπάρχει στο τρέχον έργο. Έτσι, η εταιρία μας έχει ήδη αναλώσιμα, στολές, μέσα ατομικής προστασίας, πάγιο εξοπλισμό και μηχανήματα στην αποθήκη της, και συνεπώς δεν θα επιβαρυνθεί με την αγορά νέων στο πλαίσιο της παρούσας σύμβασης, έχει δε στη διάθεσή της και πλεονάζοντα τέτοια μέσα, τα οποία μπορούν να αναπληρώσουν ή να αντικαταστήσουν τα ήδη υπάρχοντα χωρίς κάποιο επιπλέον κόστος. Ενδεικτικά (και μη περιοριστικά αναφέρουμε) ότι στις-13/09/2020 διακόπηκε η συνεργασία μας με το Νοσοκομείο ..., οπότε υπάρχει επιπλέον διαθέσιμος μηχανολογικός εξοπλισμός και αναλωσίμων, για να καλυφθούν οι ανάγκες της προκείμενης σύμβασης.
- Τέλος, αξίζει να σημειώσουμε ότι, εφόσον συντρέξουν έκτακτες ή απρόβλεπτες περιστάσεις κατά την εκτέλεση της σύμβασης, με συχνότητα μεγαλύτερη από αυτήν που έχουμε προβλέψει, οι εταιρείες ..., ..., ..., διαθέτουν την απαιτούμενη οικονομική επάρκεια που τους επιτρέπουν να αντιμετωπίσουν τέτοιες δαπάνες. Ειδικότερα, τα κέρδη των τριών αναφερόμενων Εταιρειών κατά την τελευταία πενταετία ανέρχονται αθροιστικά σε 400.000,00 € περίπου , ποσό το οποίο μπορεί να καλύψει όποιο τέτοιο κόστος απαιτηθεί, ώστε να διασφαλίζεται και από την άποψη αυτή η ομαλή και ανεμπόδιστη εκτέλεση της προκείμενης σύμβασης.
- **B. Κόστος αναλωσίμων** ' *
  - Η εταιρεία μας έχει δηλώσει στην προσφορά της επαρκές κόστος αναλωσίμων, ποσού ύψους 670,00€ .

Αριθμός απόφασης: 714/2021

- *Επισημαίνεται ότι η εταιρία μας εκτελεί ήδη την καθαριότητα του συγκεκριμένου τμήματος (για το πρώην ...) και ως εκ τούτου ο πάγιος εξοπλισμός και αναλώσιμα προϋπάρχουν στο τρέχον έργο, και άρα δικαιολογείται να υπολογίζεται χαμηλότερο σε σχέση με την προσφεύγουσα (που δεν εκτελεί ήδη το έργο) κόστος αναλωσίμων (πρβλ. απόφαση ΑΕΠΠ 349/2021).*
- *Άλλωστε, λόγω των μεγάλων παραγγελιών που κάνει η εταιρία μας [σε συνδυασμό με τις παραγγελίες που γίνονται από την ... (ατομική επιχείρηση) και την ... (ατομική επιχείρηση) - με συνολικό κύκλο εργασιών από παροχή υπηρεσιών καθαριότητας για τα οικονομικά έτη 2019-2020 ποσού 3.000.000,00€ περίπου – έχουμε πετύχει μεγαλύτερες εκπτώσεις από τους προμηθευτές υλικών.*
- *Επιπλέον, η εταιρία μας διαθέτει ήδη πάγιο εξοπλισμό και ποσότητες υλικών-αναλωσίμων, λόγω των πολλών ετών δραστηριότητας της εταιρίας μας στο αντικείμενο της καθαριότητας (στοκ), με συνέπεια να απαιτείται να αγοράσουμε μικρή ποσότητα αναλωσίμων για τη συγκεκριμένη σύμβαση, διότι μεγάλο μέρος αυτών θα καλυφθεί από αναλώσιμα που ήδη έχουμε στη διάθεσή μας και έχουν αποσβεσθεί. Έτσι, η εταιρία μας έχει αναλώσιμα, πάγιο εξοπλισμό και μηχανήματα στοκ στην αποθήκη της, τα οποία μπορούν να αναπληρώσουν ή να αντικαταστήσουν τα ήδη υπάρχοντα χωρίς κάποιο επιπλέον κόστος. Επίσης, υπάρχουν κάθε είδους ανταλλακτικά ή αναλώσιμα όπως μάσκες, γάντια, πρέσες, επαγγελματικά τροχήλατα καρότσια, κουβαδάκια, εργαλεία τζαμιών, φαράσια, παρκετέζες, δίσκοι κ.λπ. και ανταλλακτικά ή εξαρτήματα για το μηχανολογικό εξοπλισμό, τα οποία είναι απόθεμα της εταιρείας μας και δεν απαιτούν πρόσθετο κόστος. Ενδεικτικά και μη περιοριστικά αναφέρουμε ότι στις 13/09/2020 διακόπηκε η συνεργασία μας 'με το Νοσοκομείο ..., οπότε υπάρχει επιπλέον διαθέσιμος μηχανολογικός εξοπλισμός και αναλώσιμα που θα αξιοποιήσουμε στην προκειμένη σύμβαση.*
- *Επισημαίνεται ότι η εταιρία μας αποδεικνύει ότι διαθέτει πιστωτικά τιμολόγια εταιριών εμπορίας υλικών, αναλωσίμων και πάγιου εξοπλισμού που μπορεί να χρειαστούν για την κάλυψη αναγκών του συγκεκριμένου έργου (κατατίθενται τα έγγραφα - συνημμένα 3,4,5).*
- *' Προς επίρρωση των ως άνω αναφερθέντων προσκομίζουμε ενώπιόν σας, ενδεικτικά, πλήθος τιμολογίων με την πληρωμή αυτών, από τα οποία*

αποδεικνύεται ότι η εταιρία μας έχει ήδη στη διάθεσή της πλήθος αναλωσίμων, που έχουν αποπληρωθεί και δεν θα επιβαρύνουν επιπροσθέτως τη συγκεκριμένη σύμβαση (κατατίθενται τα τιμολόγια- συνημμένο 8). [...]

Από τους παραπάνω αναλυτικούς υπολογισμούς, αποδεικνύεται ότι η εταιρία μας συμπεριέλαβε στο διοικητικό κόστος και στο κόστος αναλωσίμων όλα τα επιμέρους κόστη, που είναι απαραίτητα με βάση τις διατάξεις του νόμου και της Διακήρυξης, τα οποία υπολόγισε δυνάμει της δεδομένης επιχειρηματικής ελευθερίας που διαθέτει (ΣΤΕ ΕΑ 272/2008). Άλλωστε, εξηγήσαμε αναλυτικά τον τρόπο υπολογισμού καθενός κονδυλίου ξεχωριστά με αναφορά σε συγκεκριμένα δεδομένα, στοιχεία, και έγγραφα, που προσκομίζουμε ενώπιόν σας, κατά τρόπο που δεν δύναται να αμφισβητηθεί η αλήθεια των ισχυρισμών μας και η βασιμότητα των υπολογισμών μας. Όλα τα παραπάνω, θα είχαμε θέσει υπόψη και της αναθέτουσας αρχής, αν μάς είχε καλέσει σε παροχή διευκρινίσεων, το οποίο όμως δεν έκανε, νομίμως και κατ' ενάσκηση της διακριτικής της ευχέρειας. [...]

Δ) Όσον αφορά στους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, για το δηλωθέν εργολαβικό όφελος, η εν λόγω παρεμβαίνουσα υποστηρίζει τα εξής:
«Όσον αφορά το εργολαβικό κέρδος που υπολόγισε η εταιρία μας, για το οποίο επίσης η προσφεύγουσα διατείνεται ότι δεν είναι εύλογο, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

Στο άρθρο 68 «Συμβάσεις εργολαβίας εταιρειών παροχής υπηρεσιών» του Ν. 3863/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 22 του Ν. 4144/2013 (ΦΕΚ 88/Α), ορίζεται ότι: «7. ....Οι εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαρισμού ή/και φύλαξης (εργολάβοι) υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού, να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα ως άνω στοιχεία. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων.....

Όπως έχει κριθεί (βλ. ενδεικτικά ΑΕΠΠ 1666/2020), ο Ν. 3863/2010, αν και αναφέρεται σε «εύλογο εργολαβικό όφελος» δεν αναφέρεται σε συγκεκριμένη μορφή κέρδους (υλικό, φήμη, διαφήμιση κ.λπ.). Περαιτέρω, το εύλογο κέρδος δεν προσδιορίζεται σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό, αλλά κρίνεται κατά περίπτωση. Η διαμόρφωση του ύψους του εργολαβικού κέρδους (αφού τα προσδιοριστικά τούτου στοιχεία δεν καθορίζονται στο νόμο) ανάγεται στον

τρόπο άσκησης της. επιχειρηματικής δραστηριότητας του διαγωνιζόμενου και σχετίζεται με το βάρος του επιχειρηματικού του κινδύνου, τη δυναμικότητα της επιχείρησής του, και τις επιχειρηματικές προσδοκίες του κατά τον κρίσιμο, κατά περίπτωση, χρόνο ως προς δε τη διαμόρφωση του ύψους του πρέπει να ερευνάται κατά περίπτωση (βλ. ΔΕφΑΘ 86/2019, 312/2015, 795/2012 και ΕΑ ΣτΕ 105/2015, 263/2011, 139/2011). Εξάλλου, η αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν της την τρέχουσα περίοδο οικονομικής κρίσης που επιδεινώθηκε το τελευταίο έτος από την πανδημία του κορωνοϊού (ΑΕΠΠ 1666/2020), αλλά και το ότι το εργοδοτικό όφελος δεν είναι πάντα δυνατόν να αποτιμηθεί χρηματικά μέσα στα στενά όρια μιας οικονομικής προσφοράς. [...]

Στην προκειμένη περίπτωση, η εταιρία μας δήλωσε ως εργολαβικό κέρδος: α) για το τμήμα 1 (Βόλος το ποσό των 59,74€ και β) για το τμήμα 4 (Λάρισα) το ποσό των 105,83 €, τα οποία δεν είναι ούτε εξομοιώνονται με μηδενικά.

Εφόσον η διακήρυξη του διαγωνισμού δεν προέβλεπε συγκεκριμένο ποσοστό ελάχιστου εργολαβικού κέρδους που όφειλε κάθε εταιρία να προϋπολογίσει στην προσφορά της, και σύμφωνα με τα υφιστάμενα δεδομένα της αγοράς, ενόψει της τρέχουσας οικονομικής κρίσης, η εταιρία μας, θεώρησε ως κέρδος την προβολή της από την καθαριότητα των χώρων του ... που διέρχεται κοινό, καθώς και την αύξηση του πελατολογίου της. Συνεπώς, γίνεται αντιληπτό ότι η εταιρία μας, διαμόρφωσε την οικονομική προσφορά της επί τη βάση του σκεπτικού ότι πρόκειται να αποκομίσει από την ανάληψη της συγκεκριμένης σύμβασης, σημαντικά κέρδη, υλικά και άυλα, εφόσον το κέρδος δεν απαιτείται να είναι οπωσδήποτε χρηματικό αποτιμητό αλλά και μη υλικό.

Επίσης, το κέρδος της εταιρίας μας διαφοροποιείται ανάλογα με τα έργα που διαθέτει και το κέρδος που λαμβάνει από αυτά και άρα η εταιρία μας έχει την πρόδηλη ευχέρεια να μην αποσκοπεί κατ' ανάγκη μόνο στο υλικό κέρδος αλλά και στην αύξηση της εμπειρίας της και του πελατολογίου της. Άλλωστε, η εταιρία μας, διαθέτει σημαντική πιστοληπτική ικανότητα . Ενόψει των ανωτέρω είναι καθ' όλα εύλογος και ανεκτός ο περιορισμός από την εταιρία μας του χρηματικού κέρδους της σε ποσό 59,74€ ευρώ για το τμήμα 1 και 105,83 € για το τμήμα 4, ώστε σε συνδυασμό με τις εξηγήσεις μας περί των ανωτέρω ιδιαίτερων περιστάσεων, να αποτελούν κατά την έννοια του νόμου «εύλογο κέρδος» που ανταποκρίνεται στις προδιαγραφές του Ν. 3863/2010.

Επισημαίνεται ότι εργολαβικό κέρδος ίδιου ή και μικρότερου ύψους έγινε δεκτό στο πλαίσιο άλλων διαγωνισμών, χωρίς ποτέ να δημιουργηθεί ζήτημα ως προς την ομαλή εκτέλεσή της σύμβασης. Ενδεικτικά, με την υπ' αριθμ. 20/13-05-2019 Απόφαση της Συγκλήτου του ..., η επιχείρηση ... αναδείχθηκε μειοδότης στο εν λόγω διαγωνισμό με οικονομική προσφορά ύψους 303.066,00€ χωρίς ΦΠΑ και εργολαβικό κέρδος: 10,88€ (βλ. έγγραφο 7 - συνημμένο).

Συνεπώς, το συγκεκριμένο υπολογισθέν θετικό κέρδος είναι καθ' όλα εύλογο εφόσον το ύψος του ανάγεται στην ευρεία επιχειρηματική ελευθερία που διαθέτουμε, και σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί μηδενικό, ιδίως αν συνεκτιμηθεί το άυλο όφελος της εταιρίας μας. [...] Δεδομένης, λοιπόν, της αοριστίας των ισχυρισμών της προσφεύγουσας, δεν προκύπτει ότι η αναθέτουσα υπερέβη τα άκρα όρια της διακριτικής ευχέρειας της αποδεχόμενη τον εύλογο χαρακτήρα του εργολαβικού κέρδους μας. [...]».

Ε) Ως προς τον ισχυρισμό της προσφεύγουσας ότι το ιδιωτικό συμφωνητικό παροχής δάνειας εμπειρίας από την επιχείρηση «...» είναι αόριστο, η παρεμβαίνουσα παραπέμπει στα άρθρα 2.2.8, 2.2.9.1 και 2.2.9.2. («Αποδεικτικά μέσα») περ. Β.9 της Διακήρυξης, όπου ορίζεται ότι: «Στην περίπτωση που οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8. της παρούσης για την απόδειξη ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, προσκομίζει, ιδίως, σχετική έγγραφη δέσμευση των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό.»), προκειμένου να υποστηρίξει τα κάτωθι:

«[...] Επομένως, από τις παραπάνω διατάξεις της Διακήρυξης, προκύπτει ρητά και με σαφήνεια ότι σε περίπτωση στήριξης στις ικανότητες άλλων φορέων, στο στάδιο υποβολής των προσφορών (στάδιο προαπόδειξης), αρκεί η δήλωση του διαγωνιζόμενου στο ΕΕΕΣ του ότι θα στηριχθεί στις ικανότητες τρίτου φορέα. και ουδέν άλλο αποδεικτικό στοιχείο απαιτείται να προσκομισθεί στο στάδιο αυτό. Ακολούθως δε ο διαγωνιζόμενος, εφόσον αναδειχθεί προσωρινός ανάδοχος και στο στάδιο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, υποχρεούται πλέον (και για πρώτη φορά στο στάδιο αυτό) να προσκομίσει την έγγραφη δέσμευση συνεργασίας του με τον τρίτο φορέα.

Άλλωστε, κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών των διαγωνιζομένων ισχύει ο κανόνας της προαπόδειξης, κατ' εφαρμογή του οποίου οι

ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς τους να συνυποβάλλουν το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο. Σύμβασης: (Ε.Ε.Ε.Σ·)/ Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ), το οποίο αποτελεί ενημερωμένη, υπεύθυνη δήλωση περί μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού και συνάμα περί πλήρωσης των τιθέμενων με τη διακήρυξη κριτηρίων ποιοτικής επιλογής στο πρόσωπο των διαγωνιζομένων [...] Άλλωστε, το ΕΕΕΣ- ΤΕΥΔ επέχει θέση ενημερωμένης υπεύθυνης δήλωσης, επισύροντας στο πρόσωπο του υπογράφοντος, σε περίπτωση πραγμάτωσης της αντικειμενικής υπόστασης του Ν. 1599/1986, τις έννομες συνέπειες της ψευδούς δήλωσης (ΑΕΠΠ 815/2018). [...] Επομένως, με βάση τις ρητές οδηγίες της ΕΑΑΔΗΣΥ, η αναθέτουσα αρχή ΔΕΝ νομιμοποιείται να ελέγξει κατά το στάδιο της αξιολόγησης των προσφορών που υποβλήθηκαν τυχόν δικαιολογητικό που εκ περισσού προσκομίστηκαν, ενώ κανονικά προσκομίζονται μόνον από τον προσωρινό ανάδοχο, και άρα ελέγχονται από την αναθέτουσα μόνο στο στάδιο αξιολόγησης των δικαιολογητικών κατακύρωσης.

Στην προκειμένη περίπτωση, η εταιρία μας δήλωσε στο ΈΕΣ της (σελ. 4), στο πεδίο «Ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων οντοτήτων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής που καθορίζονται στο μέρος IV και στα τυχόν κριτήρια που καθορίζονται στο μέρος V κατωτέρω;

Απάντηση: Ναι ■ Όνομα της οντότητας ...»:

Επομένως, όσον αφορά την επίκληση δάνειας εμπειρίας από την ατομική επιχείρηση ..., η εταιρία μας εξάντλησε την υποχρέωση που είχε στο παρόν στάδιο της προαπόδειξης, δηλώνοντας στο ΤΕΥΔ της τον τρίτο οικονομικό φορέα που θα της παρέχει τη δάνεια εμπειρία. Αντίθετα, δεν είχε υποχρέωση να προσκομίσει κανένα άλλο έγγραφο στο παρόν στάδιο της διαδικασίας, **και μόνο εκ περισσού προσκόμισε το από 4-8-2020 ιδιωτικό συμφωνητικό της με την ...**, το οποίο κανονικά όφειλε να προσκομίσει μόνο εφόσον αναδειχθεί προσωρινός ανάδοχος, στο στάδιο των δικαιολογητικών κατακύρωσης. Συνεπώς, με βάση όσα ανωτέρω αναφέρονται, η αναθέτουσα αρχή ΔΕΝ νομιμοποιούνταν να ελέγξει και να αξιολογήσει το περιεχόμενο του εν λόγω συμφωνητικού στο παρόν στάδιο του διαγωνισμού, και άρα όλοι οι ισχυρισμοί που προβάλλονται με τον τρίτο λόγο προσφυγής ως προς την αοριστία του συμφωνητικού, αλυσιτελώς προβάλλονται, και είναι απορριπτέοι. [...]

Από το περιεχόμενο του συγκεκριμένου συμφωνητικού, σε συνδυασμό με την έγγραφη δέσμευση και την υπεύθυνη δήλωση της επιχείρησης ..., η εταιρία μας απέδειξε αρκούντως ικανοποιητικά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παο. 2.2.8 και 2.2.9 της διακήρυξης, ότι πράγματι θα έχει στη διάθεσή της, τους αναγκαίους πόρους εκ μέρους της τρίτης δανείζουσας εταιρείας για τη στήριξη της στις ικανότητες της τελευταίας. Ταυτόχρονα προσκομίσαμε και τις σχετικές δεσμεύσεις του τρίτου ως άνω φορέα, κατά τρόπο που δεν μπορεί να αμφισβητηθεί βάσιμα, σε αντίθεση με όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, ότι καταλείπεται οποιαδήποτε αμφιβολία για την πλήρωση των τιθέμενων από τη διακήρυξη, κριτηρίων ποιοτικής επιλογής στο πρόσωπο της παρεμβαίνουσας, μέσω της στήριξής της στις ικανότητες τρίτου φορέα. Κατά συνέπεια, τα δικαιολογητικά που υποβάλαμε όσον αφορά τη δάνεια εμπειρία του φορέα ... είναι επαρκή κατά τους όρους της διακήρυξης. Άλλωστε, στο παρόν στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας, αν η αναθέτουσα αρχή ήθελε να εξετάσει τα εκ περισσού υποβληθέντα δικαιολογητικά που αφορούν τη δάνεια εμπειρία όφειλε απλά και μόνο να εξετάσει τη λυσιτέλεια των αποδεικτικών μέσων που προσκόμισε η εταιρία μας ως προς την έγκυρη και επαρκή δέσμευση του τρίτου φορέα απέναντι της, σχετικά με την πραγματική πρόθεσή του να συνδράμει αυτήν στην εκτέλεση της προς ανάθεση σύμβασης του επίμαχου διαγωνισμού, η οποία δεν μπορεί να αμφισβητηθεί από τα 3 διαφορετικά δικαιολογητικά που προσκόμισε η εταιρία μας (βλ. *ad hoc* απόφαση ΑΕΠΠ 1374/2020 σκ. 34,35, η οποία επικυρώθηκε ως ορθή με την απόφαση 2/2011 Διοικητικού Εφετείου Θεσσαλονίκης). Επομένως, και ο τρίτος λόγος της προδικαστικής προσφυγής πρέπει να απορριφθεί για όλους τους παραπάνω λόγους ως αβάσιμος. [...]».

9. Επειδή, στην ασκηθείσα Παρέμβασή της, η τρίτη παρεμβαίνουσα («...»), υποστηρίζει – μεταξύ άλλων – τα κάτωθι: «[...] Με τον όρο «κόστος αναλωσίμων» νοούνται όλα τα υλικά καθαριότητας (απορρυπαντικά, απολυμαντικά, κ.α.), τα είδη ατομικής υγιεινής (χαρτί υγείας, κρεμοσάπουνο, χειροπετσέτες) και οι σακούλες όλων των μεγεθών. Από τα ανωτέρω, γίνεται αντιληπτό ρητώς ότι τα υλικά καθαριότητας (απορρυπαντικά, απολυμαντικά, κ.α.), τα είδη ατομικής υγιεινής (χαρτί υγείας, κρεμοσάπουνο, χειροπετσέτες) και οι σακούλες όλων των μεγεθών θα βαρύνουν το ... και όχι τον ανάδοχο του έργου.

Αριθμός απόφασης: 714/2021

Η απαίτηση του ... είναι σαφής και δηλώνεται στα παραπάνω εδάφια. Το όποιο κόστος που αφορά σε εργαλεία καθαρισμού και μηχανήματα που χρησιμοποιηθούν στην εκτέλεση του έργου αποτελούν μέρος του διοικητικού κόστους, καθώς αυτά σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να θεωρηθούν ως «αναλώσιμα». Ελλείπει σχετικού πεδίου για τον εξοπλισμό στα έντυπα των οικονομικών προσφορών που παρασχέθηκαν από την Αναθέτουσα Αρχή, το κόστος αυτό έχει συμπεριληφθεί στο διοικητικό κόστος της προσφοράς μας.

Περαιτέρω δε, ζητήθηκαν διευκρινίσεις από την Αναθέτουσα Αρχή με το από τις 08/01/2021 έγγραφο της που μας κοινοποιήθηκε μέσω της «Επικοινωνίας» του διαγωνισμού στις 11/01/2021 με ΘΕΜΑ : «Ζητούνται διευκρινήσεις σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 4412/2016 και ειδικότερα το άρθρο 102 στο πλαίσιο του με αρ. πρωτ. ... ανοικτού διεθνούς ηλεκτρονικού διαγωνισμού για την ανάδειξη Αναδόχου/ων στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του ... και συγκεκριμένα στις πόλεις του Βόλου, της Καρδίτσας, της Λαμίας, της Λάρισας και των Τρικάλων για τα έτη 2020, 2021 & 2022, εκτιμώμενης συνολικής αξίας δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων ογδόντα τεσσάρων χιλιάδων επτακοσίων πενήντα δύο ευρώ και τριάντα δύο λεπτών (2.584.752,32€) συμπ. ΦΠΑ 24% και με αριθμ. συστήματος στο ΕΣΗΔΗΣ ...». Στις 15/01/2021, απαντήσαμε στο ως άνω έγγραφο (αρχείο «39_ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΕ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ_signed» που κοινοποιήθηκε στην Αναθέτουσα Αρχή μέσω και πάλι της «Επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ), και η Αναθέτουσα Αρχή έκανε δεκτές και τις παρεχόμενες διευκρινίσεις αλλά και το σύνολο της προσφοράς μας, αναδεικνύοντας μας μάλιστα και προσωρινούς αναδόχους σε δύο τμήματα (2; Καρδίτσα και 5: Τρίκαλα). Συνεπώς, η μη συμπερίληψη κόστους αναλωσίμων στην οικονομική μας προσφορά (κόστος που καλύπτει η ίδια η Αναθέτουσα Αρχή), είναι νόμιμη βάσει των όρων της εν λόγω διακήρυξης και σύμφωνη με τις απαιτήσεις της ίδιας της Αναθέτουσας Αρχής, όπως και διατυπώθηκαν με την υπ' Αρ. πρωτ.: 2070/21/ΓΠ/0502-2021 απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου του ... με θέμα «Ανακοίνωση απόφασης Πρυτανικού Συμβουλίου 133/02-02-2021».

Η προσφεύγουσα επιχειρεί, κατά τρόπο αλυσιτελή και αβάσιμο να υποστηρίξει τη δήθεν συμμόρφωση αναφορικά με το κόστος αναλωσίμων, να παραπλανήσει ερμηνεύοντας τη δική της πρόταση και υπολογισμούς επ' αυτής, καθώς και να δημιουργήσει ψευδείς εντυπώσεις σχετικά με την υποβληθείσα οικονομική μας

Αριθμός απόφασης: 714/2021

προσφορά, παρότι αυτή κρίθηκε στο σύνολο της νόμιμη, σύμφωνη με τους όρους της επίμαχης διακήρυξης αλλά και πλήρους αποδοχής της ίδιας της Αναθέτουσας Αρχής, η οποία είναι και η καθ' όλα αρμόδια να κρίνει αν ανταποκρινόταν στις απαιτήσεις της συγκεκριμένης διαγωνιστικής διαδικασίας. Η προσφεύγουσα προβάλλει μόνο τους δικούς της υπολογισμούς και τις υποκειμενικές της εκτιμήσεις σχετικά με την κοστολόγηση του έργου και το διοικητικό κόστος και κόστος αναλωσίμων, οι οποίες όμως αφορούν στις δικές της δυνατότητες και ικανότητες και ουδέν σημαίνουν αναφορικά με τις συνθήκες που επιτρέπουν την οικονομικότερη εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης από τους άλλους μειοδότες, εν προκειμένω την προσωρινή ανάδοχο μειοδότηρα εταιρεία μας για τα τμήματα 2: Καρδίτσα και 5: Τρίκαλα.

Περαιτέρω δε, στην οικονομική μας προσφορά έχουμε υπολογίσει διοικητικό κόστος: (α) Τμήμα 1: Βόλος, υπολογίζουμε 2.709,98€ για τις Κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ....

(β) Τμήμα 2: Καρδίτσα, υπολογίζουμε 520,00€ για τις Κτηριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος Κτηνιατρικής του πρώην ...) και 490,00€ για τις Κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ..., ήτοι 1.010,00€ για το σύνολο του τμήματος.

(γ) Τμήμα 4: Λάρισα, υπολογίζουμε 1.049,88€ για τις Κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ... και 2.100,00€ για τις Κτηριακές εγκαταστάσεις πρώην ..., ήτοι 3.149,88€ για το σύνολο του τμήματος.

(δ) Τμήμα 5: Τρίκαλα, υπολογίζουμε 440,00€ για τις Κτηριακές εγκαταστάσεις ΤΕΦΑΑ του πρώην ... και 65,00€ για τις Κτηριακές εγκαταστάσεις πρώην ..., ήτοι 505,00€ για το σύνολο του τμήματος.

Για το σύνολο των τμημάτων που υποβάλλαμε προσφορές το συνολικό διοικητικό κόστος είναι 7.374,86€, το οποίο επαρκεί για να καλύψει τα έξοδα δημοσίευσης (ήτοι 1.271,40€ άνευ Φ.Π.Α. τα τμήματα που υποβάλλαμε προσφορά), τα έξοδα προετοιμασίας φακέλου της προσφοράς μας, το κόστος έκδοσης εγγυητικών επιστολών, τη λογιστική και γραμματειακή υποστήριξη του έργου, καθώς και έξοδα που σχετίζονται με τον εξοπλισμό που θα χρησιμοποιηθεί στην εκτέλεση του έργου. Σχετικά με το κόστος που αντιστοιχεί στο ασφαλιστήριο σημειώνω ότι η επιχείρησή μου διαθέτει σύμβαση ασφαλιστικής κάλυψης, η οποία προϋπάρχει και καλύπτει κατά πολύ τα ζητούμενα της διακήρυξης.

Όπως προβλέπεται στη διακήρυξη, η επιχείρησή μου διαθέτει ήδη (και θα εξακολουθήσει να καλύπτεται με) ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης έναντι τρίτων (συμπεριλαμβανομένου επαγγελματικού κινδύνου). Το κόστος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου αποτελεί πάγια δαπάνη της επιχείρησής μου, που αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση των αναγκών λειτουργίας της και στην απόδειξη εν γένει της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειάς, η οποία (δαπάνη) πραγματοποιείται . σταθερά κατ' έτος, ανεξαρτήτως του εάν η επιχείρησή μου ανακηρυχτεί ανάδοχος της παρούσας σύμβασης. Συνεπώς η έκδοση και διατήρηση ασφαλιστηρίου συμβολαίου για την κάλυψη επαγγελματικών κινδύνων δεν αποτελεί δαπάνη που βαρύνει το διοικητικό κόστος της επίμαχης σύμβασης. Αναφορικά με το κόστος Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφαλείας, ισχύουν τα προαναφερθέντα, καθώς η επιχείρησή μου διαθέτει ήδη ενεργές συμβάσεις παροχής υπηρεσιών με Τεχνικό Ασφαλείας και με Ιατρό Εργασίας, οι οποίες προϋπάρχουν της παρούσας διαγωνιστικής διαδικασίας και ανανεώνονται σταθερά κατ' έτος, ανεξαρτήτως του εάν η επιχείρησή μου ανακηρυχτεί ανάδοχος της παρούσας σύμβασης.

Από τα ανωτέρω προκύπτει και αποδεικνύουμε ότι το διοικητικό κόστος της προσφοράς μας είναι όχι μόνο απόλυτα νόμιμο, αλλά και εύλογο, καθώς το υποβληθέν διοικητικό κόστος της προσφοράς μας ανταποκρίνεται στις ανάγκες του έργου, αλλά και είναι άκρως ανταγωνιστικό, καθώς η εταιρεία μας είναι πλήρως οργανωμένη με τρόπο που δύναται να καλύψει τις ανάγκες του εν λόγω έργου χωρίς να χρειαστεί να υπάρξουν πρόσθετες οικονομικές επιβαρύνσεις αναφορικά με όλους τους προαναφερθέντες ανθρώπινους, υλικούς ή τεχνικούς πόρους και συνεπώς όλως νομίμως και ευλόγως, χωρίς επιπλέον επιβάρυνση της προσφοράς μας αλλά και κυρίως χωρίς επιπλέον επιβάρυνση του Ελληνικού Δημοσίου. Ενόψει των ανωτέρω, οι αντίθετοι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας τυγχάνουν νόμω και ουσία αβάσιμοι και ως εκ τούτου απορριπτέοι. .

γ. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι έπρεπε να είχα υπολογίσει μη νόμιμο εργατικό κόστος στην οικονομική μου προσφορά: .

Η απάντησή μου

Οι αιτιάσεις που προβάλλει κατά της οικονομικής μου προσφοράς δεν είναι βάσιμες, καθώς οι ανωτέρω υπολογισμοί έχουν πραγματοποιηθεί με βάση την

Αριθμός απόφασης: 714/2021

ισχύουσα εργατική νομοθεσία και καλύπτουν το ελάχιστο αναγκαίο εργατικό κόστος για την εκτέλεση της επίμαχης σύμβασης.

Κατά τα κριθέντα από τη νομολογία, το γεγονός ότι κάποιος διαγωνιζόμενος έχει καταρτίσει την οικονομική του προσφορά κατά τρόπο, που ενδεχομένως δεν συμπίπτει με τον τρόπο, που αξιολογεί την προσφορά του άλλος ανταγωνιστής του, χωρίς όμως να αποκλίνει από τις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, όπως εν προκειμένω, δεν σημαίνει άνευ άλλου πινός ότι 'η προσφορά καθίσταται απορριπτέα, καθόσον η διαφοροποίηση, επ' ωφελεία του προσφέροντος, του τρόπου υπολογισμού του κόστους, ανάγεται στην ευχέρεια που διαθέτουν οι διαγωνιζόμενοι να οργανώνουν κατά τρόπο θεμιτό την επιχειρηματική τους δραστηριότητα για την κάλυψη των απαιτήσεων της διακήρυξης και να διαμορφώνουν κατάλληλα την οικονομική τους προσφορά, ενόψει μάλιστα και της φύσεως του διαγωνισμού, ως διαδικασίας της οποίας η έκβαση εξαρτάται ή επηρεάζεται ουσιωδώς από το ύψος των οικονομικών προσφορών (πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 272/2008).

Ευ προκειμένω, δεδομένου ότι σε κανένα σημείο της διακήρυξης δεν προβλεπόταν συγκεκριμένη μέθοδος υπολογισμού του εργατικού κόστους την οποία επί ποινή απαραδέκτου έπρεπε να ακολουθήσουν οι προσφέροντες, ο κάθε προσφέρων μπορούσε να διαμορφώσει την προσφορά του κατά θεμιτό τρόπο και σύμφωνο με τις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας. Περαιτέρω δε, κατά πάγια νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική διοικητική πράξη και ως εκ τούτου οι όροι, της έχουν δεσμευτική ισχύ τόσο για την αναθέτουσα αρχή που διεξάγει το διαγωνισμό όσο και για τους υποψηφίους. Τυχόν δε παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, είτε κατά το στάδιο εκτέλεσης αυτής, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία και επάγεται ακυρότητα. Ως εκ τούτου απαιτείται από τις αναθέτουσες αρχές ιδιαίτερη προσοχή κατά τη σύνταξη των διακηρύξεων και των ειδικότερων όρων αυτών (ΕΑΑΔΗΣΥ, Κατ.οδ. 2/2014).

Στην επίδικη διακήρυξη (σελ.13-22), η Αναθέτουσα Αρχή παραθέτει στους σχετικούς πίνακες ανάλυση του εργατικού κόστους ανά τμήμα και περιλαμβάνει όλα τα επιμέρους στοιχεία αυτού, ήτοι τις νόμιμες μικτές αποδοχές ενός εργατοτεχνίτη, το δώρο Χριστουγέννων, το δώρο Πάσχα, το επίδομα αδείας, το κόστος του αντικαταστάτη του εν λόγω εργατοτεχνίτη, καθώς και τις εργοδοτικές

εισφορές που αναλογούν στα ως άνω ποσά. Το εργατικό κόστος που δηλώνεται στους πίνακες αποτελεί μέρος της διακήρυξης, η οποία αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο της εν λόγω διαγωνιστικής διαδικασίας, και εφόσον η Αναθέτουσα Αρχή τους εντάσσει στο περιεχόμενο αυτής, αποτελούν εύλογα και νόμιμα ποσά υπολογισμού του ζητούμενου εργατικού κόστους. Σε κάθε περίπτωση, αν η προσφεύγουσα έκρινε, κατά τη δική της κρίση, λανθασμένους ή μη νόμιμους τους υπολογισμούς της Αναθέτουσας Αρχής, όφειλε να πράξει κατά της ίδιας της διακήρυξης και να προσβάλει τους όρους αυτής σε προγενέστερο στάδιο από αυτό της υποβολής των προσφορών. Αντιθέτως, η προσφεύγουσα «...» υποβάλλει το αρχείο «050_ Δικαιολογητικά _ Συμμετοχής _ ΥΔ.ΑΣΦ_ ΦΟΡΕΙΣ, ΑΝΗΛΙΚΟΙ, ΑΠΟΔΟΧΩΝ, ΙΣΧΥΣ» στην προσφορά της, στο οποίο αναγράφονται τα εξής: «Έλαβα γνώση όλων των όρων της Διακήρυξης με Αριθμ. Πρωτ. ... και τους αποδέχομαι όλους πλήρως και ανεπιφύλακτα».

Ειδικότερα η προσφορά μου είναι απολύτως σύμφωνη με τις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, και σύλληψη με τους υπολογισμούς της ίδιας της Αναθέτουσας Αρχής, γεγονός το οποίο προκύπτει από την αναλυτική παρουσίαση του υπολογισμού του εργατικού κόστους που παραθέτω παρακάτω:

Α. Για έναν εργατοτεχνίτη-καθαριστή με οκτάωρη ημερήσια απασχόληση (5 ημέρες ανά εβδομάδα) το ημερομίσθιο ανέρχεται στα 29,04€. Δεδομένου ότι οι εργάσιμες ημέρες έναν εργατοτεχνίτη - καθαριστή είναι 26 έκαστο μήνα, ανά έτος ένας εργαζόμενος οκτάωρης απασχόλησης με πενθήμερη εργασία απασχολείται 261 ημέρες (365ημέρες - 52 Σάββατα - 52 Κυριακές). Για τις παραπάνω θέσεις εργασίας που ζητούνται από τη διακήρυξη, η απασχόληση κάθε εργατοτεχνίτη είναι 30 ώρες την εβδομάδα και αποτελεί πλήρης απασχόληση.

Σύμφωνα με την εγκύκλιο του ΙΚΑ 27/20.3.2012 με θέμα «βαριές και ανθυγιεινές εργασίες», η οποία τέθηκε σε ισχύ από 1.1.2012, πλήρης θεωρείται η απασχόληση όταν καταβάλλεται στον εργαζόμενο το σύνολο των αποδοχών που προβλέπονται από την οικεία συλλογική Σύμβαση εργασίας ή όταν διαρκεί τουλάχιστον 30 ώρες κάθε εβδομάδα. Σχετικά με την έννοια του όρου «πλήρης απασχόληση», έχει γίνει δεκτό με την εγκύκλιο 182/1985 ότι η απασχόληση θα πρέπει να διαρκεί από πέντε (5) ώρες την ημέρα και πάνω ή τριάντα (30) ώρες την εβδομάδα. Διευκρινίζεται δε ότι, όταν πρόκειται για πέντε (5) ημέρες

Αριθμός απόφασης: 714/2021

απασχόληση την εβδομάδα, αυτή θα πρέπει να παρέχεται επί έξι (5) ώρες την ημέρα, ώστε να συμπληρώνονται τουλάχιστον τριάντα (30) ώρες την εβδομάδα. Συνεπώς, για τους συγκεκριμένους εργαζόμενους, της προαναφερόμενης διακήρυξης, οι εργοδοτικές εισφορές που θα υπολογιστούν είναι σε ποσοστό 26,96%, δηλαδή βαρέα ένσημα.

Οπότε: Ετησίως, υπολογίζουμε για τον εργατοτεχνίτη-καθαριστή 26 ημερομίσθια μηνιαίως, επομένως προκύπτει: $29,04\text{€} \times 26 \text{ ημέρες} \times 12 \text{ μήνες} = 9.060,48\text{€}$. (1)

Οι ασφαλιστικές εισφορές που αναλογούν στο παραπάνω ποσό είναι ετησίως: $9.060,48\text{€} \times 26,96\% = 2.442,71\text{€}$. Οπότε, το σύνολο των ετήσιων αποδοχών είναι: $9.060,48\text{€} + 2.442,71\text{€} = 11.503,19\text{€}$.

Το δώρο Χριστουγέννων υπολογίζεται ως 25 ημερομίσθια προσαυξημένα κατά 0,04166, δηλαδή : $25 \text{ ημερομίσθια} \times 29,04\text{€} \times 1,04166 = 756,25\text{€}$. (2)

Στο δώρο Χριστουγέννων υπολογίζουμε ασφαλιστικές εισφορές: $756,25\text{€} \times 26,96\% = 203,88\text{€}$. Οπότε, το συνολικό κόστος του δώρου Χριστουγέννων είναι: $756,25\text{€} + 203,88\text{€} = 960,13\text{€}$.

Το δώρο Πάσχα υπολογίζεται ως 15 ημερομίσθια προσαυξημένα κατά 0,04166, δηλαδή: $15 \times 29,04\text{€} \times 1,04166 = 453,75\text{€}$. (3)

Στο δώρο Πάσχα υπολογίζουμε ασφαλιστικές εισφορές : $453,75\text{€} \times 26,96\% = 122,33\text{€}$. Οπότε, το συνολικό κόστος του δώρου Πάσχα είναι: $453,75\text{€} + 122,33\text{€} = 576,08\text{€}$.

Περαιτέρω, αναφορικά με το επίδομα αδείας, με την αριθ. Πρωτ. Οικ 3392/01/03/05 Εγκύκλιο επισημαίνεται ότι κάθε εργαζόμενος μαζί με την άδεια δικαιούται αποδοχές αδείας, καθώς και επίδομα αδείας (άρθρο 3, παράγραφος 16 Ν. 4504/1966). Το δικαίωμα λήψης επιδόματος αδείας, αποτελεί επακόλουθο του δικαιώματος λήψης κανονικής αδείας και υπολογίζεται όπως και οι αποδοχές αδείας - είναι δηλαδή ίσες προς το σύνολο των αποδοχών αδείας με τον περιορισμό ότι δε δύναται να υπερβεί για όσους μεν αμείβονται με μισθό, το μισό μισθό; για όσους δε αμείβονται με ημερομίσθιο ή ωρομίσθιο ή ποσοστά, τα 13 ημερομίσθια. Ως εκ τούτου, οι μισθωτοί οι οποίοι λαμβάνουν τμήμα ή ολόκληρη την άδεια, δικαιούνται και ανάλογες αποδοχές επιδόματος αδείας τόσο για το πρώτο και δεύτερο ημερολογιακό έτος, όσο και για τα επόμενα έτη (ΑΕΠΠ 280,281/2020), δηλαδή: $13 \times 29,04\text{€} = 377,52\text{€}$. (4)

Αριθμός απόφασης: 714/2021

Στο επίδομα αδείας υπολογίζουμε ασφαλιστικές εισφορές : $377,52C \times 26,96\% = 101,78\text{€}$. Οπότε, το συνολικό κόστος του επιδόματος αδείας είναι: $377,52\text{€} + 101,78\text{€} = 479,30\text{€}$.

Ο αντικαταστάτης δικαιούται 24 ημερομίσθια για 20 ημέρες αδείας. Αντίστοιχα με τον πιο πάνω εργατοτεχνίτη καθαριστή, υπολογίζουμε και το κόστος του αντικαταστάτη για αυτές τις ημέρες. Οι αποδοχές του μαζί με τα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα ανέρχονται σε $(9.060,48\text{€} + 756,25C + 453,75\text{€}) / 261$ ημέρες ετησίως $\times 20$ ημέρες αντικατάστασης = $787,01\text{€}$. (5)

Επί των αποδοχών και των δώρων του αντικαταστάτη υπολογίζουμε τις ασφαλιστικές εισφορές: $787,01\text{€} \times 26,96\% = 212,18\text{€}$. Οπότε, το συνολικό κόστος των αποδοχών και των δώρων του αντικαταστάτη είναι: $787,01C + 212,18\text{€} = 999,19C$.

Το επίδομα αδείας του αντικαταστάτη αντιστοιχεί σε 2 ημερομίσθια άρα: $2 \times 29,04\text{€} = 58,08\text{€}$. (6)

Επί του επιδόματος αδείας του αντικαταστάτη υπολογίζουμε τις εισφορές: $58,08\text{€} \times 26,96\% = 15,66\text{€}$. Οπότε, το συνολικό κόστος του επιδόματος αδείας του αντικαταστάτη είναι: $58,08\text{€} + 15,66\text{€} = 73,74\text{€}$.

Επίσης, ο αντικαταστάτης θα λάβει ως αποζημίωση αδείας 2 ημερομίσθια άρα: $2 \times 29,04\text{€} = 58,08\text{€}$. (7)

Επί της αποζημίωσης αδείας του αντικαταστάτη υπολογίζουμε τις εισφορές: $58,08\text{€} \times 26,96\% = 15,66\text{€}$. Οπότε, το συνολικό κόστος της αποζημίωσης αδείας του αντικαταστάτη είναι: $58,08\text{€} + 15,66\text{€} = 73,74\text{€}$.

B. Για έναν εργατοτεχνίτη που θα απασχοληθεί 6 ώρες ημερησίως για τις ημέρες Δευτέρα έως Παρασκευή (εκτός αργιών), το εργατικό κόστος διαμορφώνεται:

-Ετήσιες μικτές αποδοχές (1) $9.060,48\text{€} / 8$ ώρες $\times 6$ ώρες ημερήσιας απασχόλησης = $6.795,36\text{€}$ ετησίως ή $566,28C$ μηνιαίως. (8) Οι ασφαλιστικές εισφορές που αναλογούν στο παραπάνω ποσό είναι μηνιαίως $566,28C \times 26,96\% = 152,67\text{€}$.

-Δώρο Χριστουγέννων (2) $756,25\text{€} / 8$ ώρες $\times 6$ ώρες ημερήσιας απασχόλησης = $567,19\text{€}$ ετησίως ή $47,27\text{€}$ μηνιαίως. (9) Οι ασφαλιστικές εισφορές που αναλογούν στο παραπάνω ποσό είναι μηνιαίως $47,27\text{€} \times 26,96\% = 12,74\text{€}$.

-Δώρο Πάσχα (3) $453,75\text{€} / 8$ ώρες $\times 6$ ώρες ημερήσιας απασχόλησης = $340,31\text{€}$ ετησίως ή $28,36\text{€}$ μηνιαίως. (10) Οι ασφαλιστικές εισφορές που αναλογούν στο παραπάνω ποσό είναι μηνιαίως $28,36\text{€} \times 26,96\% = 7,65\text{€}$.

Αριθμός απόφασης: 714/2021

-Επίδομα αδειάς (4) $377,52\text{€} / 8 \text{ ώρες} \times 6 \text{ ώρες ημερήσιας απασχόλησης} = 283,14\text{€}$ ετησίως ή $23,60\text{€}$ μηνιαίως. (11) Οι ασφαλιστικές εισφορές που αναλογούν στο παραπάνω ποσό είναι μηνιαίως $23,60\text{€} \times 26,96\% = 6,36\text{€}$.

Αποδοχές και δώρα, επίδομα αδειάς και αποζημίωση αδειάς αντικαταστάτη (5) + (6) + (7) = $903,17\text{€} / 8 \text{ ώρες} \times 6 \text{ ώρες ημερήσιας απασχόλησης} = 677,38\text{€}$ ετησίως ή $56,45\text{€}$ μηνιαίως (12). Οι ασφαλιστικές εισφορές που αναλογούν στο παραπάνω ποσό είναι μηνιαίως $56,45\text{€} \times 26,96\% = 15,22\text{€}$.

Γ. Στο εργατικό κόστος, επιπλέον, υπολογίζουμε την Εισφορά υπέρ ΕΛΠΚ (άρθρο 89, παρ. Γ του ν. 3996/2011), η οποία υπολογίζεται ως $20,00\text{€}$ ετησίως και στους πίνακες των οικονομικών προσφορών του εν λόγω διαγωνισμού συμπληρώνεται σε χωριστό πεδίο «Υπέρ κατασκηνώσεων 20 € ανά άτομο».

Δ. Αναφορικά με την συμπλήρωση των παραπάνω ποσών στους πίνακες Οικονομικών Προσφορών που υποβλήθηκαν ανά τμήμα, πολλαπλασιάζουμε τα ως άνω μηνιαία ποσά με τον αριθμό των εργαζομένων που απαιτούνται σε έκαστη δομή για να προκύψουν τα ποσά της στήλης «ΜΗΝΙΑΙΟ ΚΟΣΤΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ» και έπειτα με τον αριθμό των απαιτούμενων μηνών παροχής των υπηρεσιών για να προκύψουν τα ποσά της στήλης «ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ».

Από την ανωτέρω αναλυτική παρουσίαση του υπολογισμού του εργατικού κόστους της προσφοράς μου προκύπτει ότι δεν έχει παραβιασθεί ούτε η εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, ούτε κάποιος απαράβατος όρος της διακήρυξης που να καθιστά την προσφορά μου απαράδεκτη, απορριπτόμενων ως αβάσιμων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της προσφευγουσας. Περαιτέρω δε, οι υπολογισμοί μου είναι σύνομη με τους υπολογισμούς της ίδιας της Αναθέτουσας Αρχής, οι οποίοι είναι νόμιμοι και επαρκής για την κάλυψη του εργατικού κόστους της εκτέλεσης του εν λόγω έργου, και ουδόλως αμφισβητήθηκαν από την προσφεύγουσα σε προγενέστερο στάδιο, αλλά αντιθέτως έγιναν αποδεκτοί.[...]

10. Επειδή, στο με αρ. πρωτ. 3334/21/ΓΠ2/26.02.2021 έγγραφο Απόψεων της αναθέτουσας αρχής αναφέρονται σε σχέση με την Προσφορά της 2^{ης} παρεμβαίνουσας («...»), τα κάτωθι: «[...] Επί τον πρώτο λόγο προσφυγής: Με τον πρώτο λόγο της με γενικό αριθμό κατάθεσης Α.Ε.Π.Π. 372/2021 προδικαστικής προσφυγής του οικονομικού φορέα με δ.τ. ...,

Αριθμός απόφασης: 714/2021

υποστηρίζεται, εκ μέρους της προσφεύγουσας, ότι για το Τμήμα 1-Βόλος, ο οικονομικός φορέας ... έχει υπολογίσει εσφαλμένα: 1. το συνολικό εργατικό κόστος παραβιάζοντας κατάφωρα τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και 2. το διοικητικό κόστος, το κόστος αναλωσίμων, και το εργολαβικό κέρδος.

Αναφορικά με το α/α: 1. Ο λόγος αυτός της προδικαστικής προσφυγής της εταιρείας ... θεωρούμε ότι είναι αβάσιμος και απορριπτός. Όσον αφορά τις αποδοχές των εργαζομένων με σχέση εργασίας μερικής απασχόλησης υπολογίζονται όπως και οι αποδοχές του συγκρίσιμου εργαζομένου και αντιστοιχούν στις ώρες εργασίας της μερικής απασχόλησης (άρθρο 17, παρ.1, ν. 3899/2010 και άρθρο 2, παρ. 9, ν. 3846/2010). Συγκρίσιμος εργαζόμενος σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2β, ν. 3846/2010, νοείται κάθε εργαζόμενος πλήρους απασχόλησης που απασχολείται στην ίδια επιχείρηση με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας και εκτελεί ίδια ή παρόμοια καθήκοντα υπό τις αυτές συνθήκες.

Επιπρόσθετα, στο έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εποπτευόμενων Φορέων με αριθμ. πρωτ. 41815/Δ.10.199/16.9.2016 με θέμα «Αναβάθμιση πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ» ορίζονται οι μηνιαίες αποδοχές των μερικών απασχολούμενων ως εξής: μηνιαίες αποδοχές=εβδομαδιαίες ώρες x 4,3333, το οποίο (4,3333) προκύπτει από το κλάσμα των 26 εργάσιμων ημερών δια 6 ημέρες εβδομαδιαίες x συγκρίσιμο ωρομίσθιο. Ορθώς, ο οικονομικός φορέας υπό την επωνυμία ..., υπολόγισε τις αμοιβές εργαζομένων μερικής απασχόλησης, για τις ώρες που θα εργάζονται με βάση το ωρομίσθιο των εργαζομένων στην ίδια εργασία με πλήρη απασχόληση και όχι με βάση το ημερομίσθιο (ΑΠ 313/2017). Αναλυτικότερα, για ερμηνεία των ανωτέρω οι υπολογισμοί έχουν ως εξής: Μηνιαίες αποδοχές = 30 ώρες (όπως ρητά ορίζεται στην οικεία διακήρυξη) x 4,3333 x συγκρίσιμο ωρομίσθιο 4,356=566,28 €. [...] Με δεδομένο ότι το υπουργείο Εργασίας δέχεται ότι ο μήνας έχει 26 εργάσιμες ημέρες και όπως αναλυτικά προαναφέραμε τον τρόπο υπολογισμού των μηνιαίων αποδοχών και όπως προκύπτει άλλωστε από την οικεία διακήρυξη για τις κτιριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος 1 - Βόλος, η χρονική διάρκεια για τις παρεχόμενες υπηρεσίες είναι 26 μήνες και συγκεκριμένα από 1.11.2020 έως 31.12.2022 συνεπώς θεωρούμε ότι είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας εταιρείας σχετικά με τον τρόπο

Αριθμός απόφασης: 714/2021

υπολογισμού των μικτών αποδοχών στον μέσο όρο των συνολικών ημερών/ του συνόλου των μηνών.

Για το επίδομα αδειάς, δώρο Χριστουγέννων και δώρο Πάσχα θεωρούμε ότι είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας εταιρείας διότι σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία ως ημερομίσθιο για τον υπολογισμό των επιδομάτων και των δώρων θεωρείται το 1/6 της εβδομαδιαίας αμοιβής. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τη διακήρυξη ο υπολογισμός του ημερομισθίου είναι ο εξής: 6 ώρες ημερησίως $\times$ 4,356=26,14 $\times$ 5 ημέρες εργασίας= 130,70 $\times$ 1/6= 21,78, το οποίο αποτελεί και το ημερομίσθιο για τον υπολογισμό των ανωτέρω. Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη καθώς και ο υπολογισμός δώρων και επιδομάτων που αναφέρει ο προσφεύγων, ισχύουν οι απόψεις που προαναφέρθηκαν.

Αναφορικά με το α/α: 2^α

Επειδή ο υπολογισμός στις προσφορές των διαγωνιζόμενων ενός εύλογου ποσοστού διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους οφέλους και των νομίμων υπέρ δημοσίου κρατήσεων αποσκοπεί στην αναλυτική περιγραφή του κόστους παροχής των εργασιών, ούτως ώστε να είναι ελέγξιμο το ύψος της οικονομικής προσφοράς σε σχέση με το αντικείμενο της υπηρεσίας. Σε αντίθεση ωστόσο προς το κόστος της αμοιβής του προσωπικού, που είναι δυνατόν να προσδιορίζεται επακριβώς με βάση αντικειμενικά δεδομένα, το διοικητικό κόστος, το κόστος αναλωσίμων και το εργολαβικό κέρδος αποδίδονται αναγκαστικά με ορισμένη ελαστικότητα, και πρέπει να εκτιμηθούν από την αναθέτουσα αρχή ως εύλογα προκειμένου η προσφορά να θεωρηθεί αποδεκτή. Η κρίση αυτή ελέγχεται ως προς την τήρηση των άκρων ορίων της διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα και με τα δεδομένα της κοινής πείρας (βλ. Ελ.Συν. Τμ. VI 3016/2012, 1664/2012, 1725/2012 σκ. ....).

Επειδή οι συμμετέχοντες σε διαγωνισμό οφείλουν να υπολογίζουν με την υποβολή της οικονομικής τους προσφοράς και εύλογο διοικητικό κόστος, ώστε να εξασφαλιστεί ένα εύλογο ποσό λειτουργικού κόστους, το οποίο θα καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους και να μην τίθεται σε κίνδυνο η καλή εκτέλεση της σύμβασης και η εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεων. Παράλληλα θα αντιστοιχεί στις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης και θα καλύπτει τα επιμέρους κοστολογήσιμα στοιχεία της διακήρυξης.

Αναφορικά με το διοικητικό κόστος

Η Αναθέτουσα Αρχή αποφάνθηκε ότι ο φορέας «...», έχει υπολογίσει εύλογο διοικητικό κόστος για το Τμήμα 1 Βόλος, που καλύπτει τα επιμέρους κοστολογήσιμα στοιχεία της διακήρυξης, όπως είναι η έκδοση εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και καλής εκτέλεσης, έξοδα δημοσιεύσεων, κ.α. Το κόστος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου συνιστά πάγια δαπάνη, ενώ αναφορικά με το κόστος ιατρών και τεχνικών ασφαλείας, η αμοιβή τους αποτελεί πάγια ανελαστική δαπάνη, η οποία βαρύνει το γενικό λειτουργικό κόστος της εν λόγω εταιρείας ανεξαρτήτως του εάν ανακηρυχθεί ή όχι ανάδοχος και του συγκεκριμένου έργου.

Αναφορικά με το κόστος αναλωσίμων

Όπως ρητά ορίζεται στην οικεία διακήρυξη και ειδικότερα στην παράγραφο 2.4.4. «Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών»: «Για τη σύνταξη της οικονομικής προσφοράς και τον υπολογισμό των επιμέρους στοιχείων αυτής, ως χρονική διάρκεια παροχής των υπηρεσιών λογίζεται η χρονική περίοδος όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 5.8. «Διάρκεια Σύμβασης» της παρούσης, εφόσον αφαιρεθούν τα Σάββατα και οι Κυριακές και περιλαμβάνει μόνον τις εργάσιμες ημέρες κατά τις οποίες θα παρέχει τις υπηρεσίες καθαρισμού ο ανάδοχος και με βάση τις οποίες υποβάλλει την προσφορά του. Τα υλικά καθαριότητας (απορρυπαντικά, απολυμαντικά, κ.α.) καθώς και τα είδη ατομικής υγιεινής (χαρτί υγείας, κρεμοσάπουνο, χειροπετσέτες) θα βαρύνουν το .....».

Επιπλέον, στο με αριθμ. πρωτ. 15588/20/ΓΠ2/7.8.2020 έγγραφό της η Αναθέτουσα Αρχή με θέμα «Διευκρινίσεις στην με αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη για την ανάδειξη αναδόχου/ων στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του ... για τα έτη 2020, 2021 & 2022 με αριθμ. συστήματος ... στο ΕΣΗΔΗΣ [...] αναφέρει ότι:

«... Αναφορικά με το ερώτημα με α/α 14

Στην οικεία διακήρυξη και ειδικότερα στην παράγραφο 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης, σελ. 61 και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ-ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ, σελ. 89, αναφέρεται ότι «Τα υλικά καθαριότητας (απορρυπαντικά, απολυμαντικά, κ.α.) καθώς και τα είδη ατομικής υγιεινής (χαρτί υγείας, κρεμοσάπουνο, χειροπετσέτες) θα βαρύνουν το ...». Σε αυτά

Αριθμός απόφασης: 714/2021

συμπεριλαμβάνονται και οι σακούλες όλων των μεγεθών .....». Κατά συνέπεια των ανωτέρω η αρμόδια Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού διαπίστωσε ότι ο οικονομικός φορέας ... έχει συμπεριλάβει σε αυτή ένα εύλογο ποσό για το κόστος αναλωσίμων.

Αναφορικά με το εργολαβικό κέρδος

Στην οικεία διακήρυξη και ειδικότερα στην παράγραφο 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών» καθώς και στο υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς ορίζεται ρητά: «Στην προσφορά τους, οι συμμετέχοντες, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων.....». Η Αναθέτουσα αρχή δεν είχε ορίσει συγκεκριμένο ποσό ή ποσοστό για το εργολαβικό κέρδος.

Στο με το αριθμ. πρωτ. 15242/20/ΓΠ2/3.8.2020 έγγραφό της με θέμα: Διευκρινίσεις στην με αριθμ. πρωτ. ... διακήρυξη για την Ανάδειξη Αναδόχου/ων στην παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του ... για τα έτη 2020, 2021 & 2022 με αριθμ. συστήματος ... στο ΕΣΗΔΗΣ (σχετ. το με αριθμ. πρωτ. Π.Θ. 14997/20/ΓΠ2/30.7.2020 ερώτημα του Οικονομικού φορέα ... και το με αριθμ. Πρωτ. Π.Θ. 15153/20/ΓΠ2/31.7.2020 ερώτημα του Οικονομικού φορέα [...]) αναφέρεται σε ένα εύρος που θα πρέπει να κυμανθούν οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς. Συγκεκριμένα, αναφέρεται: «....Αναφορικά με το δεύτερο ερώτημα της εταιρείας .... Το 3% στο Διοικητικό κόστος και το 2% στο εργολαβικό κέρδος δεν είναι δεσμευτικά, αλλά ενδεικτικά ωστόσο τα προσφερόμενα ποσά των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων τόσο στο Διοικητικό κόστος όσο και στο εργολαβικό κέρδος δεν θα πρέπει να ξεπερνούν τα ανωτέρω ποσοστά....».

Επιπρόσθετα, το εργολαβικό όφελος μιας επιχείρησης δύναται να συνίσταται, πέραν της λήψης οικονομικού οφέλους. Ο καθορισμός του εργολαβικού κέρδους να ανάγεται στην ευχέρεια του κάθε διαγωνιζόμενου να οργανώσει κατά τρόπο θεμιτό την άσκηση της επιχειρηματικής του δραστηριότητας. Κατά συνέπεια των ανωτέρω η αρμόδια Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού

Αριθμός απόφασης: 714/2021

διαπίστωσε ότι ο οικονομικός φορέας ... έχει συμπεριλάβει σε αυτή ένα εύλογο ποσό για το εργολαβικό κέρδος.

Επί τον δεύτερο λόγο προσφυγής:

Με τον δεύτερο λόγο της με γενικό αριθμό κατάθεσης Α.Ε.Π.Π. 372/2021 προδικαστικής προσφυγής του οικονομικού φορέα με δ.τ. ..., υποστηρίζεται, εκ μέρους της προσφεύγουσας, ότι για το Τμήμα 2-Καρδίτσα ο οικονομικός φορέας ... έχει υπολογίσει εσφαλμένα: 1. το συνολικό εργατικό κόστος παραβιάζοντας κατάφωρα τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Ο λόγος αυτός της προδικαστικής προσφυγής της εταιρείας ... θεωρούμε ότι είναι αβάσιμος και απορριπτέος. Όσον αφορά τις αποδοχές των εργαζομένων με σχέση εργασίας μερικής απασχόλησης υπολογίζονται όπως και οι αποδοχές του συγκρίσιμου εργαζομένου και αντιστοιχούν στις ώρες εργασίας της μερικής απασχόλησης (άρθρο 17, παρ.1, ν. 3899/2010 και άρθρο 2, παρ. 9, ν. 3846/2010). [...]

- Εν συνεχεία, η αναθέτουσα αρχή επαναλαμβάνει τα όσα προαναφέρθηκαν ως προς το Τμήμα 1 του Διαγωνισμού για τον συγκρίσιμο εργαζόμενο, προκειμένου να υποστηρίξει ότι: «Ορθώς, ο οικονομικός φορέας υπό την επωνυμία ..., υπολόγισε τις αμοιβές εργαζομένων μερικής απασχόλησης, για τις ώρες που θα εργάζονται με βάση το ωρομίσθιο των εργαζομένων στην ίδια εργασία με πλήρη απασχόληση και όχι με βάση το ημερομίσθιο (ΑΠ 313/2017). Αναλυτικότερα, για ερμηνεία των ανωτέρω οι υπολογισμοί έχουν ως εξής: Μηνιαίες αποδοχές = 30 ώρες (όπως ρητά ορίζεται στην οικεία διακήρυξη) x 4,3333 x συγκρίσιμο ωρομίσθιο 4,356=566,28 €. [...]

Με δεδομένο ότι το υπουργείο Εργασίας δέχεται ότι ο μήνας έχει 26 εργάσιμες ημέρες και όπως αναλυτικά προαναφέραμε τον τρόπο υπολογισμού των μηνιαίων αποδοχών και όπως προκύπτει άλλωστε από την οικεία διακήρυξη για τις κτιριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος 2- Καρδίτσα, η χρονική διάρκεια για τις παρεχόμενες υπηρεσίες α. στις δομές του Ιδρύματος- Κτηνιατρική είναι 26 μήνες και συγκεκριμένα από 1.11.2020 έως 31.12.2022 και β. στις δομές του Ιδρύματος- πρώην ... 24,5 μήνες και συγκεκριμένα από 15.12.2020 έως 31.12.2022 συνεπώς θεωρούμε ότι είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας εταιρείας σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού των μικτών αποδοχών στον μέσο όρο των συνολικών ημερών/ του συνόλου των μηνών. Για το επίδομα αδείας, δώρο Χριστουγέννων και δώρο Πάσχα θεωρούμε ότι είναι

Αριθμός απόφασης: 714/2021

αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας εταιρείας διότι σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία ως ημερομίσθιο για τον υπολογισμό των επιδομάτων και των δώρων θεωρείται το 1/6 της εβδομαδιαίας αμοιβής. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τη διακήρυξη ο υπολογισμός του ημερομισθίου είναι ο εξής: 6 ώρες ημερησίως $\times$ 4,356=26,14 $\times$ 5 ημέρες εργασίας= 130,70 $\times$ 1/6= 21,78, το οποίο αποτελεί και το ημερομίσθιο για τον υπολογισμό των ανωτέρω. Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη καθώς και ο υπολογισμός δώρων και επιδομάτων που αναφέρει ο προσφεύγων, ισχύουν οι απόψεις που προαναφέρθηκαν.

Επί τον τρίτο λόγο προσφυγής:

Με τον τρίτο λόγο της με γενικό αριθμό κατάθεσης Α.Ε.Π.Π. 372/2021 προδικαστικής προσφυγής του οικονομικού φορέα με δ.τ. ..., υποστηρίζεται, εκ μέρους της προσφεύγουσας, ότι για το Τμήμα 3-Λαμία ο οικονομικός φορέας ... έχει υπολογίσει εσφαλμένα το συνολικό εργατικό κόστος παραβιάζοντας κατάφωρα τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας . Ο λόγος αυτός της προδικαστικής προσφυγής της εταιρείας ... θεωρούμε ότι είναι αβάσιμος και απορριπτέος. Όσον αφορά τις αποδοχές των εργαζομένων με σχέση εργασίας μερικής απασχόλησης υπολογίζονται όπως και οι αποδοχές του συγκρίσιμου εργαζομένου και αντιστοιχούν στις ώρες εργασίας της μερικής απασχόλησης (άρθρο 17, παρ.1, ν. 3899/2010 και άρθρο 2, παρ. 9, ν. 3846/2010). Συγκρίσιμος εργαζόμενος, σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2β, ν. 3846/2010 νοείται κάθε εργαζόμενος πλήρους απασχόλησης που απασχολείται στην ίδια επιχείρηση με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας και εκτελεί ίδια ή παρόμοια καθήκοντα υπό τις αυτές συνθήκες. Επιπρόσθετα, στο έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εποπτευόμενων Φορέων με αριθμ. πρωτ. 41815/Δ.10.199/16.9.2016 με θέμα «Αναβάθμιση πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ» ορίζονται οι μηνιαίες αποδοχές των μερικών απασχολούμενων ως εξής: μηνιαίες αποδοχές=εβδομαδιαίες ώρες $\times$ 4,3333, το οποίο (4,3333) προκύπτει από το κλάσμα των 26 εργάσιμων ημερών δια 6 ημέρες εβδομαδιαίες $\times$ συγκρίσιμο ωρομίσθιο. Ορθώς, ο οικονομικός φορέας υπό την επωνυμία ..., υπολόγισε τις αμοιβές εργαζομένων μερικής απασχόλησης, για τις ώρες που θα εργάζονται με βάση το ωρομίσθιο των εργαζομένων στην ίδια εργασία με πλήρη απασχόληση και όχι με βάση το ημερομίσθιο (ΑΠ 313/2017). Αναλυτικότερα, για

Αριθμός απόφασης: 714/2021

ερμηνεία των ανωτέρω οι υπολογισμοί έχουν ως εξής: Μηνιαίες αποδοχές = 30 ώρες (όπως ρητά ορίζεται στην οικεία διακήρυξη) $\times$ 4,3333 $\times$ συγκρίσιμο ωρομίσθιο 4,356=566,28 €. [...] Με δεδομένο ότι το υπουργείο Εργασίας δέχεται ότι ο μήνας έχει 26 εργάσιμες ημέρες και όπως αναλυτικά προαναφέραμε τον τρόπο υπολογισμού των μηνιαίων αποδοχών και όπως προκύπτει άλλωστε από την οικεία διακήρυξη για τις κτιριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος 3- Λαμία, η χρονική διάρκεια για τις παρεχόμενες υπηρεσίες α. στις δομές του Ιδρύματος- Σχολή θετικών Επιστημών είναι 26 μήνες και συγκεκριμένα από 1.11.2020 έως 31.12.2022 και β. στις δομές του Ιδρύματος- πρώην ... 24,5 μήνες και συγκεκριμένα από 15.12.2020 έως 31.12.2022 συνεπώς θεωρούμε ότι είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας εταιρείας σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού των μικτών αποδοχών στον μέσο όρο των συνολικών ημερών/ του συνόλου των μηνών.

Για το επίδομα αδείας, δώρο Χριστουγέννων και δώρο Πάσχα θεωρούμε ότι είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας εταιρείας, διότι σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία ως ημερομίσθιο για τον υπολογισμό των επιδομάτων και των δώρων θεωρείται το 1/6 της εβδομαδιαίας αμοιβής. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τη διακήρυξη, ο υπολογισμός του ημερομισθίου είναι ο εξής: 6 ώρες ημερησίως $\times$ 4,356=26,14 $\times$ 5 ημέρες εργασίας= 130,70 $\times$ 1/6= 21,78, το οποίο αποτελεί και το ημερομίσθιο για τον υπολογισμό των ανωτέρω. Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη, καθώς και ο υπολογισμός δώρων και επιδομάτων που αναφέρει ο προσφεύγων, ισχύουν οι απόψεις που προαναφέρθηκαν.

Επί τον τέταρτο λόγο προσφυγής:

Με τον τέταρτο λόγο της με γενικό αριθμό κατάθεσης Α.Ε.Π.Π. 372/2021 προδικαστικής προσφυγής του οικονομικού φορέα με δ.τ. ..., υποστηρίζεται, εκ μέρους της προσφεύγουσας, ότι για το Τμήμα 4-Λάρισα ο οικονομικός φορέας ... έχει υπολογίσει εσφαλμένα: 1. το συνολικό εργατικό κόστος παραβιάζοντας κατάφωρα τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας 2. το διοικητικό κόστος, το κόστος αναλωσίμων, και το εργολαβικό κέρδος [...]

• Ως προς τον ανωτέρω λόγο Προσφυγής, η αναθέτουσα αρχή επαναλαμβάνει καταρχάς όσα προαναφέρθηκαν για το Τμήμα 1, 2 και 3 του υπόψη

Αριθμός απόφασης: 714/2021

Διαγωνισμού και εν συνεχεία, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι: «Με δεδομένο ότι το υπουργείο Εργασίας δέχεται ότι ο μήνας έχει 26 εργάσιμες ημέρες και όπως αναλυτικά προαναφέραμε τον τρόπο υπολογισμού των μηνιαίων αποδοχών και όπως προκύπτει άλλωστε από την οικεία διακήρυξη για τις κτιριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος 4 - Λάρισα, η χρονική διάρκεια για τις παρεχόμενες υπηρεσίες α. στις δομές του Ιδρύματος -πρώην Π.Θ. είναι 26 μήνες και συγκεκριμένα από 1.11.2020 έως 31.12.2022 και β. στις δομές του Ιδρύματος- πρώην ... 24,5 μήνες και συγκεκριμένα από 15.12.2020 έως 31.12.2022 συνεπώς θεωρούμε ότι είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας εταιρείας σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού των μικτών αποδοχών στον μέσο όρο των συνολικών ημερών/ του συνόλου των μηνών.

Για το επίδομα αδείας, δώρο Χριστουγέννων και δώρο Πάσχα θεωρούμε ότι είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας εταιρείας διότι σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία ως ημερομίσθιο για τον υπολογισμό των επιδομάτων και των δώρων θεωρείται το 1/6 της εβδομαδιαίας αμοιβής. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τη διακήρυξη ο υπολογισμός του ημερομισθίου είναι ο εξής: 6 ώρες ημερησίως $\times$ 4,356=26,14 $\times$ 5 ημέρες εργασίας= 130,70 $\times$ 1/6= 21,78, το οποίο αποτελεί και το ημερομίσθιο για τον υπολογισμό των ανωτέρω. Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη καθώς και ο υπολογισμός δώρων και επιδομάτων που αναφέρει ο προσφεύγων, ισχύουν οι απόψεις που προαναφέρθηκαν.

Αναφορικά με το διοικητικό κόστος [...] Επειδή οι συμμετέχοντες σε διαγωνισμό οφείλουν να υπολογίζουν με την υποβολή της οικονομικής τους προσφοράς και εύλογο διοικητικό κόστος, ώστε να εξασφαλιστεί ένα εύλογο ποσό λειτουργικού κόστους, το οποίο θα καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους και να μην τίθεται σε κίνδυνο η καλή εκτέλεση της σύμβασης και η εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεων. Παράλληλα θα αντιστοιχεί στις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης και θα καλύπτει τα επιμέρους κοστολογήσιμα στοιχεία της διακήρυξης.

Αναφορικά με το κόστος αναλωσίμων [...]

«Αναφορικά με το ερώτημα με α/α 14

Στην οικεία διακήρυξη και ειδικότερα στην παράγραφο 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης, σελ. 61 και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ-ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ,

Αριθμός απόφασης: 714/2021

σελ. 89, αναφέρεται ότι: «Τα υλικά καθαριότητας (απορρυπαντικά, απολυμαντικά, κ.α.) καθώς και τα είδη ατομικής υγιεινής (χαρτί υγείας, κρεμοσάπουνο, χειροπετσέτες) θα βαρύνουν το ...». Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται και οι σακούλες όλων των μεγεθών ». Κατά συνέπεια των ανωτέρω, η αρμόδια Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού διαπίστωσε ότι ο οικονομικός φορέας ... έχει συμπεριλάβει σε αυτή ένα εύλογο ποσό για το κόστος αναλωσίμων. [...]»

- Ως προς το ζήτημα του εργολαβικού κέρδους, η αναθέτουσα αρχή επαναλαμβάνει όσα προαναφέρθηκαν στην παρούσα σκέψη, για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι: «[...] Επιπρόσθετα, Το εργολαβικό όφελος μιας επιχείρησης δύναται να συνίσταται, πέραν της λήψης οικονομικού οφέλους. Ο καθορισμός του εργολαβικού κέρδους να ανάγεται στην ευχέρεια του κάθε διαγωνιζόμενου να οργανώσει κατά τρόπο θεμιτό την άσκηση της επιχειρηματικής του δραστηριότητας. Κατά συνέπεια των ανωτέρω η αρμόδια Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού διαπίστωσε ότι ο οικονομικός φορέας ... έχει συμπεριλάβει σε αυτή ένα εύλογο ποσό για το εργολαβικό κέρδος.»

- Εν συνεχεία, ως προς το **Τμήμα 5 του υπόψη Διαγωνισμού**, το Πανεπιστήμιο επαναλαμβάνει τις διατάξεις, Εγκυκλίους κλπ που προαναφέρθηκαν στην παρούσα σκέψη, για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι: «Με δεδομένο ότι το υπουργείο Εργασίας δέχεται ότι ο μήνας έχει 26 εργάσιμες ημέρες και όπως αναλυτικά προαναφέραμε. τον τρόπο υπολογισμού των μηνιαίων αποδοχών και όπως προκύπτει άλλωστε από την οικεία διακήρυξη για τις κτιριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος 5- Τρίκαλα, η χρονική διάρκεια για τις παρεχόμενες υπηρεσίες α. στις δομές του Ιδρύματος- ΤΕΦΑΑ είναι 26 μήνες και συγκεκριμένα από 1.11.2020 έως 31.12.2022 και β. στις δομές του Ιδρύματος- πρώην ... 24,5 μήνες και συγκεκριμένα από 15.12.2020 έως 31.12.2022 συνεπώς θεωρούμε ότι είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας εταιρείας σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού των μικτών αποδοχών στον μέσο όρο των συνολικών ημερών/ του συνόλου των μηνών.

Για το επίδομα αδείας, δώρο Χριστουγέννων και δώρο Πάσχα θεωρούμε ότι είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας εταιρείας διότι σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία ως ημερομίσθιο για τον υπολογισμό των επιδομάτων και των δώρων θεωρείται το 1/6 της εβδομαδιαίας αμοιβής. Εν προκειμένω,

όπως προκύπτει από τη διακήρυξη ο υπολογισμός του ημερομισθίου είναι ο εξής: 6 ώρες ημερησίως $\times$ 4,356=26,14 $\times$ 5 ημέρες εργασίας= 130,70 $\times$ 1/6= 21,78, το οποίο αποτελεί και το ημερομίσθιο για τον υπολογισμό των ανωτέρω. Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη καθώς και ο υπολογισμός δώρων και επιδομάτων που αναφέρει ο προσφεύγων, ισχύουν οι απόψεις που προαναφέρθηκαν.».

• Τέλος, ως προς το ζήτημα του ιδιωτικού συμφωνητικού του «τρίτου» οικονομικού φορέα, το υπόψη Νοσοκομείο υποστηρίζει τα κάτωθι: «Ο λόγος αυτός της προδικαστικής προσφυγής της εταιρείας ... είναι αβάσιμος και απορριπτέος διότι από τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής της εταιρείας ..., προκύπτει ότι έχει προσκομίσει όλα τα έγγραφα βάσει της διακήρυξης, όπως ΕΕΕΣ του οικονομικού φορέα ..., Ιδιωτικό συμφωνητικό, Έγγραφο Δέσμευση και Υπεύθυνη Δήλωση δανεισμού εμπειρίας. Ενώ, αναφορικά με το ότι οι όροι του Ιδιωτικού Συμφωνητικού είναι αόριστοι και ότι δεν επαρκούν για τη σοβαρότητα και δεσμευτικότητα των προθέσεων τόσο του τρίτου δανείζοντας εμπειρία όσο και της συμμετέχουσας εταιρείας ..., καθώς και για την παροχή εγγυήσεων προς την Αναθέτουσα Αρχή για τη διάθεση συγκεκριμένων πόρων κρίνονται αβάσιμοι, καθώς συμπεριλαμβάνονται σε αυτό οι όροι.[...]

11. Επειδή στο με αρ. πρωτ. 3334/21/ΓΠ2/26.02.20201 έγγραφο Απόψεων του ... αναφέρονται σε σχέση με την Προσφορά της τρίτης παρεμβαίνουσας («...») τα κάτωθι: «...**Αναφορικά με το α/α 1** Κατά τον έλεγχο της οικονομικής προσφοράς του οικονομικού φορέα ... η αρμόδια Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού διαπίστωσε ότι δεν είχε συμπεριλάβει σε αυτή ποσό για το κόστος αναλωσίμων. Με το υπ' αριθμ. 157/21/ΓΠ2/8.1.2021 έγγραφο της η Αναθέτουσα Αρχή διαβίβασε σχετικό αίτημα παροχής διευκρινίσεων, εκ μέρους της αρμόδιας Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού, προς τον οικονομικό φορέα ... αναφορικά με την μη ενσωμάτωση του κόστους αναλωσίμων στην προσφορά του οικονομικού φορέα .... Στο με αριθμ. πρωτ. Π.Θ. 573/21/ΓΠ2/18.1.2021 έγγραφό του ο οικονομικός φορέας ... παρείχε τις απαιτούμενες εξηγήσεις και η εξήγηση έγινε αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή.

Αριθμός απόφασης: 714/2021

• Περαιτέρω, όσον αφορά στον υπολογισμό του εργατικού κόστους για το **Τμήμα 2 και το Τμήμα 5 του υπόψη Διαγωνισμού**, η αναθέτουσα αρχή επαναλαμβάνει όσα αναφέρθηκαν στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας για την Προσφορά της εταιρίας «...», για να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι: «Με δεδομένο ότι το υπουργείο Εργασίας δέχεται ότι ο μήνας έχει 26 εργάσιμες ημέρες και όπως αναλυτικά προαναφέραμε τον τρόπο υπολογισμού των μηνιαίων αποδοχών και όπως προκύπτει άλλωστε από την οικεία διακήρυξη για τις κτιριακές εγκαταστάσεις του Τμήματος 2- Καρδίτσα, η χρονική διάρκεια για τις παρεχόμενες υπηρεσίες α. στις δομές του Ιδρύματος- Κτηνιατρική είναι 26 μήνες και συγκεκριμένα από 1.11.2020 έως 31.12.2022 και β. στις δομές του Ιδρύματος- πρώην ... 24,5 μήνες και συγκεκριμένα από 15.12.2020 έως 31.12.2022 συνεπώς θεωρούμε ότι είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας εταιρείας σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού των μικτών αποδοχών στον μέσο όρο των συνολικών ημερών/ του συνόλου των μηνών. Ομοίως, συμβαίνει και στα λοιπά Τμήματα 1-Βόλος, Τμήμα 4-Λάρισα και Τμήμα 5- Τρίκαλα.

Για το επίδομα αδείας, δώρο Χριστουγέννων και δώρο Πάσχα θεωρούμε ότι είναι αβάσιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας εταιρείας διότι σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία ως ημερομίσθιο για τον υπολογισμό των επιδομάτων και των δώρων θεωρείται το 1/6 της εβδομαδιαίας αμοιβής. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τη διακήρυξη ο υπολογισμός του ημερομισθίου είναι ο εξής: 6 ώρες ημερησίως $\times 4,356=26,14 \times 5$ ημέρες εργασίας= 130,70 $\times 1/6=21,78$, το οποίο αποτελεί και το ημερομίσθιο για τον υπολογισμό των ανωτέρω. Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη καθώς και ο υπολογισμός δώρων και επιδομάτων που αναφέρει ο προσφεύγων, ισχύουν οι απόψεις που προαναφέρθηκαν. [...]

Από τα ως άνω προκύπτει ρητά, επί ποινή αποκλεισμού, στην οικεία διακήρυξη ότι οι συμμετέχοντες οικονομικοί φορείς οφείλουν να προσκομίζουν: α) την ηλεκτρονική οικονομική προσφορά τους, όπως αυτή εξάγεται από το σύστημα, ψηφιακά υπογεγραμμένη και β) την οικονομική του προσφορά τους Υποδείγματος του Παραρτήματος Β της παρούσας διακήρυξης σε μορφή pdf, επίσης ψηφιακά υπογεγραμμένο καθώς και τα στοιχεία του άρθρου 68 παρ. 1 του ν.3863/2010, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρ.22 του ν

Αριθμός απόφασης: 714/2021

4144/2013. Από τον έλεγχο της οικονομικής προσφοράς της εταιρείας ..., η Αναθέτουσα Αρχή διαπίστωσε ότι ήταν σύμφωνη με τα όσα αυτή όριζε στην οικεία διακήρυξη. Από τον έλεγχο της οικονομικής προσφοράς του οικονομικού φορέα ... δεν προκύπτει αναντιστοιχία των πινάκων της οικονομικής με την ανάλυση του εργατικού κόστους.».

12. Επειδή, στο με αρ. πρωτ. 3334/21/ΓΠ2/26.02.2021 έγγραφο Απόψεων της αναθέτουσας αρχής αναφέρονται - σε σχέση με την Προσφορά της **πρώτης παρεμβαίνουσας** («...») για τα επίμαχα Τμήματα 2 και 3 του Διαγωνισμού - τα κάτωθι: «[...] Σε περίπτωση, επομένως, κατά την οποία κατά τη διακήρυξη απαιτείται ο συνυπολογισμός στην οικονομική προσφορά και ενός εύλογου ποσοστού διοικητικού κόστους παροχής των επίμαχων υπηρεσιών, η αναθέτουσα Αρχή οφείλει να εξετάσει, αν υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες της διενεργούμενης διαγωνιστικής διαδικασίας, εν όψει και των τυχόν παρεχόμενων από τον διαγωνιζόμενο επί του θέματος διευκρινίσεων, το προσφερόμενο από αυτόν ποσοστό διοικητικού κόστους είναι εύλογο, εις τρόπον ώστε να καλύπτονται στοιχειωδώς οι λειτουργικές ανάγκες εκτέλεσης της υπό σύναψη συμβάσεως (β'. Ε.Α. 187/2013)». Η Αναθέτουσα εγκρίνει ότι ο φορέας ..., έχει υπολογίσει διοικητικό κόστος, για το Τμήμα 3 - Λαμία, τα οποία καλύπτει τα επιμέρους κοστολογήσιμα στοιχεία της οικείας διακήρυξης, όπως είναι η έκδοση εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και καλής εκτέλεσης. Το κόστος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου συνιστά πάγια δαπάνη, ενώ αναφορικά με το κόστος ιατρών και τεχνικών ασφαλείας, η αμοιβή τους αποτελεί πάγια ανελαστική δαπάνη, η οποία βαρύνει το γενικό λειτουργικό κόστος της εν λόγω εταιρείας ανεξαρτήτως του εάν ανακηρυχθεί ή όχι ανάδοχος και του συγκεκριμένου έργου.».

13. Επειδή, στις 19.03.2021, η προσφεύγουσα υπέβαλε εμπροθέσμως Υπόμνημα, σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, ως τροποποιήθηκε και ισχύει, όπου αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα κάτωθι: «[...] Ως προς τις απόψεις της Αναθέτουσα Αρχής σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού του εργατικού κόστους για όλα τα τμήματα, επισημαίνουμε :

A) Οι 26 ημέρες για τον υπολογισμό των μεικτών αποδοχών που επικαλείται η αναθέτουσα αρχή είναι εσφαλμένος καθώς σύμφωνα με το άρθρο 39

Αριθμός απόφασης: 714/2021

«Κοινωνική ασφάλιση μερικώς απασχολουμένων» Ν 1892/90 «2. Κατ' εξαίρεση, στην ασφάλιση του μερικώς απασχολούμενου, ανεξαρτήτως του αν αμείβεται με μισθό ή ημερομίσθιο, αναγνωρίζονται όλες οι ημέρες εργασίας που πραγματοποιεί σε κάθε μισθολογική περίοδο, εφαρμοζομένων αναλόγως και των διατάξεων για την αναγνώριση περισσότερων ημερών εργασίας επί πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας». Από την ανωτέρω διάταξη προκύπτει ότι ως ασφαλιστικές ημέρες για τους μερικώς απασχολούμενους αναγνωρίζονται όλες οι ημέρες εργασίας ασχέτου αν αμείβονται με μισθό ή με ημερομίσθιο. Άρα ο υπολογισμός των μεικτών αλλά και των ασφαλιστικών εισφορών με τις 26 πλασματικές ημέρες του μήνα είναι εσφαλμένος.

Β) Ο υπολογισμός των Δώρων και επιδομάτων στην μερική απασχόληση γίνεται με το ωρομίσθιο απόφαση ΑΕΠΠ 869/2020 καθώς και την απόφαση του ΑΠ 1166/2014.

Γ) Για τις αποδοχές των αντικαταστατών η αναθέτουσα αρχή αναφέρει στις απόψεις της, σελίδα 4 στο τέλος της 2ης παραγράφου « Για τις αποδοχές του αντικαταστάτη καθώς και ο υπολογισμός δώρων και επιδόματος που αναφέρει ο προσφεύγων ισχύουν οι απόψεις που προαναφέρθηκαν».

Από τις απόψεις όμως της αναθέτουσας αρχής δεν προκύπτει : α) γιατί δεν υπολόγισε τις επιπλέον ημέρες άδειας που δικαιούται ο εργαζόμενος όταν απασχολείται σε διάστημα μεγαλύτερου του ενός έτους (21 ημέρες για το 2ο έτος και 22 ημέρες από το 3ο ημερολογιακό έτος) β) για ποιο λόγο δεν υπολόγισε αναλογία άδειας για του αντικαταστάτες.».

Εν συνεχεία, η προσφεύγουσα αντικρούει τις Απόψεις της δεύτερης παρεμβαίνουσας, δυνατότητα ωστόσο που δεν προβλέπεται στον νόμο, καθώς από τη σαφή γραμματική διατύπωση του άρθρου 365 παρ. 1 του Ν. 4412/2016, ως ισχύει, προκύπτει ευχερώς ότι ο προσφεύγων διαθέτει δικαίωμα υποβολής Υπομνήματος μόνο προς τον σκοπό αντίκρουσης των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και ουχί των τυχόν παρεμβαινόντων.

14. Επειδή, στο άρθρο 2.4.4. («Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών») της επίμαχης Διακήρυξης (σελ. 59-60), ορίζεται ότι: «Η Οικονομική Προσφορά υποβάλλεται ηλεκτρονικά, επί ποινή απορρίψεως, στον (υπό) φάκελο «Οικονομική Προσφορά». Η οικονομική προσφορά, συντάσσεται

Αριθμός απόφασης: 714/2021

συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος. Στην συνέχεια, το σύστημα παράγει σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο, σε μορφή pdf, το οποίο υπογράφεται ψηφιακά και υποβάλλεται από τον προσφέροντα. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος και του παραγόμενου ψηφιακά υπογεγραμμένου ηλεκτρονικού αρχείου πρέπει να ταυτίζονται. Σε αντίθετη περίπτωση, το σύστημα παράγει σχετικό μήνυμα και ο οικονομικός φορέας καλείται να παράγει εκ νέου το ηλεκτρονικό αρχείο pdf. Εφόσον η οικονομική προσφορά δεν έχει αποτυπωθεί στο σύνολό της στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, ο οικονομικός φορέας επισυνάπτει ψηφιακά υπογεγραμμένα τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία. Συγκεκριμένα, οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να επισυνάψουν στον (υπο)φάκελο “Οικονομική προσφορά”:

α) την ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του, όπως αυτή εξάγεται από το σύστημα, ψηφιακά υπογεγραμμένη και β) την οικονομική του προσφορά του Υποδείγματος του Παραρτήματος Β της παρούσας διακήρυξης σε μορφή pdf, επίσης ψηφιακά υπογεγραμμένο. Το υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς ανά Τμήμα του Παραρτήματος Β θα είναι αναρτημένο σε επεξεργάσιμη μορφή στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού. Αναλυτικότερα, Στην ηλεκτρονική οικονομική προσφορά η οποία θα συμπληρωθεί από τους οικονομικούς φορείς στην αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος (ΕΣΗΔΗΣ), λόγω της ύπαρξης πέντε (5) τμημάτων για τα οποία μπορεί να υποβληθούν προσφορές από τους οικονομικούς φορείς, η τιμή που θα δοθεί θα αφορά στο κόστος του συνόλου των υπηρεσιών προ ΦΠΑ του Τμήματος για το οποίο υποβάλλεται προσφορά. Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό Φ.Π.Α. επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα. Εν ολίγοις, στην ηλεκτρονική προσφορά του κάθε Τμήματος της παρούσης δεν θα απεικονίζονται αναλυτικά ανά δομή τα κόστη για τις απαιτούμενες υπηρεσίες αλλά το συνολικό κόστος των δομών για τις απαιτούμενες υπηρεσίες του κάθε Τμήματος. Παράδειγμα για την οικονομική προσφορά στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, ήτοι ειδική ηλεκτρονική φόρμα του συστήματος (ΕΣΗΔΗΣ): Στο Τμήμα 2 – Καρδίτσα και για το συνολικό αριθμό των δομών του εν λόγω Τμήματος, ήτοι δύο (2) δομές: δομή Κτηνιατρικής και δομή Πρώην ..., έχει εισαχθεί η τιμή των 711.131,43€ του Τμήματος άνευ ΦΠΑ. Συνεπώς, εάν η προσφερόμενη τιμή για το σύνολο των δομών του Τμήματος 2 ενός οικονομικού

Αριθμός απόφασης: 714/2021

φορέα είναι π.χ. 710.000,00 προ ΦΠΑ (όπως το σύνολο στην αναλυτική του οικονομική προσφορά του υποδείγματος Β, προ ΦΠΑ) θα πρέπει να εισάγει την τιμή των 710.000,00€ στον ηλεκτρονικό τόπο.

Επιπλέον, ο προσφέρων επισυνάπτει υποχρεωτικά σε ξεχωριστό ηλεκτρονικό αρχείο, το οποίο θα είναι ψηφιακά υπογεγραμμένο, το υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς που περιλαμβάνεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β –ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ της παρούσας διακήρυξης, και το οποίο θα αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της σύμβασης που θα υπογραφεί σε περίπτωση κατακύρωσης, Σε αυτό θα απεικονίζονται τα προσφερόμενα κόστη ανά δομή (όπως αυτές έχουν οριστεί από το ...) του κάθε Τμήματος. Σημείωση. Η ηλεκτρονική οικονομική προσφορά του συστήματος καθώς και η οικονομική προσφορά του Υποδείγματος στο Παράρτημα Β της παρούσης θα πρέπει να έχει ίδιο συνολικό κόστος των υπηρεσιών προ ΦΠΑ ανά Τμήμα. Σε περίπτωση ύπαρξης διαφορών μεταξύ αυτών θα υπερισχύσει η οικονομική προσφορά του Υποδείγματος του Παραρτήματος Β της παρούσης. Η οικονομική προσφορά δεν θα πρέπει να ξεπερνά τον ενδεικτικό προϋπολογισμό ανά αυτοτελές Τμήμα ούτε και τον ενδεικτικό προϋπολογισμό της κάθε δομής, όπως αυτές περιγράφονται ως κάτωθι, του κάθε αυτοτελούς Τμήματος. Υπέρβαση του προϋπολογισμού συνεπάγεται τον αποκλεισμό της προσφοράς. Ο αριθμός των δομών(*) ανά Τμήμα έχει ως ακολούθως: [...]

Επιπλέον, οι συμμετέχουσες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, επί ποινή αποκλεισμού, υποχρεούνται να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα στοιχεία του άρθρου 68 παρ. 1 του ν.3863/2010, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρ.22 του ν 4144/2013: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά. στ) τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο Τα ανωτέρω στοιχεία, επί ποινή αποκλεισμού, εξειδικεύονται σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους.

Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο κατακύρωσης [Η κατακύρωση της σύμβασης κατά τη διαδικασία της παρούσας σύμβασης (διαγωνισμός) θα γίνει με κριτήριο την

Αριθμός απόφασης: 714/2021

πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη) ανά αυτοτελές Τμήμα και στο σύνολο αυτού και η οποία θα προκύψει βάσει των όρων της οικείας διακήρυξης και των σχετικών διατάξεων νόμου καθώς και όπως ορίζεται κατωτέρω: Η τιμή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται σε ευρώ. Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Ο ΦΠΑ θα βαρύνει το .... Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ . Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται.».

15. Επειδή, κατά πάγια νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει τον Διαγωνισμό και δεσμεύει, τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΣτΕ 3703/2010, ΣτΕ 53/2011, ΕΣ Πράξεις Τμήματος VI 78/2007, 19/2005, 31/2003 κλπ), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση ουσιωδών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (ΣτΕ 2772/1986, 3670/1992, 2137/1993). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της Διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους, καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της Διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής, αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (ΔΕΕ, Απόφαση της 18.10.2001, Υπόθεση C-19/00 Siac Construcrtion Ltd, σκέψεις 34 και 44· ΔΕΕ, Απόφαση της 25.04.1996, Υπόθεση C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 54).

16. Επειδή, σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, που διέπει το σύνολο της διοικητικής δράσης, κάθε Διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν δεν περιέχει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους διαγωνιζομένους την υποχρέωση τήρησης των κειμένων διατάξεων κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους. Μεταξύ των διατάξεων

αυτών, «προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης. Αντίθετη εκδοχή, σύμφωνα με την οποία - ελλείψει σχετικής ρήτηρας στη Διακήρυξη - οι διαγωνιζόμενοι θα μπορούσαν να διαμορφώνουν την προσφορά τους και κάτω του ελαχίστου κατά νόμον εργατικού κόστους, ο δε έλεγχος του στοιχείου αυτού δεν θα γινόταν κατά την κατάθεση των προσφορών, αλλά μετά τη σύναψη της σχετικής συμβάσεως, δεν παραβιάζει μόνο την αρχή της νομιμότητας της διοικητικής δράσεως, αλλά δημιουργεί και συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού, προσκρούοντας για τον λόγο αυτό και στις αρχές της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας [...]» (ΕΑ 58/2009, 791, 840/1172/2008).

17. Επειδή, όπως έχει νομολογιακά κριθεί, στην οικονομική προσφορά πρέπει να ενσωματώνεται ένα εύλογο και όχι μηδαμινό ποσοστό του διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών, των αναλώσιμων, του εργολαβικού κέρδους και των νόμιμων κρατήσεων, ώστε να μην τίθεται σε κίνδυνο η εκτέλεση της σχετικής σύμβασης (Αποφάσεις ΕΑ 675/2002, 272/2008, 1257, 1262, 1297 και 1299/2009, 970/2010, 328/2013, 108/2014 κλπ). Επειδή, η υποβολή «ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς» δύναται να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και να πλήξει την επί ίσοις όροις συμμετοχή των ενδιαφερομένων στους διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, αφού με τη μεθόδευση αυτή οι λοιποί υποψήφιοι αποκλείονται κατά το στάδιο αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών και η διαδικασία αποβαίνει υπέρ του διαγωνιζομένου εκείνου, που προσφέρει τις υπηρεσίες του αντί αδικαιολόγητα χαμηλού, σε σχέση με τα κρατούντα στην αγορά, τιμήματος.

18. Επειδή, η διαδικασία πρόσκλησης του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016, για την παροχή διευκρινίσεων, συντάσσεται σύμφωνα με τις αρχές της παρ. 1 του άρθρου 18 («Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων») του ως άνω Νόμου και πρέπει να απευθύνεται επί ίσοις όροις σε όλους τους συμμετέχοντες που βρίσκονται στην ίδια κατάσταση (οι Προσφορές τους χαρακτηρίστηκαν ως ασυνήθιστα χαμηλές και απαιτούν την παροχή εξηγήσεων). Περαιτέρω, η πρόσκληση πρέπει να αφορά όλα τα σημεία της Προσφοράς, από τα οποία η αναθέτουσα αρχή τη χαρακτηρίζει ως

Αριθμός απόφασης: 714/2021

«ασυνήθιστα χαμηλή», απαιτούσα την παροχή εξηγήσεων. Συνεπώς, οι αναθέτουσες αρχές δεν μπορούν να απορρίψουν (εκ των υστέρων) οικονομική προσφορά, λόγω ενδεχόμενης ασάφειας του ποσού της, εάν το συγκεκριμένο (ασυνήθιστα χαμηλό) τμήμα της προσφοράς της, δεν αποτέλεσε αντικείμενο της εν λόγω πρόσκλησης. Απόκειται στην αναθέτουσα αρχή να διατυπώσει με σαφήνεια την πρόσκληση που απευθύνει στους οικονομικούς φορείς, προκειμένου να τους παράσχει τη δυνατότητα να αποδείξουν κατά τρόπο πλήρη και λυσιτελή τη σοβαρότητα των προσφορών τους (ΔΕΕ, Απόφαση της 29.03.2012, Υπόθεση C-599/10 SAG ELV Slovensko as, σκέψη 31). Επισημαίνεται ότι η αναθέτουσα Αριθμός αρχή: α) πρέπει να εξετάσει όλα τα αποδεικτικά στοιχεία, ακόμη και αυτά που δεν εμπίπτουν στην παρ. 2 του άρθρου 88 του Ν. 4412/2018 και β) μπορεί να απορρίψει Προσφορά, μόνο εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται.

19. Επειδή, κατά την πάγια νομολογία επί του προΐσχύοντος νομικού πλαισίου, σε περίπτωση που διαγωνιζόμενος προβάλλει ενώπιον της αναθέτουσας αρχής ειδικούς και συγκεκριμένους ισχυρισμούς περί υποβολής υπερβολικά χαμηλής προσφοράς εκ μέρους άλλου διαγωνιζομένου, γεννάται υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να απαντήσει με πλήρη, ειδική και σαφή αιτιολογία επί αυτών, αφού ζητήσει διευκρινίσεις από τον διαγωνιζόμενο που φέρεται να έχει υποβάλει την ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά.

20. Επειδή, περαιτέρω, με Απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΛΣυν Τμ. Μείζονος 7μελούς σύνθεσης), με την οποία επικυρώθηκε η ορθότητα της κρίσης της 47/2018 απόφασης του VI Τμήματος, κρίθηκε ότι, εφόσον η Προσφορά μιας εταιρείας φαίνεται *prima facie* ασυνήθιστα χαμηλή, ο αναθέτων φορέας όφειλε να καλέσει την ως άνω εταιρεία να παράσχει εξηγήσεις-διευκρινίσεις για τη σοβαρότητα και βιωσιμότητα της Προσφοράς της και να προσκομίσει τα αναγκαία δικαιολογητικά στοιχεία, ως εκ τούτου δε, κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 313 του Ν. 4412/2016 (διάταξη αντίστοιχη του άρθρου 88 που αφορά τις αναθέτουσες αρχές), προέβη στον

Αριθμός απόφασης: 714/2021

αποκλεισμό της εταιρείας αυτής, χωρίς προηγουμένως να της δοθεί η δυνατότητα να παράσχει τις ως άνω διευκρινίσεις.

21. Επειδή, η οικονομική προσφορά διαγωνιζόμενου σε διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης για υπηρεσίες φύλαξης/καθαριότητας, δεν μπορεί, κατά την κοινή αντίληψη, να συντίθεται μόνο από το κόστος της μισθοδοσίας του προσωπικού που θα ασχοληθεί στην παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών, αλλά θα πρέπει να περιλαμβάνει και το λειτουργικό (διοικητικό) κόστος, καθώς επίσης και να καταλείπει και κάποιο περιθώριο κέρδους, ώστε να μην θέτει σε κίνδυνο την εκτέλεση της σχετικής συμβάσεως (Αποφάσεις ΕΑ 675/2002, 272/2008, 1257, 1262, 1297 και 1299/2009, 970/2010 κλπ).

22. Επειδή, οι εταιρίες παροχής υπηρεσιών φύλαξης/καθαριότητας, θα πρέπει, κατά την ρητώς εκπεφρασμένη με τις διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 βούληση του νομοθέτη, να υπολογίζουν κατά τη σύνταξη της Προσφοράς τους εύλογο (και κατά συνεκδοχή ελέγξιμο από τις αναθέτουσες αρχές, με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και τις παρεχόμενες από τις προσφέρουσες εταιρείες εξηγήσεις), ποσοστό διοικητικού κόστους και εργολαβικού κέρδους (ΣΤΕ 198/2013, ΔΕφ Θεσσαλ. 344/2012, ΕΛΣυν VI Τμ. 150/2014). Το κόστος αμοιβής των εργαζομένων επιβάλλεται να μην υπολείπεται του οριζομένου στην οικεία Συλλογική Σύμβαση Εργασίας ή στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, ενώ το ποσοστό του διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών των προσφερόντων, πρέπει να μην είναι μηδαμινό, η δε Προσφορά θα πρέπει επιπλέον να ενσωματώνει και ένα εύλογο και όχι μηδαμινό ποσοστό αναλώσιμων, εργολαβικού κέρδους καθώς και τις νόμιμες κρατήσεις (ΔΕφΘεσ 339/2013). Σημειώνεται επίσης ότι, στο πλαίσιο της παρούσας δημοσιονομικής συγκυρίας, οι αναθέτουσες αρχές -και αντιστοίχως η Αρχή- θα πρέπει να συνεκτιμούν ότι το εργοδοτικό όφελος δεν είναι πάντα δυνατόν να αποτιμηθεί χρηματικά μέσα στα στενά όρια μιας οικονομικής προσφοράς (ΔΕφΑθ 873/2012). Ωστόσο, οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να προσκομίζουν εμπειριστατωμένα στοιχεία, τα οποία να ερείδονται σε συγκεκριμένα δεδομένα, ώστε να εξαχθεί μια ασφαλής αξιολογική κρίση.

Αριθμός απόφασης: 714/2021

23. Επειδή, κατά πάγια νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων, οικονομική προσφορά, που υπολείπεται του κατώτερου ορίου εργατικού κόστους, όπως αυτό προσδιορίζεται με τη Διακήρυξη, είναι απαράδεκτη και απορριπτέα, ως μη σύμφωνη με τους όρους της Διακήρυξης και προφανώς, ζημιογόνος, έστω και αν δεν υπολείπεται του ελάχιστου εργατικού κόστους, που προσδιορίζεται από την ισχύουσα νομοθεσία και τις συναφείς Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας (ΔιοικΕφΘεσ. 81/2015, ΕΣ (Μείζονος) 3976/2014, ΔιοικΕφΘεσ. 254/2012, 311/2012 κ.α.).

24. Επειδή, από την εξέταση του συνόλου των στοιχείων της εξεταζόμενης υπόθεσης, λεκτέα είναι τα κάτωθι:

● ΠΡΟΣΦΟΡΑ «...»

► Κατά την προσφεύγουσα, το δηλωθέν από την εταιρία «...», ποσό διοικητικού κόστους (500,00€) για τις κτιριακές εγκαταστάσεις του πρώην ... (με διάρκεια σύμβασης 15.12.2020 έως 31.12.2022) και το δηλωθέν ποσό διοικητικού κόστους (150,00€) για τις κτιριακές εγκαταστάσεις του πρώην ..., με διάρκεια σύμβασης 15.12.2020 έως 31.12.2022, ήτοι, το συνολικό ποσό διοικητικού κόστους των **650,00€ για το Τμήμα 2 (Καρδίτσα) του υπόψη Διαγωνισμού**, κρίνεται, σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας και των συνθηκών της αγοράς, ως μη εύλογο.

Ειδικότερα, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι εάν αφαιρεθεί το κόστος των δημοσιεύσεων από το ανωτέρω δηλωθέν διοικητικό κόστος (650,00€ - 438,96€ = 211,04€) – το οποίο (κόστος δημοσιεύσεων), ανέρχεται, βάσει της διευκρίνισης Νο 1 για το Τμήμα 2 του υπόψη Διαγωνισμού, στο ποσό των 438,96€ – απομένουν μόνο 211,04€ για όλα τα υπόλοιπα κόστη και β) στο ως άνω δηλωθέν διοικητικό κόστος δεν έχει υπολογισθεί το κόστος του Τεχνικού Ασφαλείας, του Ιατρού Εργασίας, των εγγυητικών επιστολών και των στολών, ήτοι, συνολικό κόστος που - κατά προσέγγιση - ανέρχεται στο ποσό των 649,16€.

► Περαιτέρω, ως υποστηρίζει η προσφεύγουσα, το δηλωθέν από την εταιρία «...», ποσό διοικητικού κόστους ύψους 150,00€ για τις κτιριακές εγκαταστάσεις του πρώην ..., με διάρκεια σύμβασης 15.12.2020 έως 31.12.2022 και, επίσης, το δηλωθέν διοικητικό κόστος ύψους 200,00€ για τις κτιριακές εγκαταστάσεις του τμήματος Θετικών Επιστημών (του πρώην ...), με διάρκεια σύμβασης

Αριθμός απόφασης: 714/2021

1.11.2020 έως 31.12.2022, ήτοι, το **συνολικό δηλωθέν διοικητικό κόστος ύψους 350,00€ για το Τμήμα 3 – (Λαμία) του υπόψη Διαγωνισμού**, κρίνεται, σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας και των συνθηκών της αγοράς, ως εύλογο.

Ειδικότερα, η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι, εάν αφαιρεθεί το κόστος των δημοσιεύσεων από ανωτέρω συνολικό δηλωθέν διοικητικό (350,00€) – το οποίο (κόστος δημοσιεύσεων), ανέρχεται, βάσει της διευκρίνισης Νο 1 για το Τμήμα 3 του υπόψη Διαγωνισμού, στο ποσό των 322,40€ – απομένουν μόνο 27,60€ (350,00€- 322,40 €= 27,60€) για όλα τα υπόλοιπα κόστη και β) εάν από το συνολικό δηλωθέν ποσό διοικητικού κόστους αφαιρεθεί μόνο το κόστος των εγγυητικών επιστολών, το ποσό που απομένει για όλα τα υπόλοιπα κόστη είναι 39,18€.

► Κατά την παρεμβαίνουσα, τα δηλωθέντα για τα ανωτέρω Τμήματα του Διαγωνισμού ποσά διοικητικού κόστους παρίστανται εύλογα, δοθέντος ότι: α) έχει ήδη αποσβέσει το κόστος αγοράς του απαραίτητου εξοπλισμού από προηγούμενες συμβάσεις, β) με την παροχή των επίμαχων υπηρεσιών επιδιώκεται η διατήρηση της θέσης της στην αγορά, καθώς και η διαφημιστική της προβολή και γ) έχει εν ισχύ συμβάσεις με την Αποκεντρωμένη Διοίκηση ... και πιο συγκεκριμένα, με την Περιφέρεια ... και επίσης διατηρεί συμφωνίες με τον Ιατρό Εργασίας, τον Τεχνικό Ασφαλείας και τον προμηθευτή των στολών, οι οποίοι έχουν ήδη δεσμευθεί ότι οι εκάστοτε χρεώσεις θα είναι μηδενικές. Προς απόδειξη δε των ανωτέρω, η παρεμβαίνουσα υπέβαλε συνημμένα με την Παρέμβασή της: α) τις σχετικές συμβάσεις με την Περιφέρεια ..., β) την, από 25.02.2021, βεβαίωση της εταιρίας «...», για το ότι, σε περίπτωση που η παρεμβαίνουσα αναδειχθεί ανάδοχος της προς ανάθεση σύμβασης, θα καλύψει πλήρως και χωρίς πρόσθετη χρέωση τις υπηρεσίες του Τεχνικού Ασφαλείας και γ) την, από 20.08.2020, Βεβαίωση της εταιρίας με τον δ.τ. «...», στην οποία η εταιρία αυτή δηλώνει ότι θα παράσχει στην παρεμβαίνουσα δωρεάν 50 τεμάχια σετ στολών Καθαριστών/στριών.

Τέλος, η παρεμβαίνουσα επισημαίνει ότι από τη γραμματική διατύπωση του άρθρου 88 του Ν. 4412/2016, προκύπτει σαφώς ότι δεν θα ήταν νόμιμος ο αποκλεισμός της χωρίς προηγουμένως να της ζητηθούν σχετικές διευκρινίσεις και ως εκ τούτου, η οικεία αναθέτουσα αρχή «οφείλει να επαναλάβει τη

Αριθμός απόφασης: 714/2021

διαδικασία, να καλέσει την εταιρεία μας, ώστε να διευκρινίσει τα ανωτέρω και να αποδείξει ότι τα υπολογισθέντα από εμάς ποσά διοικητικού κόστους είναι εύλογα, εν συνεχεία, δε, να εκτιμήσει τη λυσιτέλεια των ισχυρισμών μας και να αποφασίσει αιτιολογημένα για την αποδοχή ή την απόρριψη της προσφοράς μας...».

► Επί του εξεταζόμενου ζητήματος, υπενθυμίζεται ότι οι εταιρίες παροχής υπηρεσιών φύλαξης/καθαριότητας, θα πρέπει, κατά την ρητώς εκπεφρασμένη με τις διατάξεις του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010, βούληση του νομοθέτη, να υπολογίζουν κατά τη σύνταξη της Προσφοράς τους εύλογο - και κατά συνεκδοχή ελέγξιμο από τις αναθέτουσες αρχές, με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής και τις παρεχόμενες από τις προσφέρουσες εταιρείες εξηγήσεις - ποσοστό διοικητικού κόστους και εργολαβικού κέρδους (ΣΤΕ 198/2013, ΔΕφ Θεσσαλ. 344/2012, ΕΛΣυν VI Τμ. 150/2014). Για τον λόγο αυτόν, οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να προσκομίζουν εμπειριστατωμένα στοιχεία, τα οποία να ερείδονται σε συγκεκριμένα δεδομένα, ώστε να εξαχθεί μια ασφαλής αξιολογική κρίση.

Επίσης, σημειώνεται ότι στο διοικητικό κόστος περιλαμβάνονται οι δαπάνες για τις εγγυητικές επιστολές συμμετοχής και καλής εκτέλεσης, το κόστος των στολών, το κόστος του Ιατρού Εργασίας και του Τεχνικού Ασφαλείας, το κόστος συντήρησης των μηχανημάτων, η διοικητική υποστήριξη του έργου (λογιστικές υπηρεσίες, δηλώσεις για το προσωπικό του έργου στην ΕΡΓΑΝΗ, στον ΕΦΚΑ, συλλογή των απαιτούμενων δικαιολογητικών κλπ), το κόστος των μέσων ατομικής προστασίας, το κόστος του ασφαλιστήριου συμβολαίου και τέλος, το κόστος των δημοσιεύσεων, ως αυτό προσδιορίζεται στην ένδικη Διακήρυξη.

Σημειώνεται, επίσης, ότι ΔΕΝ επιβάλλεται στην αναθέτουσα αρχή η υποχρέωση να προβεί αυτεπαγγέλτως σε διεξοδική ανάλυση της συνθέσεως κάθε Προσφοράς, προκειμένου να διαπιστώσει ότι αυτή δεν αποτελεί ασυνήθιστα χαμηλή προσφορά. Δηλαδή, η αναθέτουσα αρχή οφείλει μόνο να εκτιμήσει αν οι υποβληθείσες Προσφορές περιέχουν ένδειξη ικανή να δημιουργήσει την υποψία ότι ενδέχεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλές. Αυτό ισχύει ιδίως στην περίπτωση που η προσφερόμενη τιμή σε υποβληθείσα Προσφορά είναι σημαντικά χαμηλότερη από εκείνη που προσφέρεται με τις λοιπές Προσφορές ή από τη συνήθη αγοραία τιμή. Αν δεν υπάρχει τέτοια

Αριθμός απόφασης: 714/2021

ένδειξη στις υποβληθείσες Προσφορές (ήτοι, αυτές δεν φαίνονται ως ασυνήθιστα χαμηλές), η αναθέτουσα αρχή δύναται να συνεχίσει την αξιολόγησή τους και τη διαδικασία αναθέσεως της συμβάσεως. Αντιθέτως, εάν υφίστανται ενδείξεις ικανές να δημιουργήσουν την υποψία στην αναθέτουσα αρχή ότι ορισμένη Προσφορά ενδέχεται να είναι ασυνήθιστα χαμηλή, τότε αυτή οφείλει να προβεί, σε δεύτερο στάδιο, στον έλεγχο της συνθέσεως της Προσφοράς προκειμένου να βεβαιωθεί ότι δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή. Όταν προβαίνει στον έλεγχο αυτό, η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται να παρέχει στον οικείο προσφέροντα τη δυνατότητα να εκθέσει τους λόγους για τους οποίους ο ίδιος εκτιμά ότι η Προσφορά του δεν είναι ασυνήθιστα χαμηλή (βλ. σχετικά Απόφαση της 4ης Ιουλίου 2017, Υπόθεση T392/15, European Dynamics Luxembourg SA κατά Οργανισμού Σιδηροδρόμων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σκέψεις 86-89). Από το ιστορικό της οικείας υπόθεσης προκύπτει ότι το ... ουδέποτε ζήτησε συμπληρωματικές διευκρινίσεις σχετικά με το ποσό του δηλούμενου εκ μέρους της παρεμβαίνουσας διοικητικού κόστους για τα ανωτέρω Τμήματα, σύμφωνα με το άρθρο 88 του Ν. 4412/2016, ενώ στο έγγραφο συμπληρωματικής αιτιολογίας της προς την Αρχή περιλαμβάνονται μόνο γενικόλογοι ισχυρισμοί επί του εξεταζόμενου ζητήματος (ελλιπής αιτιολογία).

► Ειδικότερα, επί των αιτιάσεων της καθής η Προσφυγή, δέον επισημανθούν τα εξής:

α) Αλυσιτελώς προβάλλεται στην ασκηθείσα πρώτη Παρέμβαση, ότι με την παροχή των επίμαχων υπηρεσιών επιδιώκεται η διατήρηση της θέσης της στην οικεία αγορά και η διαφημιστική της προβολή, καθόσον τα ανωτέρω αναφερόμενα στοιχεία (κύρος, προβολή κλπ), συνδέονται κυρίως με την έννοια του «εργολαβικού οφέλους», το οποίο μπορεί να ποικίλει, ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητες και τις (θεμιτές) επιχειρηματικές επιδιώξεις κάθε υποψηφίου (πρβλ. ΔΕφΑθ 810/2012, ΔΕφΛαρ 19/2011 κ.ά.) και όχι με το ποσό του «διοικητικού κόστους», ως εν προκειμένω,

β) Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι έχει **ήδη αποσβέσει το κόστος αγοράς του απαραίτητου εξοπλισμού** από προηγούμενες συμβάσεις και προς τεκμηρίωση του σχετικού ισχυρισμού υποβάλει σχετικές συμβάσεις που συνήψε με την Αποκεντρωμένη Διοίκηση ... και πιο συγκεκριμένα, με την Περιφέρεια ....

Αριθμός απόφασης: 714/2021

Σημειώνεται στο σημείο αυτό ότι, κατά πάγια νομολογία, ο διαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας δύναται να επικαλεστεί για τη δικαιολόγηση της οικονομικής προσφοράς του, τη διάθεση αποθεμάτων αναλωσίμων ή υπολοίπων από γενικές και μεγάλου όγκου παραγγελίες αναλωσίμων, των οποίων το κόστος έχει τυχόν ήδη αποσβεσθεί στο πλαίσιο άλλων δραστηριοτήτων ή έχει ενσωματωθεί στην κοστολόγηση άλλων συμβάσεων (δημοσίων ή ιδιωτικών) ή έχει, σε κάθε περίπτωση, αποπληρωθεί ήδη προ της επίδικης προσφοράς του, με αποτέλεσμα να έχει επιβαρυνθεί με αυτό χωρίς, όμως, να τα έχει χρησιμοποιήσει και να παραμένουν αναξιοποίητα (ΕλΣυν VI Τμ. 240/2007). Εντούτοις, όμως, «[...] είναι αόριστοι και ανατιολόγητοι οι ισχυρισμοί περί ύπαρξης *stock υλικών, χωρίς την κατάθεση αποδεικτικών (τιμολογίων αγοράς, αποδείξεων κλπ), που να τεκμηριώνουν την προσφερόμενη χαμηλή τιμή, ως προς το κόστος των αναλωσίμων [...]*» (βλ. ΔΕΦΑΘ 765/2013).

Με βάση τα ανωτέρω αναφερόμενα, το γεγονός ότι η παρεμβαίνουσα συνήψε παρόμοιες συμβάσεις με την Περιφέρεια ... ουδόλως αποδεικνύει αυτό καθευατό ότι έχει ήδη αποσβέσει το κόστος αγοράς του απαραίτητου εξοπλισμού, ήτοι, ότι ο εξοπλισμός που απέκτησε στο πλαίσιο συμμετοχής της σε έτερες διαγωνιστικές διαδικασίες μπορεί πράγματι να αξιοποιηθεί και στο πλαίσιο της ένδικης σύμβασης, γιατί π.χ δεν έχει υποστεί φθορά και συνεπώς, είναι έτοιμος προς χρήση, αφής στιγμής δεν προσκομίσθηκαν σχετικά τιμολόγια αγοράς, αποδείξεις κλπ. Εντούτοις, στην προκείμενη περίπτωση γίνεται δεκτή η, προσκομισθείσα, από 20.08.2020 , Βεβαίωση της εταιρίας με τον δ.τ. «...», στην οποία η εταιρία αυτή δηλώνει ότι θα παράσχει στην παρεμβαίνουσα δωρεάν **50 τεμάχια σετ στολών Καθαριστών/στριών.**

γ) Επίσης, γίνεται εν προκειμένω, δεκτός ο ισχυρισμός της πρώτης παρεμβαίνουσας ότι έχει ήδη καλυφθεί το κόστος του **Τεχνικού Ασφαλείας**, αφού προσκομίζεται σχετικώς η, από 25.02.2021, βεβαίωση της εταιρίας «...», στην οποία βεβαιώνεται ότι, σε περίπτωση που η εταιρία «...» αναδειχθεί ανάδοχος της οικείας σύμβασης, η ως άνω εταιρία θα καλύψει πλήρως και χωρίς πρόσθετη χρέωση τις υπηρεσίες του Τεχνικού Ασφαλείας.

δ) Ακόμη, όμως, και εάν ήθελε υποτεθεί ότι το κόστος του Τεχνικού Ασφαλείας και το κόστος για τα 50 τεμάχια σετ στολών Καθαριστών έχει ήδη καλυφθεί,

Αριθμός απόφασης: 714/2021

κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα, στην προκείμενη περίπτωση γίνονται δεκτοί ως βάσιμοι οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας, σύμφωνα με τους οποίους:

α) εάν αφαιρεθεί το ορισθέν με τη διευκρίνιση Νο 1 κόστος των δημοσιεύσεων (438,96€) από το συνολικό δηλωθέν για το Τμήμα 2 του Διαγωνισμού διοικητικό κόστος (650,00€), το ποσό που υπολείπεται (**211,04€**), δεν επαρκεί για την κάλυψη των λοιπών εξόδων [π.χ εγγυητικές επιστολές συμμετοχής και καλής εκτέλεσης (άρ. 2.2.2. και 14, αντίστοιχα, της Διακήρυξης), ασφαλιστήριο συμβόλαιο κλπ] και

β) εάν αφαιρεθεί το ορισθέν με τη διευκρίνιση Νο 1 κόστος των δημοσιεύσεων (322,40€) από το συνολικό δηλωθέν για το Τμήμα 3 του Διαγωνισμού διοικητικό κόστος (350,00€), το ποσό που υπολείπεται (**27,60€**), δεν επαρκεί για την κάλυψη των λοιπών εξόδων [π.χ εγγυητικές επιστολές συμμετοχής και καλής εκτέλεσης (άρ. 2.2.2. και 14, αντίστοιχα, της Διακήρυξης), ασφαλιστήριο συμβόλαιο κλπ].

Συνεπώς, από τα στοιχεία που επικαλείται και προσκομίζει η παρεμβαίνουσα δεν μπορούν να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα ως προς τον τρόπο που συνυπολογίσθηκε το διοικητικό κόστος εκτέλεσης της οικείας σύμβασης και ιδίως, εάν αυτό μπορεί να καλύψει στοιχειωδώς τις λειτουργικές της ανάγκες (βλ. ΔΕφΑθ 206/2015), σε αντίθεση με τα στοιχεία που επικαλείται η προσφεύγουσα, τα οποία επιβεβαιώνονται από τα έγγραφα της σύμβασης (π.χ διευκρινίσεις της αναθέτουσας αρχής ως προς το κόστος των δημοσιεύσεων, ποσά εγγυητικών επιστολών βάσει του μεγάλου προϋπολογισμού της οικείας σύμβασης) και ως εκ τούτου, γίνονται δεκτοί ως βάσιμοι.

Ως, όμως, ήδη αναφέρθηκε (βλ. σκέψη 12 της παρούσας), στο σχετικό έγγραφο Απόψεών του, το υπόψη ... αναφέρει γενικώς και αορίστως ότι: «ο φορέας ... έχει υπολογίσει διοικητικό κόστος, για το Τμήμα 3 - Λαμία, τα οποία καλύπτει τα επιμέρους κοστολογήσιμα στοιχεία της οικείας διακήρυξης, όπως είναι η έκδοση εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και καλής εκτέλεσης...», χωρίς ουδόλως να αναλύει σε τι ακριβώς συνίσταται το δηλωθέν για τα Τμήματα 2 και 3 ποσό διοικητικού κόστους και εάν πράγματι καλύπτεται το κόστος εκτέλεσης της οικείας σύμβασης. Ομοίως, η παρεμβαίνουσα ουδόλως εξειδικεύει (έστω και ενδεικτικά) τον τρόπο υπολογισμού των επιμέρους στοιχείων του δηλωθέντος για τα Τμήματα 2 και 3 διοικητικού κόστους.

Συνεπώς, η οικεία αναθέτουσα αρχή, μη νομίμως και περαιτέρω, αναπιολογήτως έκρινε, εν προκειμένω, ότι το δηλωθέν ποσό διοικητικού κόστους είναι εύλογο, αφού ελλείπει ειδικής ανάλυσης για κάθε επιμέρους στοιχείο του εν λόγω κόστους, δεν προκύπτει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι τα επίμαχα ποσά δύνανται να καλύψουν το πραγματικό για την εν λόγω εταιρία κόστος εκτέλεσης της οικείας σύμβασης. Με βάση τα ανωτέρω αναφερόμενα, ο σχετικός λόγος της υπό κρίση Προδικαστικής Προσφυγής κρίνεται βάσιμος και πρέπει να γίνει δεκτός.

● ΠΡΟΣΦΟΡΑ «...»

► Καταρχάς, ως προς τις αιτιάσεις του παρεμβαίνοντος για την έλλειψη εννόμου συμφέροντος του προσφεύγοντος, όπως στραφεί κατά της Προσφοράς της, με το σκεπτικό ότι αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος για τα Τμήματα 1, 3 και 4 του Διαγωνισμού και επομένως, θα πρέπει, κατά την άποψή του, να εξετασθούν πρώτα οι λόγοι που αφορούν στις λοιπές συμμετέχουσες εταιρίες, οι οποίες έχουν λάβει κατώτερη - σε σχέση με την ίδια - σειρά κατάταξης στα οικεία Τμήματα και μόνο εάν αυτές ευδοκιμήσουν, να εξετασθούν οι λόγοι που σχετίζονται με τη δική της Προσφορά, λεκτέα είναι τα κάτωθι:

Έχει κριθεί ότι μετ' εννόμου συμφέροντος στρέφεται οικονομικός φορέας - του οποίου η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή (τρίτος σε σειρά κατάταξης) στον Διαγωνισμό - κατά της προσφοράς του προσωρινού μειοδότη «ώστε να αποκλειστεί (ενν. ο μειοδότης) της διαγωνιστικής διαδικασίας, και βελτιώνοντας τη θέση κατάταξης...να αυξηθεί η προσδοκία ανάθεσης της σύμβασης...» σε αυτόν (ΔιοικΕφΧανίων 1/2021, Γ Τμήμα). Επομένως, οι ισχυρισμοί του παρεμβαίνοντος προβάλλονται απαραδέκτως. Σημειώνεται ωστόσο, ότι, σκοπός της Οδηγίας περί ενδίκων βοηθημάτων είναι η παροχή αποτελεσματικής έννομης προστασίας στους οικονομικούς φορείς, έτσι ώστε, όπως εκτίθεται στις αιτιολογικές σκέψεις της Οδηγίας, να μην αποτρέπονται να υποβάλλουν προσφορές λόγω της ελλείψεως ενδίκων βοηθημάτων, καθώς και η πρόβλεψη ισχυρότερων εγγυήσεων διαφάνειας και ελλείψεως δυσμενών διακρίσεων στις διαδικασίες συνάψεως δημόσιας σύμβασης. Πάντως, όπως ισχύει σε κάθε άλλον τομέα του δικαίου, η διαδικασία και τα διαδικαστικά δικαιώματα που αυτή εγγυάται πρέπει να συνδέονται με την ουσία και τον

Αριθμός απόφασης: 714/2021

γενικό σκοπό της διαδικασίας. Τα διαδικαστικά δικαιώματα δεν πρέπει να επιτρέπεται να μεταλλαχθούν σε ένα πλέγμα άνωθεν δικαιωμάτων που δεν έχουν οποιονδήποτε διακριτό δεσμό με τη νομική κατάσταση του συγκεκριμένου ατόμου. Η Οδηγία περί ενδίκων βοηθημάτων και τα δικαιώματα που αυτή προβλέπει δεν αποτελούν αυτοσκοπό. Αποτελούν μέσα για την επίτευξη ενός σκοπού: μιας μελετημένης, δίκαιας, σύμφωνης με τους κανόνες ανταγωνισμού, διαφανούς και αμερόληπτης Αποφάσεως για την ανάθεση δημόσιας συμβάσεως, που να εκδίδεται με εύλογη, κατά το δυνατόν, ταχύτητα. Είναι προφανές ότι, προκειμένου να επιτευχθεί ο εν λόγω σκοπός, θα πρέπει να τηρηθεί μια ισορροπία μεταξύ, από τη μια πλευρά, της προσβάσεως σε αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο και, από την άλλη πλευρά, της συνάψεως συμβάσεως εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος. Περαιτέρω, η δυνατότητα να προσβληθεί μεμονωμένα προσφορά οιοδήποτε προσφέροντος προηγείται σε σειρά κατάταξης και όχι στο σύνολό τους ενδεχομένως δεν οδηγεί, σε αύξηση της αποτελεσματικότητας της δικαστικής προστασίας, αλλά σε συμφόρηση του συστήματος διακυβεύοντας την ταχύτητα που ομοίως επιτάσσει η Οδηγία (βλ. κατ' αναλογία Προτάσεις Γενικού Εισαγγελέα MICHAL BOBEK της 8ης Σεπτεμβρίου 2016 Υπόθεση C-391/15, βλ. επίσης υπ' αριθμ. 305/2021 Απόφαση 7^{ου} Κλιμακίου, εισηγήτρια: Χρυσάνθη Γ. Ζαράρη).

► Περαιτέρω, όσον αφορά στον 1^ο λόγο Προσφυγής που αφορά στην ως άνω εταιρία (μη ορθός υπολογισμός εργατικού κόστους), θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο σύννομος υπολογισμός του ελάχιστου κόστους δεν σχετίζεται μόνο με την ικανοποίηση της ανάγκης προστασίας των εργαζομένων, αλλά και με την προάσπιση των γενικών αρχών του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων, αφού πράγματι ο «υπο-προϋπολογισμός» του πραγματικού κόστους μιας Προσφοράς, με την αποτύπωση ιδιαίτερας χαμηλών τιμών, παραβιάζει τον ελεύθερο ανταγωνισμό, καθότι διασφαλίζει αθέμιτο πλεονέκτημα σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα έναντι των λοιπών συμμετεχόντων. (βλ. μεταξύ άλλων και υπ' αριθμ. 677/2020 Απόφαση 7^{ου} Κλιμακίου Α.Ε.Π.Π). Όμως, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος, ο οικονομικός φορέας «...», υπολόγισε ορθώς το εργατικό κόστος για το σύνολο των επίμαχων Τμημάτων του ένδικου Διαγωνισμού.

Αναλυτικότερα: Για τον υπολογισμό των βασικών αποδοχών της

Αριθμός απόφασης: 714/2021

απασχόλησης εργατοτεχνίτη με την ειδικότητα καθαριστή/καθαρίστριας κατά 6 ώρες ημερησίως επί πενθήμερης απασχόλησης, λαμβάνονται υπόψιν οι έννοιες της «μερικής απασχόλησης» και του «συγκρίσιμου εργαζόμενου με πλήρη απασχόληση». Σύμφωνα με το άρθρο 59 του Ν. 4635/2019: «2. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου νοείται ως: α) «εργαζόμενος μερικής απασχόλησης», κάθε εργαζόμενος με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας, του οποίου οι ώρες εργασίας, υπολογιζόμενες σε ημερήσια, εβδομαδιαία, δεκαπενθήμερη ή μηνιαία βάση είναι λιγότερες από το κανονικό ωράριο εργασίας του συγκρίσιμου εργαζόμενου με πλήρη απασχόληση. β) «συγκρίσιμος εργαζόμενος με πλήρη απασχόληση», κάθε εργαζόμενος πλήρους απασχόλησης, που απασχολείται στην ίδια επιχείρηση με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας, και εκτελεί ίδια ή παρόμοια καθήκοντα, υπό τις αυτές συνθήκες. Όταν στην επιχείρηση δεν υπάρχει συγκρίσιμος εργαζόμενος με πλήρη απασχόληση, η σύγκριση γίνεται με αναφορά στη συλλογική ρύθμιση στην οποία θα υπαγόταν ο εργαζόμενος αν είχε προσληφθεί με πλήρη απασχόληση. Οι εργαζόμενοι με σύμβαση ή σχέση εργασίας μερικής απασχόλησης δεν επιτρέπεται να αντιμετωπίζονται δυσμενώς σε σχέση με τους συγκρίσιμους εργαζόμενους με κανονική απασχόληση, εκτός εάν συντρέχουν αντικειμενικοί λόγοι οι οποίοι τη δικαιολογούν, όπως η διαφοροποίηση στο ωράριο εργασίας. [...] 9. Οι αποδοχές των εργαζομένων με σύμβαση ή σχέση εργασίας μερικής απασχόλησης υπολογίζονται όπως και οι αποδοχές του συγκρίσιμου εργαζομένου και αντιστοιχούν στις ώρες εργασίας της μερικής απασχόλησης.» Ως συγκρίσιμος εργαζόμενος, λαμβάνεται ο απασχολούμενος με πλήρη απασχόληση σύμφωνα με την εν ισχύ Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας 2020, όπου το βασικό ημερομίσθιο εργατοτεχνιτών, χωρίς την προσαύξηση των τριετιών (προϋπηρεσίας) ορίζεται στο ποσό των 29,04 ευρώ. Οι εργατοτεχνίτες δικαιούνται ως αμοιβή 6 ημερομίσθια την εβδομάδα. Κατά συνέπεια:

Ωρομίσθιο=ημερομίσθιο*6 ημέρες εργασίας/40 ώρες=29,04*6/40=4,36 ευρώ.

Ημερομίσθιο μερικής απασχόλησης=4,36*6=26,16 ευρώ.

Εβδομαδιαία αμοιβή μερικής απασχόλησης=26,16*5=130,80 ευρώ.

Για τον υπολογισμό των μηνιαίων αποδοχών, σύμφωνα με τα οικ. 36311/840/5.11.2013 και 36311/840/5.11.2013 έγγραφα του Υπουργείου Εργασίας, δεδομένου ότι ο μήνας έχει 26 εργάσιμες ημέρες για τον πλήρως

Αριθμός απόφασης: 714/2021

απασχολούμενο εργατοτεχνίτη και επομένως 4,33 εβδομάδες ($26/6=4,33$), οι μηνιαίες αποδοχές υπολογίζονται ως εξής: Μηνιαίες αποδοχές = ώρες εβδομαδιαίας μερικής απασχόλησης * ωρομίσθιο * $26/6=30*4,36*4,33=566,36$ ευρώ. Συνεπώς, η όποια διαφορά μεταξύ του ποσού των 566,36 και 566,28 ευρώ, προκύπτει λόγω στρογγυλοποίησης στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο. Πράγματι $29,04*6/40=4,356$ ωρομίσθιο. $26/6=4,3333$ εβδομάδες ανά μήνα. Μηνιαίες αποδοχές= $30*4,356*4,3333 = 566,28$ (έναντι 568,48 της προσφεύγουσας).

Με βάση τα ανωτέρω αναφερόμενα, η εταιρεία με την επωνυμία «...», ορθώς χρησιμοποιεί το ημερομίσθιο του συγκρίσιμου εργατοτεχνίτη πλήρους απασχόλησης για την αναγωγή των υπολογισμών στο ημερομίσθιο μερικής απασχόλησης των 26,16 ευρώ για 5ημερη δωρη απασχόληση εβδομαδιαίως.

• **Ομοίως η ως άνω εταιρία υπολόγισε ορθώς τα επιδόματα εορτών και αδειάς.** Πιο συγκεκριμένα, το επίδομα αδειάς καταβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 3, παρ. 16 του Ν. 4504/1966, κατά το οποίο οι εργαζόμενοι ιδιωτικού δικαίου δικαιούνται ετησίως επίδομα αδειάς ίσο προς τις αποδοχές των ημερών αδειάς που λαμβάνουν. Μάλιστα, προκειμένου για ημερομίσθιο εργαζόμενο, αυτό δεν δύναται να υπερβεί τα 13 ημερομίσθια ανά έτος. Επομένως, για τον υπολογισμό των αποδοχών του επιδόματος αδειάς, υπολογίζεται το ημερομίσθιο αναφοράς, λαμβάνοντας υπόψιν και την 6η ημέρα της εβδομάδος ως εξής: αμοιβή ημερομισθίου συμπεριλαμβανομένης της 6η ημέρας = εβδομαδιαία αμοιβή μερικής απασχόλησης/6 ημέρες= $130,80/6 = 21,80$. Ετήσιο επίδομα αδειάς = $21,80*13$ ημερομίσθια = 283,40 ευρώ. Για το πρώτο έτος απασχόλησης, ο εργαζόμενος δικαιούται αναλογία κανονικής αδειάς ίση με $1,667*$ μήνες εργασίας, επί πενθήμερης απασχόλησης.

Περαιτέρω, το ετήσιο επίδομα εορτών Πάσχα και Χριστουγέννων, ισούται για όσους αμείβονται με ημερομίσθιο, με 15 ημερομίσθια και 25 ημερομίσθια αντίστοιχα. Σημειώνεται ότι τα ανωτέρω επιδόματα, καταβάλλονται στο ακέραιο εφ' όσον η σχέση εργασίας των μισθωτών με τον υπόχρεο εργοδότη διήρκεσε ολόκληρη τη χρονική περίοδο, στην περίπτωση του επιδόματος εορτών Πάσχα από 1ης Ιανουαρίου μέχρι 30 Απριλίου και στην περίπτωση του επιδόματος εορτών Χριστουγέννων από 1ης Μαΐου μέχρι 31 Δεκεμβρίου κάθε χρόνου (Υπ. Οικ. και Εργ. Αποφ.19040/81). Λαμβάνοντας υπόψη και την 6η ημέρα εργασίας

Αριθμός απόφασης: 714/2021

το ετήσιο επίδομα Πάσχα ανέρχεται σε $21,80 \cdot 15 = 327,00$ ευρώ. Αντίστοιχα, το ετήσιο επίδομα Χριστουγέννων ανέρχεται σε $21,80 \cdot 25 = 545,00$ ευρώ. Τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται κατά την αναλογία επιδόματος αδειάς στα δώρα 4,166% και ως εκ τούτου, ορίζονται στα παρακάτω ποσά:

Επίδομα εορτών Πάσχα = $327,00 \cdot 1,04166 = 340,62$ ευρώ.

Επίδομα εορτών Χριστουγέννων = $545,00 \cdot 1,04166 = 567,70$ ευρώ.

Επισημαίνεται, επίσης, ότι αναλογία επιδόματος δίδεται στους εργαζόμενους που απασχολούνται μικρότερο χρονικό διάστημα από αυτό του διαστήματος κατοχύρωσης δικαιώματος λήψης και ότι οιοσδήποτε διαφορές λεπτών του ευρώ στον ως άνω υπολογισμό οφείλονται σε στρογγυλοποίηση πέραν του δευτέρου δεκαδικού ψηφίου.

Τέλος, αναφορικά με το κόστος αντικατάστασης, δέον επισημανθεί ότι, σύμφωνα με το 1^ο άρθρο του Ν. 3302/2004 (ΦΕΚ Α' 267/28-12-2004): «1. Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του Α.Ν.539/1945 (ΦΕΚ 229 Α'), όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 13 του Ν. 3227/2004 (ΦΕΚ 31 Α'), αντικαθίσταται ως εξής: «1.α. Κάθε μισθωτός από την έναρξη της εργασίας του σε υπόχρεη επιχείρηση και μέχρι τη συμπλήρωση δώδεκα (12) μηνών συνεχούς απασχόλησης, δικαιούται να λάβει ποσοστό της ετήσιας κανονικής άδειας με αποδοχές κατ' αναλογία με το χρόνο εργασίας που έχει συμπληρώσει στην ίδια υπόχρεη επιχείρηση. Το ποσοστό αυτό υπολογίζεται με βάση ετήσια άδεια εικοσιτεσσάρων εργάσιμων ημερών ή αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας, είκοσι (20) εργάσιμων ημερών, χωρίς να υπολογίζεται σε αυτές η ημέρα της εβδομάδας κατά την οποία δεν απασχολούνται οι μισθωτοί λόγω του εφαρμοζόμενου συστήματος εργασίας. β. Ο εργοδότης υποχρεούται μέχρι τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού έτους, εντός του οποίου προσελήφθη ο μισθωτός να χορηγήσει σε αυτόν την παραπάνω αναλογία της κανονικής άδειας. Κατά το δεύτερο ημερολογιακό έτος, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει την ετήσια κανονική άδεια με αποδοχές, η οποία αναλογεί στο χρόνο απασχόλησης του στην υπόχρεη επιχείρηση και υπολογίζεται σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της περίπτωσης α'. Η άδεια αυτή επαυξάνεται κατά μία (1) εργάσιμη ημέρα για κάθε έτος απασχόλησης επιπλέον του πρώτου μέχρι τις είκοσι έξι (26) εργάσιμες ημέρες ή μέχρι και τις είκοσι δύο (22) εργάσιμες ημέρες αν στην επιχείρηση εφαρμόζεται σύστημα πενθήμερης εβδομαδιαίας εργασίας. Για καθένα από τα επόμενα

Αριθμός απόφασης: 714/2021

ημερολογιακά έτη, ο μισθωτός δικαιούται να λάβει από την 1η Ιανουαρίου εκάστου έτους, την κανονική ετήσια άδεια με αποδοχές, η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο. Η ετήσια άδεια με αποδοχές, καθώς και το επίδομα αδείας, εκτός από τις διατάξεις του νόμου αυτού διέπονται και από τις λοιπές συναφείς διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας.»

Εν όψει των ανωτέρω, για τον υπολογισμό του κόστους αντικατάστασης εργαζομένων κατά τη διάρκεια της κανονικής τους μετ' αποδοχών αδείας, υπολογίζεται για κάθε εργαζόμενο η λήψη αναλογίας κανονικής αδείας 20 ημερών για το πρώτο έτος, σύμφωνα με την σχέση (20/12)*μήνες απασχόλησης, 21 ημερών κατά το δεύτερο έτος απασχόλησης και 22 ημερών κατά το τρίτο έτος απασχόλησης. Επιπλέον, υπολογίζεται 1 ημέρα αδείας για κάθε έτος απασχόλησης ως κόστος αντικατάστασης αντικαταστάτη, πλην του πρώτου έτους κατά το οποίο δεν θεμελιώνεται δικαίωμα λήψης κανονικής αδείας. Για κάθε ημέρα δικαιολογημένης απουσίας λόγω λήψης κανονικής αδείας, το μισθολογικό κόστος του αντικαταστάτη κάθε εργαζόμενου υπολογίζεται, σύμφωνα με το ημερομίσθιο μερικής απασχόλησης των 26,16 ευρώ, στο οποίο περιλαμβάνεται η αμοιβή της 6^{ης} εργάσιμης ημέρας, αφού οι ημερομίσθιοι εργατοτεχνίτες που απασχολούνται 5 ημέρες εβδομαδιαίως, αμείβονται και για την 6^η ημέρα ως ημέρα εργασίας. Υπολογίζονται οι εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές, και τα επιδόματα εορτών και αδείας με τις αναλογούσες εισφορές τους. Για τον υπολογισμό λαμβάνεται υπ' όψιν επιπλέον κόστος αντικατάστασης του αντικαταστάτη μίας ημέρας εργασίας για κάθε έτος απασχόλησης, από το δεύτερο έτος και μετά.

Σύμφωνα με το σύνολο των προαναφερθέντων, ο υπολογισμός των ημερών κανονικής αδείας εκάστου εργαζομένου, ώστε κατόπιν να υπολογιστεί το κόστος αντικατάστασης, υπάγεται στο παραπάνω κανόνα, ήτοι επί πενθήμερης απασχόλησης, αναλογία ημερών κανονικής αδείας για το πρώτο έτος απασχόλησης επί των 20 δικαιούμενων ημερών, μέχρι 21 ημέρες από την συμπλήρωση του πρώτου έτους εργασίας και έως το τέλος του δεύτερου ημερολογιακού έτους και μέχρι 22 ημέρες εργασίας αντίστοιχα για το τρίτο ημερολογιακό έτος.

Από τους σχετικούς υπολογισμούς της εταιρίας με την επωνυμία «...» δεν προκύπτει ότι λαμβάνει υπόψιν της το κόστος αντικατάστασης του αντικαταστάτη, ωστόσο, υπολογίζει το κόστος αντικατάστασης, σύμφωνα με

Αριθμός απόφασης: 714/2021

τον πρότυπο υπολογισμό της Διακήρυξης, το οποίο δεν περιλαμβάνει το κόστος αντικατάστασης του αντικαταστάτη, λαμβάνοντας υπόψιν 20 ημέρες αδείας για το πρώτο έτος, 21 για το δεύτερο και 22 για το τρίτο. Πράγματι, $20+21+22/36=1,75*26,16=47,18$. Το κόστος αντικατάστασης το οποίο θα επιβαρύνει τον ανάδοχο εξαρτάται από τα πραγματικά γεγονότα και ιδίως από τον χρόνο απασχόλησης στον ίδιο εργοδότη από τον οποίο καθορίζονται οι ημέρες κανονικής αδείας και τούτο, διότι η οικεία αναθέτουσα αρχή, κατά τη σύνταξη της εν θέματι Διακήρυξης, δεν προέβη σε ανάλυση των παραδοχών κάτω από τις οποίες υπολογίζει το εν λόγω ελάχιστο κόστος. Επομένως, ο σχετικός λόγος Προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

• ΛΟΙΠΑ ΚΟΣΤΗ

A. Διοικητικό κόστος

► Κατά την προσφεύγουσα το δηλωθέν από την εταιρία «...» ποσό **των 920,00€ για το Τμήμα 1 του Διαγωνισμού**, δεν επαρκεί - με βάση τα διδάγματα της κοινής πείρας, της κοινής λογικής και των συνθηκών της αγοράς - για την κάλυψη του διοικητικού κόστους του υπόψη έργου, που περιλαμβάνει τις δαπάνες για τις εγγυητικές επιστολές συμμετοχής και καλής εκτέλεσης, το κόστος των στολών, το κόστος του Ιατρού Εργασίας και του Τεχνικού Ασφαλείας, το κόστος συντήρησης των μηχανημάτων, τη διοικητική υποστήριξη του έργου (λογιστικές υπηρεσίες, δηλώσεις για το προσωπικό του έργου στην ΕΡΓΑΝΗ, στον ΕΦΚΑ, συλλογή απαιτούμενων δικαιολογητικών που απαιτούνται από την αναθέτουσα αρχή για την εξόφληση των τιμολογίων κλπ), το κόστος των μέσων ατομικής προστασίας, το κόστος του ασφαλιστήριου συμβολαίου και τέλος, το κόστος των δημοσιεύσεων, ως προσδιορίζεται στην ένδικη Διακήρυξη. Όπως μάλιστα χαρακτηριστικά αναφέρει η προσφεύγουσα, το ανωτέρω, μη εύλογο κόστος αναλωσίμων που τείνει προς το μηδενικό δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη συνδυαστικά με άλλες ενδεχόμενες ευνοϊκές καταστάσεις που συντρέχουν στο πρόσωπο της καθής η Προσφυγή, όπως εμπορικές πολιτικές ή συμφωνίες, αφού οι όποιες ευνοϊκές καταστάσεις που θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη, θα μπορούσαν ενδεχομένως να το μειώσουν όχι, όμως, να το μειώσουν σε τέτοιο βαθμό, ώστε να προσεγγίζει το μηδενικό (βλ. Δεφ Θεσσαλονίκης 141/2018).

► Ως περαιτέρω υποστηρίζει η προσφεύγουσα, **για το Τμήμα 4 του**

Διαγωνισμού (το οποίο σημειωτέον αποτελείται από 2 υποτομήματα: α) τις κτιριακές εγκαταστάσεις του ιδρύματος στη Λάρισα (πρώην ...), με διάρκεια σύμβασης 1.11.2020 έως 31.12.2022 και β) τις κτιριακές εγκαταστάσεις του πρώην ..., με διάρκεια σύμβασης 15.12.2020 έως 31.12.2022), το δηλωθέν ποσό των 400,00 ευρώ, ως διοικητικό κόστος για τις κτιριακές εγκαταστάσεις του ιδρύματος στη Λάρισα και το δηλωθέν ποσό των 760,00 ευρώ, ως διοικητικό κόστος, για τις κτιριακές εγκαταστάσεις του πρώην ... (αντίστοιχα), ήτοι σύνολο: **1.160,00€** (400,00€+760,00€), δεν μπορεί να θεωρηθεί εύλογο για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών του υπόψη έργου.

► Κατά την παρεμβαίνουσα, η οικεία αναθέτουσα κατ' ενάσκηση της διακριτικής της ευχέρειας και χωρίς να υπερβεί τα άκρα όρια αυτής, έκρινε ότι εν όψει του ύψους του συγκεκριμένου κονδυλίου, η οικονομική της προσφορά δεν φαίνεται υπερβολικά χαμηλή και επομένως, μπορεί να συνεχίσει τη διαγωνιστική διαδικασία χωρίς να την καλέσει για παροχή σχετικών διευκρινίσεων (πρβ. Αποφάσεις Τ-392/15, σκ. 88 και Τ-752/15, σκ. 71). Περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα επισημαίνει ότι η οικονομική της προσφορά δεν είναι σημαντικά χαμηλότερη από εκείνη που προσέφεραν οι λοιποί συμμετέχοντες ή από τη συνήθη αγοραία τιμή (βλ. Απόφαση Τ-392/15 σκ. 88), ενώ δεν υποβλήθηκε ένσταση από την προσφεύγουσα, ώστε να δημιουργηθούν αμφιβολίες ως προς τη φερεγγυότητα της υποβληθείσας οικονομικής προσφοράς της (βλ. Ε.Σ. Τμ. VI 525/2018, 2028/2017, 3335, 2980/2015, πρβ. Ε.Σ. Ε' Κλ. 383/2017, ΔΕφΑΘ 217/2013). Συνεπώς, εφόσον η αναθέτουσα αρχή έκρινε *prima facie* ότι η Προσφορά της δεν είναι «ασυνήθιστα χαμηλή», πολλώ δε μάλλον, ουδεμία περί του αντιθέτου ένδειξη υπήρξε εν προκειμένω, δεν είχε υποχρέωση να την καλέσει προς παροχή επεξηγήσεων επί των σχετικών ποσών.

► Υπενθυμίζεται ότι στο άρθρο 2.4.4. («Περιεχόμενα Φακέλου “Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών») της Διακήρυξης ορίζεται ότι: *«Στην προσφορά τους, οι συμμετέχοντες, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων.»*.

Στην προκείμενη περίπτωση δεν ζητήθηκαν διευκρινίσεις από την αναθέτουσα

Αριθμός απόφασης: 714/2021

αρχή,, σύμφωνα με το άρθρο 88 του Ν. 4412/2016, ενώ στο έγγραφο συμπληρωματικών απόψεών της περιλαμβάνονται γενικόλογoi ισχυρισμοί ως προς το εξεταζόμενο θέμα. Εντούτοις, γίνονται, εν προκειμένω δεκτοί οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας, που τεκμηριώνονται από τα προσκομιζόμενα με την Παρέμβασή της σχετικά έγγραφα.

A) Πιο συγκεκριμένα, **ως προς το Τμήμα 1 του Διαγωνισμού**, το δηλωθέν ποσό διοικητικού κόστους 920,00 ευρώ αιτιολογείται ως κάτωθι:

- Το κόστος έκδοσης και διατήρησης της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, ανέρχεται στο ποσό των 222,00€.
- Το κόστος διοικητικής και λογιστικής υποστήριξης για την σύνταξη και την κατάθεση της Προσφοράς, που περιλαμβάνει κυρίως το κόστος του φακέλου Προσφοράς, έχει υπολογισθεί στα 10,00€.
- Για το κόστος Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφαλείας έχει εξασφαλισθεί η δέσμευση της εταιρίας «...», η οποία δηλώνει ότι στο πλαίσιο της μακροχρόνιας και καλής συνεργασίας της με την παρεμβαίνουσα, θα της παράσχει τις εν λόγω υπηρεσίες με αντίτιμό 300,00€ για ολόκληρο το διάστημα του εν λόγω Διαγωνισμού (συνημμένο 1 της Παρέμβασης).
- Το κόστος συντήρησης των μηχανημάτων ανέρχεται στα 66,00€ (το ίδιο ποσό δηλώνει και η προσφεύγουσα).
- Το κόστος των δημοσιεύσεων ανέρχεται στα 244,78€ (το ίδιο ποσό δηλώνει και η προσφεύγουσα).
- Όσον αφορά στο απαιτούμενο ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης, η εταιρία διαθέτει ήδη εν ισχύ ασφαλιστήριο συμβόλαιο για έργα που εκτελεί στην παρούσα φάση, το οποίο θα είναι σε ισχύ καθόλη τη διάρκεια ισχύος της παρούσας σύμβασης (βλ. βεβαίωση της εταιρίας «...», συνημμένο 2 της Παρέμβασης).
- Για την κάλυψη κάθε άλλου εκτάκτου διοικητικού εξόδου - σε περίπτωση τυχόν αποκλίσεων των προαναφερθέντων ποσών - η εταιρία έχει υπολογίσει ένα ποσό της τάξεως των 77,22€ .
- Δοθέντος ότι εκτελεί ήδη την καθαριότητα του συγκεκριμένου Τμήματος του Διαγωνισμού, διαθέτει πάγιο εξοπλισμό (στολές, μέσα ατομικής προστασίας και μηχανήματα), που δύναται να είναι διαθέσιμος για την εκτέλεση της προς ανάθεση σύμβασης και ως εκ τούτου, δεν θα επιβαρυνθεί με την

αγορά νέου εξοπλισμού.

Υπενθυμίζεται ότι στους διαγωνισμούς καθαριότητας, η Προσφορά δεν απορρίπτεται, εάν ο διαγωνιζόμενος επικαλεσθεί και αποδείξει ενώπιον της αναθέτουσας αρχής, ότι εκ του τρόπου οργάνωσης της επιχείρησής του ή άλλων ενδεχομένως παραγόντων, δικαιολογείται το αναφερόμενο στην προσφορά του διοικητικό κόστος (βλ. υπ' αριθμ. 27/2018 Απόφαση του Κλιμακίου της Α.Ε.Π.Π., σκέψη 7, υπ' αριθμ. 715_716/2019 Απόφαση 7^{ου} Κλιμακίου, σκέψη 38). Με βάση τα προλεχθέντα και δοθέντος ότι η παρεμβαίνουσα παρείχε αναλυτικές εξηγήσεις σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού κάθε επιμέρους κονδυλίου ξεχωριστά, με αναφορά σε συγκεκριμένα δεδομένα, στοιχεία, και έγγραφα που προσκόμισε ενώπιον της Αρχής, αφού, ως προελέχθη, ουδέποτε κλήθηκε από την οικεία αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 88 του Ν. 4412/2016, ο σχετικός λόγος της υπό κρίση Προσφυγής απορρίπτεται ως αβάσιμος.

Β) Επίσης, γίνονται δεκτοί οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας για το ότι το δηλωθέν **για το Τμήμα 4 του υπόψη Διαγωνισμού** διοικητικό κόστος είναι εύλογο. Ειδικότερα, το διοικητικό κόστος για το ως άνω Τμήμα αιτιολογείται ως εξής:

- Το κόστος έκδοσης και διατήρησης της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής και της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, ανέρχεται στο ποσό των 240,00€.
- Το κόστος διοικητικής και λογιστικής υποστήριξης για τη σύνταξη και την κατάθεση της Προσφοράς, που περιλαμβάνει κυρίως το κόστος του φακέλου Προσφοράς, υπολογίζεται σε περίπου 10,00€.
- Για το κόστος Ιατρού Εργασίας και Τεχνικού Ασφαλείας, έχει εξασφαλίσει δέσμευση της εταιρείας «...», η οποία βεβαιώνει ότι στο πλαίσιο της μακροχρόνιας και καλής συνεργασίας της με την παρεμβαίνουσα, θα της παράσχει τις εν λόγω υπηρεσίες με αντίτιμό 300,00€ για ολόκληρο το διάστημα του εν λόγω Διαγωνισμού (βλ. συνημμένο 6 της Παρέμβασης)
- Το κόστος συντήρησης των μηχανημάτων ανέρχεται σε 66,00€ (το ίδιο ποσό δηλώνει και η προσφεύγουσα).
- Το κόστος των δημοσιεύσεων ανέρχεται στα 446,40€ (το ίδιο ποσό δηλώνει και η προσφεύγουσα).
- Όσον αφορά στο απαιτούμενο ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης, η εταιρία διαθέτει ήδη εν ισχύ ασφαλιστήριο συμβόλαιο για έργα που εκτελεί στην

Αριθμός απόφασης: 714/2021

παρούσα φάση, το οποίο θα είναι σε ισχύ καθόλη τη διάρκεια ισχύος της παρούσας σύμβασης (βλ. βεβαίωση της εταιρίας «...» ότι σε περίπτωση που αναλάβει την καθαριότητα του ..., θα εκδοθεί πρόσθετη πράξη χωρίς επιπλέον κόστος, συνημμένο 2 της Παρέμβασης).

- Για την κάλυψη κάθε άλλου εκτάκτου διοικητικού εξόδου - σε περίπτωση τυχόν αποκλίσεων των προαναφερθέντων ποσών - η εταιρία έχει υπολογίσει ένα ποσό της τάξεως των 97,60€ .

Εν κατακλείδι, από την εξέταση των ανωτέρω αναφερόμενων στοιχείων και εγγράφων, προκύπτει ότι το δηλωθέν διοικητικό κόστος της εν λόγω εταιρίας είναι απολύτως νόμιμο, αλλά και εύλογο, καθώς δύναται να καλύψει τις ανάγκες της υπό ανάθεση σύμβασης, χωρίς πρόσθετες οικονομικές επιβαρύνσεις όσον αφορά στους ανθρώπινους, υλικούς ή τεχνικούς πόρους και χωρίς να τίθεται σε διακινδύνευση η ομαλή εκτέλεσή της. Με βάση τα προλεχθέντα και δοθέντος ότι η παρεμβαίνουσα εξήγησε αναλυτικά τον τρόπο υπολογισμού κάθε επιμέρους κονδυλίου ξεχωριστά, με αναφορά σε συγκεκριμένα δεδομένα, στοιχεία, και έγγραφα που προσκόμισε ενώπιον της Αρχής, αφού, ως προελέχθη, ουδέποτε κλήθηκε από την οικεία αναθέτουσα αρχή προς παροχή σχετικών διευκρινίσεων, ο σχετικός λόγος της υπό κρίση Προσφυγής απορρίπτεται ως αβάσιμος.

β. Κόστος Αναλωσίμων

► Κατά την προσφεύγουσα, το δηλωθέν από την εταιρία «...», ποσό **των 260€ για αναλώσιμα για το Τμήμα 1 του υπόψη Διαγωνισμού**, δεν επαρκεί για την κάλυψη των απαιτήσεων της εν λόγω σύμβασης (διάρκειας 24,5 μηνών), στην οποία θα απασχοληθούν 26 άτομα.

► Περαιτέρω, ως υποστηρίζει η προσφεύγουσα **για το Τμήμα 4** του υπόψη Διαγωνισμού, το δηλωθέν, ως κόστος αναλωσίμων, ποσό **των 290,00 ευρώ** για τις κτιριακές εγκαταστάσεις του ιδρύματος στην Λάρισα (πρώην ...) και το δηλωθέν, ως κόστος αναλωσίμων, ποσό των **380,00 ευρώ** για τις κτιριακές εγκαταστάσεις του πρώην ..., ήτοι, σύνολο 670,00€ (290,00€+380€), δεν μπορεί να θεωρηθεί εύλογο για την κάλυψη των απαιτήσεων του υπόψη έργου σε αναλώσιμα.

► Σε σχέση με τους ανωτέρω ισχυρισμούς, η καθής η Προσφυγή επικαλείται τις μεγάλες παραγγελίες σε αναλώσιμα, τόσο της ίδιας, όσο και της ατομικής

επιχείρησης «...» (τρίτος οικονομικός φορέας στον οποίον στηρίζεται), που έχουν ως συνέπεια να λαμβάνουν μεγάλες εκπτώσεις από τους προμηθευτές των υλικών. Όπως ειδικότερα υποστηρίζει η εν λόγω εταιρία, διαθέτει ήδη πάγιο εξοπλισμό και ποσότητες υλικών-αναλώσιμων, λόγω της πολύχρονης ενασχόλησής της στο αντικείμενο της καθαριότητας (στοκ), με συνέπεια να μην απαιτείται να αγοράσει μεγάλη ποσότητα αναλωσίμων για τη συγκεκριμένη σύμβαση, διότι το μεγαλύτερο μέρος αυτών θα καλυφθεί από αναλώσιμα που ήδη έχει στη διάθεσή της και έχουν αποσβεσθεί.

Σημειώνεται στο σημείο αυτό ότι η εκτέλεση των υπηρεσιών με μηδενικό κόστος αναλωσίμων ή με αναλώσιμα που θα μετακυλισθούν σε άλλα έργα ή θα παρασχεθούν δωρεάν, έρχεται σε αντίθεση με την αρχή της νομιμότητας, αλλά και με την ουσιαστική έννοια του διοικητικού/λειτουργικού κόστους των οικονομικών φορέων, όπως προσδιορίζεται από την κείμενη νομοθεσία και νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων. Το μηδενικό κόστος αναλωσίμων, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη συνδυαστικά με άλλες ενδεχόμενες ευνοϊκές καταστάσεις που συντρέχουν στο πρόσωπο της εν λόγω εταιρίας, αφού οι όποιες ευνοϊκές καταστάσεις που θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη, θα μπορούσαν ενδεχομένως να μειώσουν το κόστος των αναλωσίμων και όχι να το μηδενίσουν.

Στην προκείμενη, όμως, περίπτωση η εταιρία δήλωσε συγκεκριμένα ποσά, ενώ το γεγονός ότι διαθέτει αναλώσιμα, πάγιο εξοπλισμό και μηχανήματα (στοκ) στην αποθήκη της, τα οποία μπορούν να αναπληρώσουν ή να αντικαταστήσουν τα ήδη υπάρχοντα χωρίς κάποιο επιπλέον κόστος και περαιτέρω, ότι διαθέτει κάθε είδους ανταλλακτικά ή αναλώσιμα, όπως μάσκες, γάντια, πρέσες, επαγγελματικά τροχήλατα καρότσια, κουβαδάκια, εργαλεία τζαμιών, φαράσια, παρκετέζες, δίσκοι κ.λπ. και ανταλλακτικά ή εξαρτήματα για το μηχανολογικό εξοπλισμό **τεκμηριώνεται από τα συνημμένα 3, 4 και 5 της Παρέμβασής της**, που αφορούν σε τιμολόγια εταιριών εμπορίας υλικών, αναλώσιμων και πάγιου εξοπλισμού, ετών 2020 και 2021 (σημειωτέον ότι στα δύο εξ αυτών των τιμολογίων αναγράφεται η φράση: «έκπτωση λόγω τζίρου»), όπως και από τα σχετικά τιμολόγια πληρωμής για φόρμες εργασίας (βλ. **συνημμένο 8 της Παρέμβασής**). Με βάση τα προλεχθέντα και δοθέντος ότι ο διαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας δύναται να επικαλεστεί για τη δικαιολόγηση της οικονομικής προσφοράς του, τη διάθεση αποθεμάτων

Αριθμός απόφασης: 714/2021

αναλωσίμων ή υπολοίπων από γενικές και μεγάλου όγκου παραγγελίες αναλωσίμων, των οποίων το κόστος έχει τυχόν ήδη αποσβεσθεί στο πλαίσιο άλλων δραστηριοτήτων ή έχει ενσωματωθεί στην κοστολόγηση άλλων συμβάσεων (δημοσίων ή ιδιωτικών) ή έχει, σε κάθε περίπτωση, αποπληρωθεί ήδη προ της επίδικης προσφοράς του, με αποτέλεσμα να έχει επιβαρυνθεί με αυτό χωρίς, όμως, να τα έχει χρησιμοποιήσει και να παραμένουν αναξιοποίητα (ΕλΣυν VI Τμ. 240/2007), οι σχετικοί λόγοι της υπό κρίση Προσφυγής (μη εύλογο ποσό αναλωσίμων για Τμήμα 2 και Τμήμα 3 του Διαγωνισμού, αντίστοιχα), απορρίπτονται ως αβάσιμοι.

γ. Εργολαβικό Όφελος

► Κατά την προσφεύγουσα, η δηλωθείσα **για το Τμήμα 1 του Διαγωνισμού** τιμή των 676.189,33 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α και το δηλωθέν εργολαβικό κέρδος ποσού **59,74 ευρώ**, αντίστοιχα, αντιστοιχεί σε ποσοστό 0,00884% επί της προσφερόμενης τιμής, και αναλογεί (ανά μήνα) σε 2,4383673€, ήτοι, είναι σχεδόν μηδενικό και επομένως, θέτει, κατά πάγια νομολογία (ΕΑ ΣΤΕ 108/2014, ΔΕφ Αθ 795/2012), σε κίνδυνο την ομαλή εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει η προσφεύγουσα, μολονότι δεν προσδιορίζεται αριθμητικά ένα συγκεκριμένο ποσό εργολαβικού κέρδους, εντούτοις, το εργολαβικό όφελος πρέπει να είναι εύλογο – που ετυμολογικώς, σημαίνει λογικό, πραγματικό, δικαιολογημένο και νομικώς, αποτελεί γενική αρχή και κατεύθυνση του δικαίου με ανάλογη εφαρμογή στις δημόσιες συμβάσεις - και όχι απλώς να δηλώνεται κάποιο κέρδος.

► Ως περαιτέρω υποστηρίζει η προσφεύγουσα, από τη δηλωθείσα **για το Τμήμα 4 του Διαγωνισμού** τιμή των 4.726.410,00 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, η οποία διαχωρίζεται: α) ως προς τις κτιριακές εγκαταστάσεις του ιδρύματος στην Λάρισα (πρώην ...), με διάρκεια σύμβασης 1.11.2020 έως 31.12.2022, σε 260.370,00€ και αντίστοιχα δηλωθέν εργολαβικό κέρδος **59,77€** και β) σε 466.040,00€ χωρίς Φ.Π.Α. ως προς τις κτηριακές εγκαταστάσεις του πρώην ..., με διάρκεια σύμβασης 15.12.2020 έως 31.12.2022 και αντίστοιχα δηλωθέν εργολαβικό κέρδος **46,06€**, προκύπτουν τα εξής: 1). Το ανωτέρω ποσό εργολαβικού κέρδους 59,77€ αντιστοιχεί σε ποσοστό 0,02295% επί της προσφερόμενης τιμής και αναλογεί ανά μήνα σε 2,2988461€, δηλαδή είναι σχεδόν μηδενικό, θέτοντας σε κίνδυνο την ομαλή εκτέλεση της υπό ανάθεση

Αριθμός απόφασης: 714/2021

σύμβασης και 2). Το ως άνω ποσό εργολαβικού κέρδους 46,06€ αντιστοιχεί σε ποσοστό 0,00988% επί της προσφερόμενης τιμής και αναλογεί ανά μήνα σε 1,88€, δηλαδή είναι σχεδόν μηδενικό, θέτοντας, επίσης, σε κίνδυνο την ομαλή εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης.

► Υπενθυμίζεται ότι στο άρθρο 68 παρ. 1 του Ν. 3863/2010 ορίζεται ότι οι διαγωνιζόμενοι, μεταξύ των άλλων στοιχείων, πρέπει να υπολογίζουν στις προσφορές τους ένα εύλογο ποσό εργολαβικού κέρδους. Ενόψει του ότι το ποσό τούτο δεν είναι καθορισμένο, οφείλει η αναθέτουσα αρχή να εξετάσει, αν λαμβανομένου υπόψη των δεδομένων της υπό ανάθεση σύμβασης και των υποκειμενικών κριτηρίων που προβάλλει ο οικονομικός φορέας στην οικονομική προσφορά του, διασφαλίζει την καλή εκτέλεση της σύμβασης. Υπό τα δεδομένα αυτά, το εργολαβικό κέρδος για να είναι εύλογο θα πρέπει να τελεί σε αναλογία με το ύψος, το είδος και την έκταση της συγκεκριμένης παροχής. Περαιτέρω, κατά πάγια νομολογία, το εύλογο κέρδος δεν προσδιορίζεται σε συγκεκριμένο χρηματικό ποσό, αλλά κρίνεται κατά περίπτωση. Η διαμόρφωση του ύψους του εργολαβικού κέρδους (αφού τα προσδιοριστικά τούτου στοιχεία δεν καθορίζονται στο νόμο) ανάγεται στον τρόπο άσκησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας του διαγωνιζόμενου και σχετίζεται με το βάρος του επιχειρηματικού του κινδύνου, τη δυναμικότητα της επιχείρησής του, και τις επιχειρηματικές προσδοκίες του κατά τον κρίσιμο, κατά περίπτωση, χρόνο ως προς δε τη διαμόρφωση του ύψους του πρέπει να ερευνείται κατά περίπτωση (βλ. ΔΕφΑΘ 86/2019, 312/2015, 795/2012 και ΕΑ ΣτΕ 105/2015, 263/2011, 139/2011).

Επομένως, γίνονται δεκτοί οι ισχυρισμοί του παρεμβαίνοντος, σύμφωνα με τους οποίους διαμόρφωσε την οικονομική της προσφορά επί τη βάσει του σκεπτικού ότι πρόκειται να αποκομίσει από την ανάληψη της συγκεκριμένης σύμβασης, σημαντικά κέρδη, υλικά και άυλα, εφόσον το κέρδος δεν απαιτείται να είναι οπωσδήποτε χρηματικό αποτιμητό αλλά και μη υλικό. Μάλιστα, τα συγκεκριμένα θετικά ποσά κρίνονται ως καθόλα εύλογα, εφόσον το ύψος τους ανάγεται στην ευρεία επιχειρηματική ελευθερία που διαθέτει η εν λόγω εταιρία, ενώ σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να θεωρηθούν μηδενικά, ιδίως δε εάν συνεκτιμηθεί το άυλο όφελος για την εταιρία αυτή.

Με βάση τα προλεχθέντα, το εργολαβικό κέρδος, προσδιορισθέν από την

Αριθμός απόφασης: 714/2021

παρεμβαίνουσα στο ποσό των 59,74€ για το Τμήμα 1 του Διαγωνισμού και στο ποσό 59,77€ και 46,06€ για τα δύο (υπο)τμήματα - αντίστοιχα - του Τμήματος 4 του Διαγωνισμού (σύνολο: 105,83€), κρίνεται, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και λογικής ως εύλογο, απορριπτομένων των οικείων ισχυρισμών του προσφεύγοντος. Εν κατακλείδι, η υπό εξέταση οικονομική προσφορά της δεύτερης παρεμβαίνουσας δεν συνίσταται αποκλειστικά στο εργατικό κόστος, ώστε να υφίσταται κίνδυνος μη κάλυψης του τελευταίου, καθόσον το λειτουργικό κόστος (στο οποίο υπάγονται και τα αναλώσιμα), αλλά και το εργολαβικό κέρδος έχουν συνυπολογιστεί σε έναν καταρχήν εύλογο βαθμό.

• Αοριστία υποβληθέντος Ιδιωτικού Συμφωνητικού συνεργασίας με τρίτο οικονομικό φορέα

► Κατά την άποψη της προσφεύγουσας, το υποβληθέν, από 04.08.2020, Ιδιωτικό Συμφωνητικό με τίτλο: «ΠΑΡΟΧΗ ΤΕΧΝΙΚΗΣ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ - ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ», που υπεγράφη μεταξύ της εταιρίας «...», η οποία εκπροσωπείται από τον κ. ... και του ... του ..., δεν περιέχει το απαιτούμενο - για την εφαρμογή του άρθρου 2.2.8. της οικείας Διακήρυξης («δάνεια εμπειρία») - περιεχόμενο και ως εκ τούτου, δεν μπορεί νομίμως να ληφθεί υπόψη ως προς την πλήρωση των ανωτέρω κριτηρίων επιλογής από το υπόψη .... Όπως δε χαρακτηριστικά αναφέρει η προσφεύγουσα: «[...] Οι ανωτέρω αόριστοι όροι του Ιδιωτικού Συμφωνητικού δεν επαρκούν για τη διασφάλιση της σοβαρότητας και δεσμευτικότητας των προθέσεων τόσο του τρίτου δανειζοντος εμπειρία όσο και του προσφέροντα, καθώς και για την παροχή εγγυήσεων προς την αναθέτουσα αρχή για τη διάθεση συγκεκριμένων πόρων. [...]». Μάλιστα, προς τεκμηρίωση των σχετικών ισχυρισμών της, παραπέμπει στην υπ' αριθμ. 14/20215 Κ.Ο της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ, όπου, μεταξύ άλλων, ορίζεται ότι: «[...] Ο επικαλούμενος την τεχνική ικανότητα τρίτου οφείλει ταυτόχρονα να επικαλεστεί ειδικώς και ρητώς τα στοιχεία εμπειρίας του τρίτου που επιθυμεί να προσμετρηθούν υπέρ της συμμετοχής του και να αποδείξει με πρόσφορα μέσα ότι τα στοιχεία αυτά θα βρίσκονται στη διάθεση του κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου, προσκομίζοντας τις απαραίτητες εγγυήσεις ότι είναι πράγματι σε θέση να εξασφαλίσει τη χρήση των μέσων αυτών (συγκεκριμένη δέσμευση)...».

► Από την επισκόπηση της επίμαχης Διακήρυξης (βλ. **άρθρο 2.2.8**, όπου

ορίζεται ότι: «Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παραγράφου 2.2.5) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παραγράφου 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται.[...]» και άρθρο **2.2.9.2. παρ. Β.9**, όπου ορίζεται ότι: «Στην περίπτωση που οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παράγραφο 2.2.8. της παρούσης για την απόδειξη ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, προσκομίζει, ιδίως, σχετική έγγραφη δέσμευση των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό.»), προκύπτει σαφώς, ως βασίμως υποστηρίζει η παρεμβαίνουσα, ότι η έγγραφη δέσμευση του τρίτου οικονομικού φορέα θα προσκομισθεί κατά το στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης του προσωρινού μειοδότη και όχι κατά το στάδιο υποβολής των Προσφορών. Δοθέντος δε ότι ο διαγωνιζόμενος δεν μπορεί να αποκλεισθεί από τον Διαγωνισμό για ΜΗ αξιούμενα από τη Διακήρυξη δικαιολογητικά, οι οικείοι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος απορρίπτονται, εν προκειμένω, ως αβάσιμοι.

Μάλιστα, στην εξεταζόμενη περίπτωση, πέραν του ότι υποβλήθηκαν - ορθώς συμπληρωμένα - δύο ξεχωριστά Ε.Ε.Ε.Σ, ήτοι της συμμετέχουσας εταιρίας και του τρίτου οικονομικού φορέα στις ικανότητες του οποίου αυτή στηρίζεται, υποβλήθηκε αυτοβούλως και το επίμαχο, από 05.08.2020, Ιδιωτικό Συμφωνητικό (ΕΓΓΡΑΦΗ ΔΗΛΩΣΗ ΤΡΙΤΟΥ), από το οποίο προκύπτει ότι ο κ. ... του ... («τρίτος»), στο πλαίσιο του επίμαχου Διαγωνισμού: «3. [...] αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει στην ΕΤΑΙΡΕΙΑ υπηρεσίες και συμβουλές σχετικά με την παροχή των υπηρεσιών καθαρισμού που η τελευταία θα αναλάβει ως ανάδοχος του διαγωνισμού που προκηρύχθηκε με την ανωτέρω διακήρυξη και σύμφωνα με τους όρους αυτής και δανείζει την εμπειρία και πολυετή προϋπηρεσία του σχετικά με το αντικείμενο της καθαριότητας στην Εταιρεία. 4. [...] αναλαμβάνει με την παρούσα ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, τα ακόλουθα καθήκοντα και αρμοδιότητες:

α) Δανείζει την εμπειρία σε τεχνική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την προϋπηρεσία του σχετικά με το αντικείμενο της καθαριότητας στην Εταιρεία.

β) Παρέχει υπηρεσίες διοικητικής υποστήριξης και οργάνωσης της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ κατά την παροχή των υπηρεσιών καθαρισμού.

γ) Παρακολουθεί και ελέγχει την καλή εκτέλεση των υπηρεσιών καθαρισμού που η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ως ανάδοχος του έργου θα προσφέρει.

δ) Επεξεργάζεται και συντονίζει σχέδια για την ομαλή παροχή των υπηρεσιών καθαρισμού, λαμβάνοντας πάντοτε υπόψη τους όρους της διακήρυξης του έργου.

ε) Οργανώνει σεμινάρια ενημέρωσης και καθοδήγησης του προσωπικού της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ αναφορικά με την παροχή των υπηρεσιών καθαρισμού.

στ) Διαθέτει τον απαραίτητο αριθμό εξειδικευμένων στελεχών της τα οποία θα συνεργάζονται με τα αντίστοιχα στελέχη της ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ και θα απασχολούνται με τα σχετικά θέματα καθαρισμού καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου.».

Από το σύνολο των προαναφερθέντων προκύπτει ότι η Προσφορά της καθής η Προσφυγής δεν δύναται νομίμως να απορριφθεί για τον εξεταζόμενο λόγο, καθόσον η επίμαχη έγγραφη δέσμευση του «τρίτου» δεν ήταν, κατά τους σαφείς όρους της οικείας Διακήρυξης, υποχρεωτικό όπως προσκομισθεί στο παρόν στάδιο της διαδικασίας (στάδιο υποβολής προσφορών), αλλά στο μεταγενέστερο στάδιο της υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, που αφορά μόνο στον αναδειχθέντα ως προσωρινό μειοδότη. Με βάση τα προλεχθέντα, ο σχετικός λόγος της υπό κρίση Προσφυγής απορρίπτεται ως αβάσιμος.

● «...»

α) Αναφορικά με τον ισχυρισμό του προσφεύγοντος σχετικά με τον μη ορθό **υπολογισμό του εργατικού κόστους**, λεκτέα είναι τα κάτωθι:

Η ως άνω επιχείρηση έχει υποβάλει συνοδευτικά, φύλλο ανάλυσης υπολογισμού του μισθολογικού κόστους επί δικού της προτύπου, όπου δεν διευκρινίζεται ο τρόπος υπολογισμού των επιμέρους ποσών που συνθέτουν το μισθολογικό κόστος. Το δε σύνολο εργατικού κόστους επί των φύλλων ανάλυσης συμφωνεί με το σύνολο επί των υποβληθεισών προσφορών.

Θα πρέπει στο σημείο αυτό να σημειωθεί ότι για τον υπολογισμό των βασικών αποδοχών της απασχόλησης εργατοτεχνίτη με την ειδικότητα καθαριστή/καθαρίστριας κατά 6 ώρες ημερησίως επί πενθήμερης απασχόλησης, λαμβάνονται υπόψιν οι έννοιες της «μερικής απασχόλησης» και του «συγκρίσιμου εργαζόμενου με πλήρη απασχόληση». Σύμφωνα δε με το

Αριθμός απόφασης: 714/2021

άρθρο 59 του Ν. 4635/2019: «2. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου νοείται ως: α) «εργαζόμενος μερικής απασχόλησης», κάθε εργαζόμενος με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας, του οποίου οι ώρες εργασίας, υπολογιζόμενες σε ημερήσια, εβδομαδιαία, δεκαπενθήμερη ή μηνιαία βάση είναι λιγότερες από το κανονικό ωράριο εργασίας του συγκρίσιμου εργαζόμενου με πλήρη απασχόληση. β) «συγκρίσιμος εργαζόμενος με πλήρη απασχόληση», κάθε εργαζόμενος πλήρους απασχόλησης, που απασχολείται στην ίδια επιχείρηση με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας, και εκτελεί ίδια ή παρόμοια καθήκοντα, υπό τις αυτές συνθήκες. Όταν στην επιχείρηση δεν υπάρχει συγκρίσιμος εργαζόμενος με πλήρη απασχόληση, η σύγκριση γίνεται με αναφορά στη συλλογική ρύθμιση στην οποία θα υπαγόταν ο εργαζόμενος αν είχε προσληφθεί με πλήρη απασχόληση. Οι εργαζόμενοι με σύμβαση ή σχέση εργασίας μερικής απασχόλησης δεν επιτρέπεται να αντιμετωπίζονται δυσμενώς σε σχέση με τους συγκρίσιμους εργαζόμενους με κανονική απασχόληση, εκτός εάν συντρέχουν αντικειμενικοί λόγοι οι οποίοι τη δικαιολογούν, όπως η διαφοροποίηση στο ωράριο εργασίας. [...] 9. Οι αποδοχές των εργαζομένων με σύμβαση ή σχέση εργασίας μερικής απασχόλησης υπολογίζονται όπως και οι αποδοχές του συγκρίσιμου εργαζομένου και αντιστοιχούν στις ώρες εργασίας της μερικής απασχόλησης.». Ως συγκρίσιμος εργαζόμενος, λαμβάνεται ο απασχολούμενος με πλήρη απασχόληση σύμφωνα με την εν ισχύ Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας 2020, όπου το βασικό ημερομίσθιο εργατοτεχνιτών, χωρίς την προσαύξηση των τριετιών (προϋπηρεσίας) ορίζεται στο ποσό των 29,04 ευρώ. Οι εργατοτεχνίτες δικαιούνται ως αμοιβή 6 ημερομίσθια την εβδομάδα. Κατά συνέπεια:

Ωρομίσθιο=ημερομίσθιο*6 ημέρες εργασίας/40 ώρες=29,04*6/40=4,36 ευρώ.

Ημερομίσθιο μερικής απασχόλησης=4,36*6=26,16 ευρώ.

Εβδομαδιαία αμοιβή μερικής απασχόλησης=26,16*5=130,80 ευρώ.

Για τον υπολογισμό των μηνιαίων αποδοχών, σύμφωνα με τα οικ. 36311/840/5.11.2013 και 36311/840/5.11.2013 έγγραφα του Υπουργείου Εργασίας, δεδομένου ότι ο μήνας έχει 26 εργάσιμες ημέρες για τον πλήρως απασχολούμενο εργατοτεχνίτη και επομένως 4,33 εβδομάδες (26/6=4,33), οι μηνιαίες αποδοχές υπολογίζονται ως εξής: Μηνιαίες αποδοχές = ώρες εβδομαδιαίας μερικής απασχόλησης * ωρομίσθιο *26/6=30*4,36*4,33=566,36 ευρώ. Επίσης, σημειώνεται ότι η όποια διαφορά μεταξύ του ποσού των 566,36

Αριθμός απόφασης: 714/2021

και 566,28 ευρώ, προκύπτει λόγω στρογγυλοποίησης στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο. Πράγματι, $29,04 \cdot 6/40 = 4,356$ ωρομίσθιο. $26/6 = 4,3333$ εβδομάδες ανά μήνα. Μηνιαίες αποδοχές $= 30 \cdot 4,356 \cdot 4,3333 = 566,28$ (έναντι 568,48 της προσφεύγουσας). Ως εκ τούτου, ορθώς χρησιμοποιείται, εν προκειμένω, το ημερομίσθιο του συγκρίσιμου εργατοτεχνίτη πλήρους απασχόλησης για την αναγωγή των υπολογισμών στο ημερομίσθιο μερικής απασχόλησης των 26,16 ευρώ για 5ημερη δωρη απασχόληση εβδομαδιαίως.

Ομοίως, ο εν λόγω οικονομικός φορέας υπολόγισε ορθώς τα επιδόματα εορτών και αδειάς. Πιο συγκεκριμένα, το επίδομα αδειάς καταβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ.16 του Ν. 4504/1966, οι δε εργαζόμενοι ιδιωτικού δικαίου, δικαιούνται ετησίως επίδομα αδειάς ίσο προς τις αποδοχές των ημερών αδειάς που λαμβάνουν. Μάλιστα, προκειμένου για ημερομίσθιο εργαζόμενο, αυτό δεν δύναται να υπερβεί τα 13 ημερομίσθια ανά έτος.

Για τον υπολογισμό των αποδοχών του επιδόματος αδειάς, για τον υπολογισμό του ημερομισθίου αναφοράς λαμβάνεται υπόψη και η 6η ημέρα της εβδομάδος ως εξής: αμοιβή ημερομισθίου συμπεριλαμβανομένης της 6ης ημέρας = εβδομαδιαία αμοιβή μερικής απασχόλησης/6 ημέρες = $130,80/6 = 21,80$. Ετήσιο επίδομα αδειάς $= 21,80 \cdot 13$ ημερομίσθια $= 283,40$ ευρώ. Για το πρώτο έτος απασχόλησης, ο εργαζόμενος δικαιούται αναλογία κανονικής αδειάς ίση με $1,667 \cdot$ μήνες εργασίας, επί πενθήμερης απασχόλησης.

Περαιτέρω, το ετήσιο επίδομα εορτών Πάσχα και Χριστουγέννων, ισούνται για όσους αμείβονται με ημερομίσθιο, με 15 ημερομίσθια και 25 ημερομίσθια αντίστοιχα. Τα ανωτέρω επιδόματα, καταβάλλονται στο ακέραιο εφόσον η σχέση εργασίας των μισθωτών με τον υπόχρεο εργοδότη διήρκεσε ολόκληρη τη χρονική περίοδο, στην περίπτωση του επιδόματος εορτών Πάσχα από 1ης Ιανουαρίου μέχρι 30 Απριλίου και στην περίπτωση του επιδόματος εορτών Χριστουγέννων από 1ης Μαΐου μέχρι 31 Δεκεμβρίου κάθε χρόνου (Υπ. Οικ. και Εργ. Αποφ.19040/81). Λαμβάνοντας υπόψη και την 6η ημέρα εργασίας το ετήσιο επίδομα Πάσχα ανέρχεται σε $21,80 \cdot 15 = 327,00$ ευρώ. Αντίστοιχα το ετήσιο επίδομα Χριστουγέννων ανέρχεται σε $21,80 \cdot 25 = 545,00$ ευρώ. Τα παραπάνω ποσά προσαυξάνονται κατά την αναλογία επιδόματος αδειάς στα δώρα 4,166% και ως εκ τούτου ορίζονται στα παρακάτω ποσά:

Επίδομα εορτών Πάσχα $= 327,00 \cdot 1,04166 = 340,62$ ευρώ.

Επίδομα εορτών Χριστουγέννων $= 545,00 \cdot 1,04166 = 567,70$ ευρώ.

Αναλογία επιδόματος δίδεται στους εργαζόμενους που απασχολούνται μικρότερο χρονικό διάστημα από αυτό του διαστήματος κατοχύρωσης δικαιώματος λήψης. Οιοσδήποτε διαφορές λεπτών του ευρώ στον ως άνω υπολογισμό οφείλονται σε στρογγυλοποίηση πέραν του δευτέρου δεκαδικού ψηφίου.

Με βάση τα ανωτέρω αναφερόμενα, ο οικονομικός φορέας «...» υπολόγισε ορθά επί του προτύπου υποβολής οικονομικής προσφοράς, το μισθολογικό κόστος ανά ημέρα εργασίας, συμπεριλαμβανομένων επιδομάτων εορτών, αδειάς και ασφαλιστικών εισφορών για τα επίμαχα Τμήματα 1, 2, 4 και 5 της επίμαχης Διακήρυξης, απορριπτομένων των οικείων ισχυρισμών του προσφεύγοντος. Επομένως, ο σχετικός λόγος Προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

β) Αναφορικά με τον ισχυρισμό του προσφεύγοντος σχετικά με τον μη **υπολογισμό κόστους αναλωσίμων**, λεκτέα είναι τα κάτωθι:

Σύμφωνα με τους όρους της οικείας Διακήρυξης (βλ. άρθρο 2.4.4.), οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει, επί ποινή αποκλεισμού, να επισυνάψουν στον (υπο)φάκελο “Οικονομική προσφορά”: α) την ηλεκτρονική οικονομική προσφορά τους, όπως αυτή εξάγεται από το σύστημα, ψηφιακά υπογεγραμμένα και β) την οικονομική προσφορά του Υποδείγματος του Παραρτήματος Β της διακήρυξης σε μορφή pdf. Το υπόδειγμα της οικονομικής προσφοράς ανά Τμήμα του Παραρτήματος Β θα είναι αναρτημένο σε επεξεργάσιμη μορφή στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού. Επιπλέον, ο προσφέρων επισυνάπτει υποχρεωτικά σε ξεχωριστό ηλεκτρονικό αρχείο, το οποίο θα είναι ψηφιακά υπογεγραμμένο, το υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς που περιλαμβάνεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β – ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ της παρούσας διακήρυξης, και το οποίο θα αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της σύμβασης που θα υπογραφεί σε περίπτωση κατακύρωσης. Σε αυτό θα απεικονίζονται τα προσφερόμενα κόστη ανά δομή (όπως αυτές έχουν οριστεί από το ...) του κάθε Τμήματος. Περαιτέρω, στο ίδιο ως άνω άρθρο 2.4.4 της Διακήρυξης ορίζεται ρητά ότι: *«Επιπλέον, οι συμμετέχουσες εταιρείες παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, επί ποινή αποκλεισμού, υποχρεούνται να αναφέρουν στην προσφορά τους, εκτός των άλλων, τα στοιχεία του άρθρου 68 παρ. 1 του ν. 3863/2010, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρ.22 του ν 4144/2013»*, αλλά και ότι

«Στην προσφορά τους, οι συμμετέχοντες, πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλωσίμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων» (διατάξεις εννοιολογικά ταυτόσημες με τις διατάξεις του άρθρου 68 παρ. 1 Ν. 3863/2010, ως ισχύει, στις οποίες παραπέμπει και η παρ. 7 του άρθρου 92 του Ν. 4412/2016 στους οποίους η Διακήρυξη ρητά παραπέμπει). Στο δε Παράρτημα Β («Υπόδειγμα Οικονομικής προσφοράς»), περιλαμβάνεται ξεκάθαρα **ΕΙΔΙΚΟ ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΠΕΔΙΟ και για το κόστος αναλωσίμων**. Επίσης, στο τέλος του άρθρου 2.4.4 της οικείας Διακήρυξης ορίζεται ρητά ότι: **«Προσφορά η οποία δεν θα περιέχει τα ανωτέρω στοιχεία απορρίπτεται ως απαράδεκτη»**.

Με βάση τα ανωτέρω αναφερόμενα, δεν καταλείπεται αμφιβολία ότι οι υποψήφιοι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται - επί ποινή αποκλεισμού - να περιλαμβάνουν στην Προσφορά τους τις πληροφορίες/στοιχεία της παρ. 1 του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010, μεταξύ των οποίων και το κόστος αναλωσίμων, ενώ η εν λόγω υποχρέωση - όπως και η ποινή απόρριψης της προσφοράς σε διαφορετική περίπτωση - επαναλαμβάνεται σε πλείστα όσα σημεία της ένδικης Διακήρυξης.

Περαιτέρω, στο άρθρο 2.4.4 της επίμαχης Διακήρυξης ορίζεται ότι: **«Τα υλικά καθαριότητας (απορρυπαντικά, απολυμαντικά, κ.α.) καθώς και τα είδη ατομικής υγιεινής (χαρτί υγείας, κρεμοσάπουνο, χειροπετσέτες) θα βαρύνουν το ...»**. Κατόπιν υποβολής σχετικού ερωτήματος διευκρινίσθηκε από την αναθέτουσα αρχή ότι **«Στην οικεία διακήρυξη και ειδικότερα στην παράγραφο 2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης, σελ. 61 και στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ-ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ, σελ. 89, αναφέρεται ότι «Τα υλικά καθαριότητας (απορρυπαντικά, απολυμαντικά, κ.α.) καθώς και τα είδη ατομικής υγιεινής (χαρτί υγείας, κρεμοσάπουνο, χειροπετσέτες) θα βαρύνουν το ...».** **Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται και οι σακούλες όλων των μεγεθών.....»**. Έτι περαιτέρω, στο Παράρτημα Α: «ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ-ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΝΑΔΟΧΟΥ» που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της εν θέματι Διακήρυξης, ορίζεται ρητά ότι: **«Β. Ελάχιστος απαιτούμενος εξοπλισμός, που απαιτείται να διαθέτει ο οικονομικός φορέας:.... - Επίσης θα χρησιμοποιούνται σφουγγαρίστρες διαφορετικές για γραφεία – κοινόχρηστους χώρους και**

διαφορετικές για WC. - Υφασμάτινες μάκτρες (dust mop), όπου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ηλεκτρική σκούπα, με υποχρέωση να χρησιμοποιούνται κάθε μέρα καθαρές. - Ξεσκονόπανα (υφασμάτινα) διαφορετικού χρώματος για έπιπλα γραφείου – πόρτες γραφείων. Να χρησιμοποιούνται ξεσκονόπανα διαφορετικού χρώματος για κάθε εργασία που αφορά τις τουαλέτες (άλλο πανί για τις λεκάνες και άλλο για το νιπτήρα κλπ) και να αλλάζονται συχνά. - Σάρωθρα και φαράσια για τον περιβάλλοντα χώρο και όπου αλλού χρειάζεται. - .....- Κατάλληλος εξοπλισμός για τον καθαρισμό εσωτερικών και εξωτερικών υαλοπινάκων:». Ευθύς αμέσως περιλαμβάνεται η **παρ. Γ. ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ** όπου επαναλαμβάνεται ότι: «Τα υλικά καθαριότητας (απορρυπαντικά, απολυμαντικά, κ.α.) καθώς και τα είδη ατομικής υγιεινής (χαρτί υγείας, κρεμοσάπουνο, χειροπετσέτες) θα βαρύνουν το ...», στα δε υλικά καθαριότητας συμπεριλαμβάνονται και οι σακούλες, ως διευκρινίσθηκε.

Από τα ανωτέρω αναφερόμενα προκύπτει ότι οι προσφέροντες υποχρεούνται να αναγράψουν στην Προσφορά τους το κόστος αναλωσίμων, και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού, κατά τα ως άνω. Μάλιστα, ο λόγος που επαναλαμβάνεται η επίμαχη υποχρέωση σε πλείστα όσα σημεία της Διακήρυξης εδράζεται, κατά τα διδάγματα της κοινής λογικής και πείρας στα κάτωθι:

α) αναλώσιμα για την παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών δεν αποτελούν μόνο τα αναγραφόμενα από την αναθέτουσα αρχή ως υλικά καθαριότητας (απορρυπαντικά, απολυμαντικά) και τα είδη ατομικής υγιεινής και τούτο διότι αναλώσιμα περιλαμβάνονται αναμφίβολα και στον απαιτούμενο εξοπλισμό (ξεσκονόπανα, σφουγαρίστρες κλπ),

β) σε ουδένα σημείο της Διακήρυξης δεν αναγράφεται ότι το σύνολο των αναλωσίμων επιβαρύνει την αναθέτουσα αρχή, ούτε όμως η ως άνω παρ. Γ «Προϊόντα καθαρισμού και Είδη Ατομικής υγιεινής» τιλοφορείται αναλώσιμα, **ακριβώς διότι αναλώσιμα περιλαμβάνονται και στον εξοπλισμό**, ως ευχερώς κατανοεί ο μέσος επιμελής υποψήφιος ο οποίος συμμετέχει σε διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης των οικείων υπηρεσιών καθαριότητας, άλλωστε το κόστος του εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων και των αναλωσίμων αυτού, το επιβαρύνεται ο εκάστοτε ανάδοχος

γ) η αναθέτουσα αρχή πλειστάκις αναγράφει στην επίμαχη Διακήρυξη ότι απαιτεί και την αναγραφή του κόστους αναλωσίμων στην οικονομική

Αριθμός απόφασης: 714/2021

προσφορά και μάλιστα περιλαμβάνει και ειδικό προς τούτο πεδίο στο «Υπόδειγμα οικονομικής προσφοράς» (Παράρτημα Β'), έχοντας προϋπολογίσει σχετικό κόστος,

δ) ουδείς ισχυρίζεται ότι υφίσταται ασάφεια στους οικείους όρους της Διακήρυξης, ούτε καν ο ίδιος ο παρεμβαίνων,

ε) η οικεία αναθέτουσα αρχή κάλεσε τον τρίτο παρεμβαίνοντα προς παροχή σχετικών διευκρινίσεων λόγω παράλειψης αναγραφής στην Προσφορά του του κόστους αναλωσίμων,

στ) ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται ότι περιέλαβε το κόστος εξοπλισμού στο διοικητικό κόστος, ΠΛΗΝ ΟΜΩΣ, ο εξοπλισμός περιλαμβάνει και αναλώσιμα τα οποία όφειλε να αναγράψει στο ειδικό προς τούτο πεδίο, κατά τις σαφείς επιταγές του νόμου και της Διακήρυξης, και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού, γεγονός που δεν έπραξε.

Εν όψει των ανωτέρω, μη νομίμως έγινε δεκτή η Προσφορά του ως άνω παρεμβαίνοντος και τούτο, διότι υποβλήθηκε κατά παράβαση των διατάξεων του άρθρου 2.4.4. της Διακήρυξης και του Παραρτήματος Β και ως εκ τούτου, δέον ακυρωθεί, σύμφωνα με το άρθρο 2.4.6 περ. α) και θ) της εν θέματι Διακήρυξης. Προς επίρρωση δε των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι - όπως προσφάτως κρίθηκε από το ΔΕΕ, στην υπόθεση C-309/18, της 02.05.2019 «Lavorogna Srl» με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (περιφερειακό διοικητικό πρωτοδικείο Λατίου, Ιταλία) - : «Οι αρχές της ασφάλειας δικαίου, της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, όπως διατυπώνονται στην οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, κατά την οποία η μη χωριστή αναγραφή, σε μια οικονομική προσφορά υποβληθείσα στο πλαίσιο διαδικασίας αναθέσεως δημόσιας συμβάσεως, του κόστους εργασίας επιφέρει τον αποκλεισμό της εν λόγω προσφοράς, χωρίς δυνατότητα συμπληρώσεως ή διευκρινίσεως των υποβληθέντων εγγράφων, ακόμη και όταν η υποχρέωση χωριστής αναγραφής δεν προβλέπεται στα έγγραφα του διαγωνισμού, στο μέτρο που η εν λόγω προϋπόθεση και η εν λόγω δυνατότητα αποκλεισμού

Αριθμός απόφασης: 714/2021

προβλέπονται σαφώς από την εθνική ρύθμιση σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων στην οποία γινόταν ρητή παραπομπή. Ωστόσο, εάν οι διατάξεις του διαγωνισμού δεν παρέχουν τη δυνατότητα στους προσφέροντες να αναγράψουν το εν λόγω κόστος στις οικονομικές προσφορές τους, οι αρχές της διαφάνειας και της αναλογικότητας πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν αντιτίθενται στο να επιτραπεί στους προσφέροντες να θεραπεύσουν την παράλειψή τους και να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που προβλέπει η σχετική εθνική ρύθμιση εντός προθεσμίας ταχθείσας από την αναθέτουσα αρχή».

Εν προκειμένω, η εθνική νομοθεσία στην οποία η Διακήρυξη ρητά παραπέμπει αλλά και η Διακήρυξη αναφορικά με συμβάσεις καθαριότητας, πέραν της αναγραφής του εργατικού κόστους, προβλέπει ρητά τον αποκλεισμό προσφέροντα σε περίπτωση μη συμπερίληψης και χωριστής αναγραφής του κόστους αναλωσίμων, το οποίο εξάλλου ουδόλως καλύπτετο στο σύνολό του από το υπόψη ... και το οποίο ο ίδιος ο παρεμβαίνων ισχυρίζεται ότι περιέλαβε στο Διοικητικό κόστος, ως κόστος εξοπλισμού. Συνεπώς, η προσβαλλόμενη πράξη πάσχει ακυρότητας ως προς την αποδοχή της Προσφοράς του οικονομικού φορέα «...» για τα επίμαχα Τμήματα 2, 3, 4 και 5 του Διαγωνισμού (που είχε μάλιστα ως συνέπεια ο εν λόγω οικονομικός φορέας να αναδειχθεί προσωρινός μειοδότης στα Τμήματα 2 και 5, αντίστοιχα) και για τον λόγο αυτόν, δέον ακυρωθεί, απορριπτόμενων των οικείων ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και της αναθέτουσας αρχής.

25. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, το αίτημα της υπό κρίση Προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτό σε σχέση με την Προσφορά του οικονομικού φορέα «...» (γ παρεμβαίνουσα). Περαιτέρω, η υπό κρίση Προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή ως προς την Προσφορά της εταιρίας «...» (α παρεμβαίνουσα) και να απορριφθεί σε σχέση με την Προσφορά της εταιρίας «...» (β παρεμβαίνουσα).

26. Επειδή η ασκηθείσα πρώτη Παρέμβαση πρέπει να απορριφθεί. Ομοίως, πρέπει να απορριφθεί και η τρίτη Παρέμβαση. Περαιτέρω, η ασκηθείσα δεύτερη Παρέμβαση πρέπει να γίνει δεκτή.

27. Επειδή, με βάση τα αναφερόμενα στη σκέψη 24 της παρούσας, πρέπει να επιστραφεί το Παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται εν μέρει την υπό κρίση Προσφυγή.

Απορρίπτει την πρώτη Παρέμβαση («...»).

Δέχεται την δεύτερη Παρέμβαση («...»).

Απορρίπτει την τρίτη Παρέμβαση («...»).

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 133/02.02.2021 Απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου (Θέμα: 5γ) [Αρ. πρωτ.: 2070/21/ΓΠ] της αναθέτουσας αρχής - κατ' αποδοχή των με αρ. πρωτ. 23101/20/ΓΡ2/25.11.2020 και 1474/21/ΓΡ2/29.1.2021 Πρακτικών (No 1 και No2, αντίστοιχα) της Επιτροπής Διενέργειας του υπόψη Διαγωνισμού - που εκδόθηκε στο πλαίσιο του δημόσιου ανοιχτού διεθνή ηλεκτρονικού διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου/ων στην ... και συγκεκριμένα στις πόλεις του Βόλου, της Καρδίτσας, της Λαμίας, της Λάρισας και των Τρικάλων για τα έτη 2020, 2021 & 2022 (με αρ. πρωτ. 14471/20/ΓΠ2/24.07.2020 Διακήρυξη), κατά το μέρος που έκανε δεκτή: α) την Προσφορά του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...» και β) την Προσφορά της εταιρίας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», σύμφωνα με το σκεπτικό της παρούσας.

Διατάσσει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του προσκομισθέντος Παραβόλου, ποσού δέκα χιλιάδων τετρακοσίων είκοσι δύο ευρώ και σαράντα λεπτών 10.422,40€ (άρθρο 363 παρ. 5 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του ΠΔ 39/2017).

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 29 Μαρτίου 2021 και εκδόθηκε στις 19 Απριλίου 2021, στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΧΡΥΣΑΝΘΗ Γ. ΖΑΡΑΡΗ

ΕΛΕΝΗ Α. ΛΕΠΙΔΑ